ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 23.12.1956 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

64

Zákon

z 19. decembra 1956

o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok)

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1
Účel zákona

(1) Účelom tohto zákona je upraviť konanie o trestných činoch tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní.

(2) Všetky orgány činné v trestnom konaní musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie, s plným zachovaním ústavne zaručených občianskych slobôd a tak, aby prejednávanie pôsobilo výchovne na osobu, proti ktorej sa trestné konanie vedie, a vychovávalo občanov k ostražitosti voči nepriateľom pracujúceho ľudu a iným rušiteľom jeho budovateľského úsilia, ako aj k plneniu občianskych povinností.

(3) Pomáhať dosiahnuť tento účel je právom a podľa ustanovení tohto zákona tiež povinnosťou každého občana.

§ 2
Základné zásady trestného konania

(1) Prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, pokiaľ sa o nich dozvie; výnimky sú prípustné len podľa zákona.

(2) Trestné stíhanie pred súdmi je možné len na základe obžaloby podanej prokurátorom.

(3) Pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti.

(4) Súdy v trestnom konaní rozhodujú spravidla v senátoch za účasti sudcov z ľudu; sudcovia a sudcovia z ľudu sú si pri rozhodovaní rovní. Predseda senátu rozhoduje ako jediný sudca, len kde to zákon výslovne pripúšťa.

(5) Sudcovia a sudcovia z ľudu rozhodujú nezávisle a sú viazaní len právnym poriadkom.

(6) Dokiaľ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu nie je vina vyslovená, nemožno na osobu, proti ktorej sa vedie trestné konanie, hľadieť, ako by bola vinná.

(7) Orgány činné v trestnom konaní vykonávajú a zhromažďujú dôkazy z úradnej povinnosti alebo na návrh strán tak, aby všetky okolnosti významné pre rozhodnutie veci boli náležite objasnené; pritom sú povinné s rovnakou starostlivosťou prihliadať ako na okolnosti svedčiace proti obvinenému, tak aj na okolnosti svedčiace v jeho prospech. Doznanie obvineného neoslobodzuje orgány činné v trestnom konaní od povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi overiť všetky okolnosti prípadu.

(8) Súd hodnotí dôkazy podľa vnútorného presvedčenia sudcov, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne.

(9) Dôkaz výpoveďami svedkov, znalcov a obvineného vykonáva súd tak, že uvedené osoby sám vyslúcha; výnimky sú prípustné len podľa zákona.

(10) Pri rozhodovaní na hlavnom a odvolacom pojednávaní, ako aj na verejnom a neverejnom zasadaní smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli pri tomto prejednaní vykonané.

(11) Pri hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní smie byť verejnosť vylúčená len v prípadoch v tomto zákone výslovne ustanovených.

(12) Osoba, proti ktorej sa vykonáva trestné konanie, musí byť v každom období konania poučená o procesných právach umožňujúcich jej plné uplatnenie obhajoby a o tom, že si tiež môže zvoliť obhajcu; uplatnenie jej práv sú všetky orgány činné v trestnom konaní povinné umožniť.

(13) Každý je oprávnený používať pred súdom svoj materský jazyk.

§ 3
Súčinnosť štátnych a iných orgánov

(1) Štátne orgány, iné orgány, pokiaľ plnia úlohy štátnej správy, a organizácie socialistického sektora sú povinné pomáhať orgánom činným v trestnom konaní pri plnení ich úloh, najmä s najväčším urýchlením vyhovovať ich dožiadaniam a trestné činy bez odkladu oznamovať prokurátorovi.

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutá povinnosť zachovávať štátne a hospodárske tajomstvo, ani nie je dotknutá povinnosť mlčanlivosti štátom výslovne uložená alebo uznaná.

(3) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné i navzájom si pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona.

§ 4
Posudzovanie predbežných otázok

(1) Orgány činné v trestnom konaní posudzujú samostatne predbežné otázky, ktoré sa vyskytnú; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu, úradu alebo iného štátneho orgánu, vezmú ho za podklad svojho rozhodnutia, pokiaľ nejde o posúdenie viny obvineného.

(2) Právoplatným rozhodnutím súdu o otázkach týkajúcich sa osobného stavu, vydaným v konaní vo veciach občianskoprávnych, sú orgány činné v trestnom konaní viazané vždy. Ak také rozhodnutie nebolo dosiaľ vydané, vyčkajú jeho vydanie; ak príslušné konanie dosiaľ nie je v behu, navrhne prokurátor jeho začatie.

§ 5
Vyňatie z právomoci orgánov činných v trestnom konaní

(1) Z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona sú vyňaté osoby požívajúce diplomatické imunity a výsady alebo osobné oslobodenie.

(2) Ak vznikne pochybnosť o tom, či alebo do akej miery je niekto vyňatý z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona, musí sa o tom vyžiadať vyjadrenie ministra spravodlivosti, ktoré je pre všetky orgány činné v trestnom konaní záväzné.

§ 6
Neprípustnosť trestného stíhania

Trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo už začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí sa zastaviť,

a) ak to nariadi prezident republiky, použijúc svoje právo udeľovať milosť alebo amnestiu,

b) ak ide o osobu, na stíhanie ktorej je podľa zákona potrebný súhlas, pokiaľ taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,

c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,

d) proti tomu, kto zomrel,

e) proti tomu, proti komu skoršie trestné stíhanie pre ten istý skutok sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo bolo súdom alebo prokurátorom zastavené, pokiaľ nebola povolená obnova, alebo

f) proti tomu, proti komu skoršie stíhanie pre ten istý skutok sa skončilo právoplatným rozhodnutím iného orgánu oprávneného na stíhanie tohto skutku, iba ak bola povolená obnova, alebo ak skutok, o ktorom bolo rozhodnuté ako o priestupku, je trestným činom.

§ 7
Výklad niektorých pojmov

(1) Orgánmi činnými v trestnom konaní sa rozumejú súd, prokurátor a vyšetrovacie orgány (§ 172).

(2) Kde tento zákon hovorí o ľudovom a krajskom súde, rozumejú sa tým v odbore vojenského súdnictva, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, vojenský obvodový súd a vyšší vojenský súd.

(3) Kde tento zákon hovorí o sudcovi, rozumie sa tým tiež vojenský sudca, a pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné, tiež sudca z ľudu.

(4) Kde tento zákon hovorí o okresnom prokurátorovi, rozumie sa tým aj obvodný prokurátor a obvodný dopravný prokurátor a v odbore vojenského súdnictva vojenský obvodový prokurátor, a kde tento zákon hovorí o krajskom prokurátorovi, rozumie sa tým aj mestský prokurátor a oblastný dopravný prokurátor a v odbore vojenského súdnictva vyšší vojenský prokurátor, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné.

(5) Stranami sa rozumejú osoba, proti ktorej sa vedie trestné konanie, zúčastnená osoba, poškodený a osoba, na návrh alebo žiadosť ktorej sa konanie vedie, alebo ktorá podala opravný prostriedok, a v konaní pred súdom tiež prokurátor.

(6) Pokiaľ z povahy veci nevyplýva ináč, obvineným sa rozumie tiež obžalovaný a odsúdený.

(7) Obžalovaným je ten, proti komu bola obžaloba súdom prijatá, a ak nebola obžaloba predbežne prerokúvaná, ten, proti komu bolo nariadené hlavné pojednávanie.

(8) Odsúdeným je ten, proti komu bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť.

(9) Zúčastnenou osobou je ten, koho vec bola zhabaná, alebo podľa návrhu sa má zhabať, ak nie je v konaní obvineným, alebo komu môže byť alebo bolo uložené ručenie za nevymožiteľný peňažný trest.

(10) Poškodeným je ten, komu bola trestným činom spôsobená škoda, pokiaľ by nárok na jej náhradu bolo možno uplatňovať pred súdom v konaní vo veciach občianskoprávnych, ak nie je v konaní spoluobvineným.

(11) Kde tento zákon hovorí o trestnom čine, rozumie sa tým tiež priestupok, pre ktorý prokurátor nariadil zavedenie vyšetrovania, pretože priestupok súvisí s trestným činom toho istého obvineného, alebo pretože prokurátor je toho názoru, že so zreteľom na stupeň nebezpečnosti priestupku pre spoločnosť je primeraný trest iného druhu alebo trest vyšší, než môže uložiť orgán národného výboru alebo iný orgán, ďalej priestupok, pre ktorý z toho istého dôvodu podal prokurátor obžalobu, alebo ktorý súd zistil v zažalovanom skutku.

(12) Trestným konaním sa rozumie konanie podľa tohto zákona, trestným stíhaním potom úsek konania až do právoplatnosti rozsudku alebo uznesenia o zastavení trestného stíhania.

DRUHÁ HLAVA
SUBJEKTY KONANIA

Prvý oddiel
Pôsobnosť a príslušnosť súdov

§ 8
Pôsobnosť súdov

Súdy konajú a rozhodujú o trestných činoch a priestupkoch, pre ktoré podal prokurátor na súde obžalobu.

§ 9
Právomoc všeobecných súdov

Súdnictvo v trestných veciach vykonávajú všeobecné súdy, pokiaľ podľa zákona neprislúcha jeho výkon vojenským súdom.

Právomoc vojenských súdov

§ 10

(1) Právomoci vojenských súdov podliehajú

a) vojaci v činnej službe,

b) príslušníci vojensky organizovaných a iných sborov v činnej službe, o ktorých to určujú osobitné zákony,

c) vojnoví zajatci.

(2) Právomoc vojenských súdov podľa odseku 1 sa vzťahuje len na trestné činy spáchané za trvania pomeru, ktorý túto právomoc zakladá.

(3) Ak trestný čin, ktorý bol spáchaný v čase trvania pomeru zakladajúceho právomoc vojenských súdov, vyjde najavo až po skončení takého pomeru, môže vojenský súd postúpiť vec všeobecnému súdu. Pre taký čin možno obžalobu podať priamo na všeobecnom súde. Všeobecný súd potom už nemôže postúpiť vec vojenskému súdu.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa nepoužije, ak ide o trestné činy podľa prvej hlavy tretieho oddielu osobitnej časti trestného zákona a o trestné činy vojenské.

§ 11

(1) Právomoci vojenských súdov podliehajú ďalej

a) vojaci mimo činnej služby pre trestný čin nenastúpenia služby v brannej moci (§§ 265 až 267 tr. zák.) a

b) civilné osoby pre trestné činy proti obrane vlasti podľa prvej hlavy tretieho oddielu osobitnej časti trestného zákona.

(2) Vojaci a príslušníci sborov uvedených v § 10 ods. 1 písm. b) podliehajú právomoci vojenských súdov aj mimo činnej služby pre vojenské trestné činy, ktoré spáchali v služobnej rovnošate.

Pôsobnosť

§ 12

Pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné, koná v prvej stolici ľudový súd.

§ 13

(1) Krajský súd koná v prvej stolici o trestných činoch podľa prvej hlavy osobitnej časti trestného zákona a podľa zákona na ochranu mieru, na ktoré zákon ustanovuje trest smrti alebo trest odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej päť rokov, a ďalej o trestných činoch podvracania republiky, teroru, záškodníctva a sabotáže (§§ 79a, 80a, 84 a 85 tr. zák.).

(2) Vyšší vojenský súd koná v prvej stolici tiež o trestných činoch funkcionárov, pre ktorých je zriadený.

Príslušnosť

§ 14

(1) Konanie vykonáva súd, v obvode ktorého bol trestný čin spáchaný.

(2) Ak nemožno miesto činu zistiť, alebo ak bol čin spáchaný v cudzine, koná súd, v obvode ktorého má obvinený bydlisko, pracovisko alebo pobyt; ak sa nedajú zistiť, alebo sú mimo územia Československej republiky, súd, v obvode ktorého čin vyšiel najavo.

§ 15

(1) Konanie o trestných činoch príslušníkov ozbrojených sborov, ktorí konajú službu u časti, pre ktorú bol zriadený vojenský súd, vykonáva tento súd.

(2) Konanie o trestných činoch funkcionárov ozbrojených sborov vykonáva vojenský súd, ktorý je určený prezidentom republiky na prejednanie trestných činov týchto funkcionárov.

Spoločné konanie

§ 16

O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa vykonáva spoločné konanie. Spoločné konanie však nemôže vykonávať všeobecný súd o trestnom čine osoby podliehajúcej právomoci vojenských súdov a naopak.

§ 17

Spoločné konanie vykonáva krajský súd, ak je kompetentný konať aspoň o jednom z trestných činov.

§ 18

Spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je kompetentný konať proti priamemu páchateľovi alebo o najťažšom trestnom čine.

§ 19

Ak je podľa predchádzajúcich ustanovení kompetentných niekoľko súdov, koná z týchto súdov ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu, alebo ktorému vec nekompetentný súd postúpil.

§ 20
Vylúčenie veci

(1) Na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

(2) Pôsobnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení; ak však vylúči krajský súd vec, ktorá by ináč patrila do pôsobnosti ľudového súdu, môže ju postúpiť príslušnému ľudovému súdu.

§ 21
Spojenie vecí

Ak sú tu podmienky spoločného konania, môže súd spojiť na spoločné prejednanie a rozhodnutie veci, v ktorých boli podané samostatné obžaloby.

§ 22
Spory o pôsobnosť a príslušnosť

Spory o pôsobnosť a príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd, ktorý je im najbližšie spoločne nadriadený.

Odňatie a prikázanie veci

§ 23

Z dôležitých dôvodov môže byť vec kompetentnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu tej istej stolice; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obidvom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

§ 24

(1) Na návrh predsedu Najvyššieho súdu alebo generálneho prokurátora môže Najvyšší súd

a) ak to považuje so zreteľom na povahu trestného činu alebo na osobu páchateľa za nutné, odňať vec príslušnému ľudovému súdu a prikázať ju na pokračovanie v konaní a na rozhodnutie krajskému súdu,

b) z dôležitých dôvodov odňať vec, v ktorej bolo podané odvolanie proti rozsudku ľudového súdu, príslušnému krajskému súdu a rozhodnúť o odvolaní sám.

(2) Ak ide o trestný čin, ktorý ohrozuje dôležité záujmy obrany vlasti, môže Najvyšší súd odňať vec kompetentnému všeobecnému súdu a prikázať ju na pokračovanie v konaní a na rozhodnutie vojenskému súdu tej istej alebo vyššej stolice.

Druhý oddiel
Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní

§ 25

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prokurátor, vyšetrovací orgán a zapisovateľ, u ktorého pre pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom, ak ide o sudcu, tiež k prokurátorovi a ak ide o prokurátora tiež k vyšetrovaciemu orgánu, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

(2) Sudca je ďalej vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, vyšetrovací orgán, obhajca alebo ako splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného.

(3) Vo vyššej stolici je okrem toho vylúčený sudca, ktorý sa zúčastnil rozhodovania v prvej stolici, a naopak; z rozhodovania o sťažnosti je vylúčený prokurátor, ktorý sa zúčastnil konania v prvej stolici.

§ 26

(1) Len čo sa dozvie o skutočnosti odôvodňujúcej jeho vylúčenie alebo ak takú skutočnosť niektorá zo strán namieta, oznámi to sudca predsedovi súdu, predseda súdu predsedovi nadriadeného súdu a iná osoba bezprostredne nadriadenému orgánu; až do rozhodnutia týchto orgánov o vylúčení vykonávajú len tie úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

(2) Ak sudca, o vylúčenie ktorého ide, s tým súhlasí, môže predseda súdu, bez toho, že by o vylúčení rozhodol, prideliť vec inému sudcovi, alebo určiť za neho do senátu iného sudcu.

Tretí oddiel
Zapisovateľ a tlmočník

§ 27
Zapisovateľ

Ak treba o úkone spísať zápisnicu, priberie sa zapisovateľ vzatý do sľubu. Ak zapisovateľ nie je poruke a úkon nepripúšťa odklad, treba k úkonu pribrať nezúčastnenú plnoletú osobu ako svedka.

Tlmočník

§ 28

(1) Ak treba pretlmočiť obsah výpovede alebo písomnosti, alebo ak obvinený neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vykonáva, priberie sa tlmočník; tlmočník môže byť zároveň zapisovateľom.

(2) Ako tlmočník nesmie sa pribrať, kto by bol vo veci vylúčený z dôvodu uvedeného v § 25 ods. 1.

(3) Tlmočník sa v predvolaní upozorní na následky neustanovenia sa (§ 74) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vo veci vylúčený alebo ktoré mu ináč bránia byť vo veci činný ako tlmočník.

(4) Tlmočník musí byť poučený o tom, že je povinný presne pretlmočiť obsah výpovede alebo písomnosti a zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa ako tlmočník dozvedel; ďalej musí byť poučený o význame svojej funkcie z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede.

§ 29

(1) Tlmočník má nárok na náhradu nutných výdavkov a na primeranú odmenu (tlmočné).

(2) Výšku tlmočného určí ten, kto tlmočníka pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel
Obvinený

§ 30
Obvinený

Toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky dané týmto zákonom proti obvinenému až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie (§ 178).

§ 31
Práva obvineného

(1) Obvinený má právo sa vyjadriť o všetkých skutočnostiach, ktoré sa mu dávajú za vinu, a k dôkazom o nich, právo uviesť všetky okolnosti a dôkazy, ktoré slúžia na jeho obhajobu, a ďalej najmä právo robiť v trestnom konaní návrhy, zvoliť si obhajcu a podávať opravné prostriedky. Tieto práva prislúchajú obvinenému aj vtedy, ak nie je svojprávny.

(2) Všetky orgány činné v trestnom konaní sú povinné obvineného vždy o jeho právach poučiť a poskytnúť mu úplnú možnosť ich uplatniť.

§ 32
Zákonný zástupca obvineného

Zákonný zástupca nesvojprávneho obvineného je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa na všetkých úkonoch, na ktorých sa môže podľa zákona zúčastniť obvinený. V prospech obvineného môže zákonný zástupca tieto práva vykonávať aj proti vôli obvineného.

Piaty oddiel
Obhajca

§ 33
Obhajca

(1) Obhajcom môže byť, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, len advokát; v odbore vojenského súdnictva a v konaní o trestných činoch patriacich do pôsobnosti krajského súdu (§ 13 ods. 1), len advokát zapísaný do osobitného zoznamu, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti.

(2) Na hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní nemôže byť obhajcom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

§ 34
Zvolený obhajca

(1) Ak nepoužije obvinený alebo jeho zákonný zástupca právo zvoliť si obhajcu, môže ho zvoliť na svoje trovy jeho príbuzný v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh, ako aj zúčastnená osoba. Ak obvinený nie je svojprávny, môžu tak tieto osoby urobiť aj proti jeho vôli.

(2) Ak nebude obhajca súdu a v prípravnom konaní prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu oznámený tým, kto ho zvolil, musí sám preukázať, že bol za obhajcu zvolený.

(3) Obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený alebo inou osobou na to oprávnenou zvolený, zvoliť obhajcu iného.

Ustanovený obhajca

§ 35

(1) Ak obvinený nemá obhajcu v prípadoch, keď ho musí mať, a nepreukáže v určenej lehote, že si ho sám zvolil, bude mu obhajca určený na jeho trovy.

(2) Ak nemá obvinený v prípade uvedenom v odseku 1 dostatočné prostriedky, aby uhradzoval odmenu obhajcovi, bude mu ustanovený obhajca, ktorý ho bude obhajovať bez nároku na odmenu.

(3) Na žiadosť obvineného, ktorý nemá dostatočné prostriedky, aby uhradzoval odmenu obhajcovi, bude mu ustanovený obhajca, ktorý ho bude obhajovať bez nároku na odmenu, i keď nejde o prípad, keď obvinený obhajcu mať musí.

(4) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy v trestnom konaní nie sú v rozpore, spravidla spoločný obhajca.

§ 36

(1) Obhajcu ustanovuje predseda senátu a prípravnom konaní prokurátor, a to spravidla v súčinnosti s advokátskou poradňou; im prislúcha tiež oslobodiť ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovania.

(2) V odbore vojenského súdnictva môže byť so súhlasom náčelníka ustanovený za obhajcu tiež dôstojník justície v činnej službe, ak ide o naliehavý prípad a advokát nie je ihneď poruke alebo ak

to vyžaduje povaha prejednávanej veci; obhajcom však nemôže byť dôstojník činný u vojenského prokurátora.

§ 37

(1) Ustanovený obhajca je povinný prevziať obhajobu; z dôležitých dôvodov môže však byť na svoju žiadosť od povinnosti obhajoby oslobodený a namiesto neho ustanovený obhajca iný.

(2) Z dôležitých dôvodov môže byť na žiadosť obvineného namiesto ustanoveného obhajcu ustanovený iný obhajca. Možno tiež rozhodnúť, aby obhajca už ustanovený obhajoval obvineného bez nároku na odmenu.

§ 38
Oprávnenia obhajcu

(1) Obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť za obvineného návrhy a podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky. Pri oboznamovaní obvineného s výsledkami vyšetrovania (§§ 183, 184) a kedykoľvek neskoršie smie obhajca hovoriť s obvineným, ktorý je vo väzbe, bez prítomnosti iných osôb a nazerať do spisov.

(2) Obhajca je v konaní pred súdom tiež oprávnený zúčastniť sa na všetkých úkonoch, na ktorých sa môže zúčastniť obvinený.

(3) Ak nie je obvinený svojprávny, môže obhajca oprávnenia uvedené v odsekoch 1 a 2 vykonávať tiež proti vôli obvineného.

(4) Ak nebolo splnomocnenie obhajcu obmedzené, vzťahuje sa na celé konanie, a to aj vtedy, ak ide o obhajcu ustanoveného.

Šiesty oddiel
Zúčastnená osoba

§ 39

(1) Zúčastnenej osobe musí sa poskytnúť možnosť, aby sa k veci vyjadrila; môže byť prítomná na hlavnom a odvolacom pojednávaní a na verejnom zasadaní a robiť tam návrhy.

(2) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné zúčastnenú osobu o jej právach poučiť a poskytnúť jej úplnú možnosť na ich uplatnenie.

§ 40

Ak nie je zúčastnená osoba svojprávna, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

Siedmy oddiel
Poškodený

Uplatnenie nároku poškodeného

§ 41

(1) Poškodený má právo žiadať, aby v trestnom konaní bolo rozhodnuté o jeho nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom, a robiť návrhy. Toto právo poškodenému neprislúcha v konaní o trestných činoch patriacich do pôsobnosti krajského súdu (§ 13 ods. 1).

(2) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu úplnú možnosť na ich uplatnenie.

(3) Právo podľa odseku 1 poškodenému neprislúcha, ak nárok na náhradu škody uplatnil už v konaní vo veciach občianskoprávnych.

§ 42

Ak zomrie poškodený, prechádzajú práva, ktoré má v trestnom konaní, na jeho právneho nástupcu.

§ 43
Zákonný zástupca poškodeného

Ak nie je poškodený svojprávny, vykonáva jeho práva podľa tohto zákona jeho zákonný zástupca.

Zabezpečenie nároku poškodeného

§ 44

(1) Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody bude marené, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor na návrh poškodeného zaistiť hnuteľné veci obvineného, a to do pravdepodobnej výšky škody; zaistené veci treba spísať a spravidla uschovať na štátnom notárstve alebo na súde. Na uspokojenie tohto nároku môžu byť zaistené tiež pohľadávky obvineného, pokiaľ nejde o odmenu za prácu alebo o pohľadávky plynúce z nemocenského poistenia a sociálneho zabezpečenia; dlžníkovi obvineného sa rozkáže, aby namiesto plnenia obvinenému zložil predmet plnenia do úschovy na štátnom notárstve alebo na súde.

(2) O tom, že zaistenie sa nariadilo, sa poškodený upovedomí s poučením o ustanovení § 45.

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým sa zaistenie nariadilo, môže obvinený podať sťažnosť.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o trestných činoch patriacich do pôsobnosti krajského súdu (§ 13 ods. 1).

(5) Návrh podľa odseku 1 nie je oprávnený urobiť poškodený, ktorý svoj nárok na náhradu škody uplatnil už v konaní vo veciach občianskoprávnych.

§ 45

(1) Zaistenie sa musí zrušiť

a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené,

b) ak sa skončí trestné stíhanie zastavením alebo oslobodzujúcim rozsudkom,

c) ak uplynie jeden mesiac od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným, alebo

d) čo do veci, ktorá sa omylom zaistila, hoci patrí inej osobe než obvinenému.

(2) Zaistenie sa musí obmedziť, ak je zrejmé, že nie je potrebné v rozsahu, v akom sa nariadilo.

Ôsmy oddiel
Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného

§ 46

(1) Zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom. Ak nebude splnomocnenec súdu a v prípravnom konaní prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu oznámený tým, kto ho splnomocnil, musí sám preukázať, že je splnomocnený.

(2) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba svojprávna a občiansky bezúhonná, ktorá nie je pokútnikom; na hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

(3) V odbore vojenského súdnictva a v konaní o trestných činoch patriacich do pôsobnosti krajského súdu (§ 13 ods. 1) môže byť splnomocnencom len advokát, ktorý by vo veci mohol byť obhajcom.

§ 47

(1) Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy a podávať namiesto nich žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa na všetkých úkonoch, na ktorých sa môžu zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený.

(2) Ak nebolo splnomocnenie obmedzené, vzťahuje sa na celé konanie.

TRETIA HLAVA
PROCESNÉ ÚKONY

§ 48
Všeobecné ustanovenie

Pri vykonávaní procesného úkonu musí sa zaobchádzať s osobami na úkone zúčastnenými tak, ako to vyžaduje význam a výchovný účel trestného konania, rešpektovať ich osobnosť a ich ústavou zaručené práva a vychádzať ich žiadostiam podľa možnosti v ústrety.

Prvý oddiel
Miesto a čas

§ 49

(1) Procesné úkony sa spravidla vykonávajú v úradnej miestnosti toho, kto ich vykonáva. Ak to vyžaduje povaha úkonu alebo ak je to potrebné pre urýchlenie konania, náležité objasnenie veci alebo z iných dôležitých dôvodov, vykonajú sa procesné úkony aj mimo úradnej miestnosti alebo sídla príslušného súdu, prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu.

(2) Ak treba procesný úkon vykonať v objekte štátneho orgánu alebo ústavu, podniku alebo inej organizácie, treba to vopred oznámiť osobe poverenej jeho vedením.

(3) V objektoch ozbrojených sborov smie sa procesný úkon vykonať len s vedomím kompetentného náčelníka.

§ 50

(1) Procesné úkony sa vykonávajú spravidla v pracovnom čase. V dňoch pracovného pokoja a v noci možno tieto úkony vykonávať len v naliehavých prípadoch.

(2) Vykonanie procesných úkonov má sa určiť spravidla najmenej tri dni vopred, ak sa na úkone majú zúčastniť iné osoby. Ak sa má vyslúchnuť väčší počet osôb zamestnaných na tom istom pracovisku, možno ich výsluch vykonať po predchádzajúcej dohode s vedúcim pracoviska na mieste pracoviska, a to aj bez ich predchádzajúceho predvolania; ak ide o príslušníkov ozbrojených sborov v činnej službe u toho istého útvaru, možno tak urobiť po dohode s kompetentným náčelníkom.

Druhý oddiel
Dožiadanie

§ 51

(1) Súd, prokurátor a vyšetrovacie orgány vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania vo svojom obvode spravidla sami. Mimo svojho obvodu vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania súd, prokurátor alebo vyšetrovací orgán spravidla dožiadaním ľudového súdu, prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu, v obvode ktorého má sa úkon vykonať, prípadne tiež dožiadaním vojenského súdu alebo prokurátora; ak vec nepripúšťa odklad alebo ak je to nevyhnutne potrebné pre riadne posúdenie veci, vykonajú ich aj mimo svojho obvodu sami.

(2) Najvyšší súd a krajský súd môžu ich však aj vo svojom obvode vykonať dožiadaním ľudového súdu, v obvode ktorého má sa úkon vykonať; Najvyšší súd môže toto urobiť tiež dožiadaním krajského súdu.

(3) V odbore vojenského súdnictva môžu jednotlivé úkony trestného konania vykonať vojenský súd alebo vojenský prokurátor tiež dožiadaním ľudového súdu alebo okresného prokurátora, v obvode ktorého má sa úkon vykonať.

§ 52

(1) Ak je na vykonanie úkonov, o ktoré sa žiada, potrebná podrobnejšia znalosť spisov, možno spisy alebo ich časť pripojiť k dožiadaniu.

(2) Ak je to pre úspešné vykonanie konania potrebné, treba výsluch pri vykonávaní dožiadania rozšíriť podľa toho, čo pri ňom vyjde najavo, i na okolnosti alebo osoby, ktoré v dožiadaní sa neuviedli.

§ 53

Úkony dožiadaného súdu vykonáva jediný sudca; pritom má práva a povinnosti predsedu senátu.

Tretí oddiel
Zápisnica

§ 54
Spisovanie zápisnice

(1) O každom procesnom úkone treba spísať zápisnicu, a to ihneď pri úkone, a ak to nie je možné, čo najskôr po ňom.

(2) Zápisnicu spisuje zapisovateľ, alebo ak nemohol byť pribratý (§ 27), osoba, ktorá procesný úkon vykonáva. Zápisnicu o hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní spisuje vždy zapisovateľ podľa diktátu alebo pokynov predsedu senátu; výpovede osôb, ktoré boli už vyslúchnuté, zapíšu sa do tejto zápisnice potiaľ, pokiaľ obsahujú odchýlky alebo dodatky k ich výpovediam. Záverečné reči strán sa v zápisnici spravidla neuvádzajú; uvedie sa len poradie, v akom boli prednesené, a záverečné návrhy.

(3) Osobe, ktorej sa úkon alebo prejednanie týka, možno dovoliť, aby sama diktovala svoju výpoveď; táto okolnosť sa poznamená v zápisnici.

(4) Pri výsluchu niekoľkých obvinených alebo svedkov mimo hlavného a odvolacieho pojednávania a verejného zasadania sa spíše s každým osobitná zápisnica. O neskorších výsluchoch sa spravidla spíše len dodatok ku skoršej zápisnici.

(5) Zápisnica o výpovedi osoby, ktorá nevie česky ani slovensky, sa spíše v niektorom z týchto jazykov; ak záleží na doslovnom znení výpovede, zapíše zapisovateľ alebo tlmočník jej príslušnú časť tiež v jazyku, v ktorom táto osoba vypovedala.

§ 55
Obsah zápisnice

(1) Zápisnica musí obsahovať

a) pomenovanie súdu, prokurátora alebo iného orgánu vykonávajúceho procesný úkon,

b) miesto, čas a predmet úkonu,

c) meno a priezvisko úradných osôb a ich funkcie, meno a priezvisko strán, ich zákonných zástupcov, obhajcov a splnomocnencov, ktorí sa na úkone zúčastnili, ako aj osôb pribratých podľa § 27,

d) opísanie priebehu úkonu tak, aby z neho bolo zjavné najmä, že sa dbalo na všetky ustanovenia o vykonaní úkonu, a podstatný obsah rozhodnutia, ak bolo pri úkone vyhlásené,

e) návrhy strán, poučenie, prípadne vyjadrenie poučených osôb,

f) námietky strán alebo vyslúchaných osôb proti obsahu zápisnice.

(2) Ak boli pri úkone zhotovené plány, fotografie a podobné doplňujúce doklady, pripoja sa k zápisnici. Ak boli pri úkone predložené vecné alebo listinné dôkazy, treba ich označiť v zápisnici tak, aby nemohlo dôjsť k zámene.

(3) Zápisnicu treba spísať perom alebo strojom, čitateľne a pokiaľ možno bez škrtania; prešKrtnuté miesta musia zostať čitateľné. V dôležitých prípadoch možno nariadiť, aby sa okrem zápisnice viedli aj stenografické záznamy; tieto záznamy a ich prepísanie do obyčajného písma sa pripoja k zápisnici.

§ 56
Podpisovanie zápisnice

(1) Zápisnicu o hlavnom a odvolacom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadaní podpíše predseda senátu a zapisovateľ; iné zápisnice podpíše ten, kto úkon vykonal, zapisovateľ, ak bol pribratý, a osoba, ktorej sa úkon týka, prípadne tlmočník, znalci alebo iné osoby pribraté k úkonu. Ak sa zápisnica o výsluchu skladá z viac strán, musí vyslúchaná osoba podpísať každú stranu zápisnice. Ak odmietne vyslúchaný alebo iná osoba pribratá k úkonu zápisnicu podpísať, uvedie sa v zápisnici dôvod odmietnutia.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania zápisnicu podpísať, podpíše ju iný člen senátu. Ak ju nemôže pre prekážku dlhšieho trvania podpísať iná osoba, jej podpis nie je potrebný. Dôvod toho sa poznamená v zápisnici.

§ 57
Oprava zápisnice

(1) O oprave a doplnení zápisnice o hlavnom a odvolacom pojednávaní a o verejnom a neverejnom zasadaní a rovnako o námietkach proti takej zápisnici rozhoduje súd, o zápisnicu ktorého ide. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ten, kto vedie pojednávanie alebo vykonávanie úkonu, môže aj po podpísaní zápisnice nariadiť alebo vykonať opravu písarskych chýb alebo iných zrejmých nesprávností. Oprava sa vykoná tak, aby pôvodná zápisnica zostala čitateľná; opravu podpíše ten, kto ju nariadil.

§ 58
Zápisnica o hlasovaní

(1) V zápisnici o hlasovaní sa okrem všeobecných náležitostí (§ 55 ods. 1) uvedie

a) postup pri jednotlivých hlasovaniach, ich výsledok a výrok rozhodnutia,

b) mienka odlišná od názoru väčšiny, a to v celom znení a so stručným odôvodnením.

(2) Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(3) Zápisy o všetkých hlasovaniach senátu, ktoré sa vyskytli v priebehu toho istého prejednávania, pojmú sa do jedinej zápisnice o hlasovaní.

(4) Zápisnica o hlasovaní sa nespisuje, ak ide o jednoduché rozhodnutia, na ktorých sa senát uzniesol jednohlasne a ktorým predchádzala len porada v pojednávacej sieni bez prerušenia prejednávania; v zápisnici o prejednávaní sa poznamená, že uznesenie sa stalo bez prerušenia prejednávania.

(5) Zápisnica o hlasovaní sa pripojí k zápisnici o prejednávaní v zalepenej obálke, ktorú smie otvoriť len predseda senátu nadriadeného súdu pri rozhodovaní o opravnom prostriedku a predseda senátu Najvyššieho súdu alebo predseda Najvyššieho súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie zákona, ako aj sudca poverený vyhotovením rozsudku; po nazretí opäť obálku zalepí a vlastnoručne podpíše.

Štvrtý oddiel
Podanie

§ 59

(1) Podanie možno urobiť písomne, telegraficky, ďalekopisom alebo ústne do zápisnice na súde, u prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu.

(2) Toho, kto podanie urobil telegraficky alebo ďalekopisom, možno vyzvať, aby v lehote, ktorá sa mu určí, podanie opakoval písomne a s potrebným počtom odpisov. Ak nevyhovie tejto výzve, zhotovia sa odpisy na jeho trovy; na to sa musí vo výzve upozorniť.

(3) Podanie sa posudzuje vždy podľa svojho obsahu, aj keď je nesprávne označené.

§ 60

(1) Ak sa oznámenie o trestnom čine robí ústne, treba oznamovateľa vyslúchnuť o okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, o osobných pomeroch toho, na koho sa oznámenie podáva, a o dôkazoch a výške škody spôsobenej oznámeným činom; ak je oznamovateľ zároveň poškodeným alebo jeho splnomocnencom, musí sa vyslúchnuť tiež o tom, či žiada, aby súd rozhodol v trestnom konaní o jeho nároku na náhradu škody. Výsluch treba vykonať tak, aby sa získal podklad potrebný pre ďalšie konanie.

(2) Ak bola zápisnica o ústne urobenom trestnom oznámení spísaná na súde, pošle ju súd bez odkladu prokurátorovi.

Piaty oddiel
Lehoty

Počítanie lehôt

§ 61

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, ktorého sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý svojím menom alebo číselným označením zodpovedá dňu, ktorého sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

§ 62

Lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote

a) podané na poštu a adresované súdu, prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu, u ktorého sa má podať alebo ktorý má rozhodnúť vo veci,

b) urobené na súde alebo u prokurátora, ktorý má vo veci rozhodnúť,

c) urobené príslušníkom ozbrojených síl v činnej službe u jeho náčelníka,

d) urobené na správe väzenského ústavu, kde je ten, kto podanie robí, vo väzbe alebo v treste,

e) urobené ústne do zápisnice na ktoromkoľvek ľudovom súde alebo u okresného prokurátora.

§ 63

Navrátenie lehoty

(1) Ak zmešká obvinený alebo jeho obhajca z dôležitého dôvodu lehotu na podanie opravného prostriedku, povolí mu súd alebo prokurátor, ktorý vo veci rozhodoval v prvej stolici, navrátenie lehoty, ale len vtedy, ak o to obvinený alebo obhajca požiada do troch dní od odpadnutia prekážky. Ak bolo povolené navrátenie lehoty, plynie obvinenému lehota na podanie opravného prostriedku od doručenia tohto uznesenia.

(2) Proti rozhodnutiu, ktorým žiadosť o navrátenie lehoty sa zamietla, je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Šiesty oddiel
Doručovanie

Spôsob doručovania

§ 64

(1) Písomnosti sa doručujú spravidla poštou; možno ich doručiť tiež doručovateľom súdu, prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu. Písomnosť možno doručiť tiež v úradnej miestnosti orgánov činných v trestnom konaní na potvrdenie v spise. Pri vykonávaní procesného úkonu môže doručiť písomnosť tiež ten, kto ho vykonáva; výkon doručenia osvedčí v zápisnici, ktorá bola o úkone spísaná.

(2) V odôvodnených prípadoch možno požiadať o doručenie výkonný orgán kompetentného národného výboru, alebo, najmä pri nariadenom predvedení, kompetentný orgán verejnej bezpečnosti.

§ 65

(1) Osobe, ktorej sa má písomnosť doručiť, možno ju doručiť v byte, na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutá.

(2) Písomnosti určené súdom, prokurátorom a vyšetrovacím orgánom alebo iným štátnym orgánom, ďalej ústavom, podnikom a iným organizáciám doručujú sa osobám oprávneným za ne písomnosti prijímať.

(3) Písomnosti určené príslušníkom ozbrojených sborov v činnej službe doručujú sa prostredníctvom náčelníka týchto osôb; ak nie je známy, môže sa tak stať, ak ide o vojakov, prostredníctvom správcu posádky, a ak ide o ostatných príslušníkov ozbrojených sborov, prostredníctvom najbližšieho orgánu verejnej bezpečnosti.

(4) Písomnosti určené osobám, ktoré sú vo väzbe alebo na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, doručujú sa prostredníctvom správy väzenského ústavu.

(5) Písomnosti určené osobám požívajúcim diplomatické imunity a výsady alebo osobám v ich bytoch predložia sa Ministerstvu spravodlivosti, ktoré zariadi ich doručenie.

Náhradné doručenie

§ 66

(1) Ak nebola osoba, ktorej sa má písomnosť doručiť, zastihnutá na mieste, kde sa zdržuje, môže sa písomnosť doručiť každej dorastenej osobe v jej byte spolubývajúcej alebo inej dorastenej osobe bývajúcej v tom istom dome, ak je ochotná písomnosť prevziať.

(2) Ak nebola osoba, ktorej sa má písomnosť doručiť, zastihnutá na svojom pracovisku, môže sa písomnosť doručiť jej spolupracovníkom, ak sú ochotní ju prevziať.

(3) Ak ide o písomnosť, ktorá sa môže podľa odseku 1 alebo 2 doručiť náhradne, uvedie odosielateľ na obálke písomnosti osobu, ktorej sa pri náhradnom doručení nesmie písomnosť doručiť pre jej záujem na veci alebo z iných dôvodov.

(4) Ak sa osoba, ktorej sa má písomnosť doručiť, nezdržuje na mieste určenia a doručovateľ môže zistiť nové miesto jej pobytu, pošle písomnosť na novú adresu, ak nie je na zásielke výslovne uvedené, že doručenie mimo miesta určenia je vylúčené.

§ 67

(1) Ak nemožno písomnosť doručiť niektorým zo spôsobov uvedených v § 66, uloží ju

a) poštový doručovateľ na poštovom úrade, a ak nie je v mieste doručenia, na miestnom národnom výbore,

b) doručovateľ súdu, prokuratúry alebo vyšetrovacieho orgánu u odosielateľa, ak doručuje v jeho sídle, ináč na miestnom národnom výbore,

c) orgán miestneho národného výboru na miestnom národnom výbore.

(2) O uložení písomnosti upovedomí doručovateľ osobu, ktorej sa má písomnosť doručiť, oznámením, ktoré zanechá v jej byte alebo v schránke na listy alebo na jej pracovisku, alebo upevní oznámenie na dverách jej bytu alebo na inom vhodnom mieste; podľa možnosti upovedomí o tom aj osoby zo susedstva alebo jej spoluzamestnancov na pracovisku. Tieto okolnosti, ako aj deň a miesto uloženia písomnosti, poznamená doručovateľ na doručenke a vráti ju odosielateľovi.

(3) Deň, keď bola písomnosť uložená, sa považuje za deň doručenia písomnosti. Také uloženie má účinky doručenia, aj keď sa osoba, ktorej sa má písomnosť doručiť, o uložení písomnosti nedozvedela.

§ 68
Doručenie do vlastných rúk

Do vlastných rúk sa doručuje

a) obvinenému obžaloba a predvolanie,

b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok odpis tohto rozhodnutia,

c) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovací orgán z dôležitých dôvodov nariadi.

§ 69
Náhradné doručenie pri doručení do vlastných rúk

(1) Ak nemožno písomnosť doručiť do vlastných rúk príjemcu, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, zanechá doručovateľ na niektorom z miest uvedených v § 67 ods. 2 písomnú výzvu, aby bol v určitý deň a hodinu prítomný na prijatie písomnosti. Ak nebude ani tejto výzve vyhovené, doručovateľ písomnosť uloží (§ 67 ods. 1) a v oznámení o uložení písomnosti (§ 67 ods. 2) uvedie, že si príjemca má doručovanú písomnosť do troch dní vyzdvihnúť. Ak písomnosť bola uložená a príjemca si ju v lehote troch dní nevyzdvihne, považuje sa posledný deň lehoty za deň, keď doručenie bolo vykonané, i keď sa príjemca o uložení písomnosti nedozvedel.

(2) Náhradné doručenie uložením pri doručení do vlastných rúk je vylúčené, ak sa doručuje

a) obvinenému obžaloba alebo predvolanie na hlavné pojednávanie alebo odvolacie pojednávanie,

b) obžalovanému odpis rozsudku, proti ktorému môže podať odvolanie, alebo

c) iná písomnosť, ak to predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovací orgán z dôležitých dôvodov nariadi.

(3) Ak je náhradné doručenie uložením vylúčené, musí odosielateľ na doručenke nápadne vyznačiť, že uloženie písomnosti je vylúčené.

§ 70
Odopretie prijatia

(1) Ak odmietne osoba, ktorej sa má písomnosť doručiť, túto písomnosť prijať, poučí doručovateľ adresáta o následkoch odopretia prijatia, poznamená to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia prijatia a písomnosť vráti.

(2) Ak predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovací orgán, ktorý písomnosť odoslal, je toho názoru, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď prijatie bolo odopreté.

Siedmy oddiel
Nazeranie do spisov

§ 71

(1) Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba a ich obhajcovia a splnomocnenci majú právo nazerať do spisu, s výnimkou zápisnice o hlasovaní, a robiť si výpisy a poznámky. To isté právo majú zákonní zástupcovia nesvojprávneho obvineného, poškodeného a zúčastnenej osoby. Iné osoby tak môžu robiť so súhlasom predsedu senátu a v prípravnom konaní so súhlasom prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu, len pokiaľ je to potrebné na uplatnenie ich práv.

(2) V prípravnom konaní môže prokurátor alebo vyšetrovací orgán nazretie do spisu odoprieť, ak by sa tým maril účel trestného stíhania; toto obmedzenie sa nevzťahuje na obvineného a obhajcu, ak sa už prikročilo k oboznamovaniu obvineného s výsledkami vyšetrovania (§ 183).

(3) Tomu, kto mal právo byť pri úkone prítomný, nemožno odoprieť nazretie do spisov o takom úkone.

§ 72

(1) Nazerať do spisov možno len v miestnostiach súdu, prokuratúry alebo vyšetrovacieho orgánu, a to pod dohľadom.

(2) Na odôvodnenú žiadosť možno so súhlasom predsedu senátu, prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu zaslať spisy alebo ich časť aj inému súdu, prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu, aby sa tam mohlo do nich nazrieť.

§ 73

Pri povoľovaní nazerať do spisov treba urobiť opatrenie, aby bolo zachované štátne a hospodárske tajomstvo.

Ôsmy oddiel
Poriadková pokuta

§ 74

(1) Kto ruší konanie alebo sa voči súdu, prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu správa urážlivo alebo neposlúchne bez dostatočného ospravedlnenia rozkaz daný mu podľa tohto zákona, môže ho predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovací orgán potrestať poriadkovou pokutou do päťsto Kčs. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak sa takto správa príslušník ozbrojených sborov v činnej službe, môže sa ponechať jeho náčelníkovi, aby ho potrestal podľa kázenského poriadku.

(3) Ak sa takto správa osoba, ktorá je vo väzbe, alebo si odpykáva trest odňatia slobody, môže sa ponechať náčelníkovi väzenského ústavu, aby ju potrestal podľa väzenského poriadku.

ŠTVRTÁ HLAVA
ZAISTENIE OSÔB A VECÍ

Prvý oddiel
Zatknutie, predbežná väzba a zadržanie

Zatknutie

§ 75

(1) Zatknúť osobu podozrivú zo spáchania trestného činu sú bezpečnostné orgány oprávnené len vtedy, ak táto osoba bola pri čine pristihnutá.

(2) O pristihnutie pri čine ide aj vtedy, ak bol niekto ihneď po čine ako podozrivý prenasledovaný alebo ihneď po čine zastihnutý za okolností, ktoré ukazujú na jeho účasť pri čine, najmä s vecami, ktorými bol trestný čin spáchaný alebo ktoré z neho pochádzajú.

(3) O každom zatknutí musia bezpečnostné orgány ihneď spísať zápisnicu, v ktorej okrem osobných údajov o zatknutej osobe uvedú podstatné dôvody, pre ktoré bolo zatknutie vykonané, miesto a čas zatknutia, okolnosti, za ktorých k zatknutiu došlo, ako aj označenie osoby, ktorá zatknutie vykonala. Odpis tejto zápisnice doručia bez odkladu prokurátorovi.

(4) Zatknutú osobu musia bezpečnostné orgány najneskôr do 48 hodín odovzdať prokurátorovi alebo ju prepustiť na slobodu.

§ 76

(1) Ak nejde o prípad uvedený v § 75 ods. 1, smie byť obvinený zatknutý len na písomný rozkaz súdu.

(2) Rozkaz na zatknutie možno vydať len vtedy, ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 79). Vydá ho predseda senátu a označí v ňom trestný čin, pre ktorý bolo vznesené obvinenie (§§ 178, 180), a dôvod zatknutia. V prípravnom konaní rozhodne o vydaní takého rozkazu na návrh prokurátora; proti zamietavému rozhodnutiu môže prokurátor podať sťažnosť.

(3) Zatknutie vykoná na základe rozkazu na zatknutie bezpečnostný orgán. Rozkaz na zatknutie sa doručí obvinenému pri zatknutí, a ak to nie je možné, najneskoršie do 48 hodín po ňom.

(4) Zatknutá osoba musí byť najneskoršie do 48 hodín odovzdaná súdu, alebo ak bol rozkaz na zatknutie vydaný v prípravnom konaní, prokurátorovi.

(5) Rozkaz na zatknutie predseda senátu odvolá, len čo dôvod preň zanikne.

§ 77
Predbežná väzba

(1) Osobu, ktorá je na základe zistených skutočností podozrivá zo spáchania trestného činu, smie vyšetrovací orgán vziať do predbežnej väzby, len ak tu je niektorý z dôvodov väzby (§ 79) a vec nepripúšťa odklad.

(2) O každom vzatí do predbežnej väzby musia vyšetrovacie orgány ihneď spísať zápisnicu, v ktorej okrem údajov o osobe vzatej do predbežnej väzby uvedú dôvody, pre ktoré vzatie do predbežnej väzby sa vykonalo, čas a miesto vzatia do takej väzby, ako aj označenie osoby, ktorá vzatie do väzby vykonala. Odpis tejto zápisnice musí sa bez odkladu doručiť prokurátorovi.

(3) Osobu vzatú do predbežnej väzby musia vyšetrovacie orgány najneskoršie do 48 hodín odovzdať prokurátorovi alebo prepustiť na slobodu.

§ 78
Zadržanie

Osobu pristihnutú pri čine smie tiež zadržať ktokoľvek, ak je to nevyhnutne potrebné na zistenie jej totožnosti, na zamedzenie úteku alebo na zaistenie dôkazov; je však povinný odovzdať ju ihneď prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu. Zadržaného príslušníka ozbrojených síl môže odovzdať tiež najbližšiemu útvaru ozbrojených síl alebo správcovi posádky. Ak odovzdanie zadržaného nie je možné, je povinný urobiť o zadržaní ihneď oznámenie niektorému z uvedených orgánov.

Druhý oddiel
Väzba

§ 79
Dôvody väzby

Obvinený smie byť vzatý do väzby len vtedy, ak tu sú skutočnosti, ktoré dostatočne odôvodňujú obavu,

a) že ujde, najmä preto, že nemožno ihneď zistiť jeho totožnosť alebo bydlisko, alebo pre vysoký trest, ktorý ho podľa očakávania postihne,

b) že bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených, alebo že bude ináč mariť objasnenie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) že znova spácha trestný čin, ktorý spáchal, alebo že dokončí trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo že vykoná trestný čin, ktorým hrozil.

§ 80
Vzatie do väzby

(1) Vziať do väzby možno len osobu, proti ktorej sa už vznieslo obvinenie (§ 178).

(2) Vziať do väzby je oprávnený len súd a v prípravnom konaní prokurátor. Vziať do väzby osobu zatknutú (§ 76) po podaní obžaloby je oprávnený predseda senátu.

(3) O väzbe musí sa rozhodnúť najneskoršie do 48 hodín od dodania osoby zatknutej, vzatej do predbežnej väzby alebo zadržanej súdu alebo prokurátorovi, a to vždy po jej predchádzajúcom výsluchu. O vzatí do väzby treba upovedomiť bez odkladu rodinných príslušníkov obvineného, ako aj jeho zamestnávateľa, ak neboli už upovedomení o zatknutí alebo predbežnej väzbe; o vzatí do väzby príslušníka ozbrojeného sboru treba upovedomiť jeho náčelníka.

Trvanie väzby

§ 81

(1) Ak trvá väzba v prípravnom konaní už 2 mesiace, musí byť obvinený prepustený na slobodu, ak nadriadený prokurátor nerozhodol, že väzba trvá ďalej. Nadriadený prokurátor môže takto

väzbu predĺžiť len z dôvodov uvedených v § 79 písm. a) alebo c), a to najdlhšie o jeden mesiac. Na dlhší čas môže väzbu z týchto dôvodov predĺžiť len generálny prokurátor.

(2) Čas uvedený v odseku 1 sa počíta odo dňa zadržania, zatknutia alebo vzatia do väzby alebo predbežnej väzby a končí sa najneskoršie dňom podania obžaloby. Do tohto času sa započítava tiež čas, v ktorom bol obvinený pozorovaný v ústave (§ 130 ods. 2).

(3) Ak sa vedie trestné stíhanie len pre priestupok, nesmie väzba trvať dlhšie ako 30 dní, včítane väzby v konaní pred súdom.

§ 82

(1) Prokurátor a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby ešte trvajú; ak zanikne dôvod väzby, musí sa obvinený ihneď prepustiť na slobodu.

(2) Obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu; o jeho žiadosti musí sa bez odkladu rozhodnúť.

(3) Ak súhlasí prokurátor s prepustením obvineného na slobodu, môže rozhodnutie o tom, že sa obvinený prepúšťa na slobodu, urobiť v konaní pred súdom predseda senátu.

§ 83

Ak je tu iba dôvod väzby uvedený v § 79 písm. a) a obvinený dá písomné vyhlásenie, že sa na vyzvanie ustanoví na súd, k prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu a že ihneď oznámi každú zmenu svojho pobytu, môže orgán rozhodujúci o väzbe ponechať obvineného na slobode alebo ho prepustiť na slobodu, ak považuje také vyhlásenie za dostatočné vzhľadom na osobu obvineného a povahu vyšetrovaného prípadu.

§ 84
Sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe

(1) Proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť.

(2) Odkladný účinok má len sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu súdu o prepustení obvineného z väzby. Ak bol prokurátor pri vyhlásení takého rozhodnutia prítomný, má jeho sťažnosť odkladný účinok len vtedy, ak bola podaná ihneď po vyhlásení rozhodnutia; ak ide však o prepustenie z väzby po oslobodzujúcom rozsudku, má sťažnosť prokurátora odkladný účinok len vtedy, ak súčasne s ňou podal prokurátor tiež odvolanie.

Tretí oddiel
Vydanie a odňatie veci

§ 85
Povinnosť na vydanie veci

(1) Kto má u seba vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie vydať súdu, prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu; vo vyzvaní musí sa upozorniť na to, že ak nevydá vec, môže sa odňať, a na iné následky nevyhovenia (§ 74).

(2) Vyzvať na vydanie veci je oprávnený predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovací orgán.

§ 86
Odňatie veci

(1) Ak nevydá vec dôležitú pre trestné konanie na vyzvanie ten, kto ju má u seba, môže sa na rozkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní na rozkaz prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu odňať; na vydanie rozkazu potrebuje vyšetrovací orgán predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Bez rozkazu uvedeného v odseku 1 môže sa vec odňať len vtedy, ak nemožno taký rozkaz vopred dostať a vec nepripúšťa odklad.

(3) Na odňatie veci sa priberie podľa možnosti osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

§ 87
Potvrdenie o prevzatí veci

Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej sa vec odňala, vydá orgán úkon vykonávajúci súčasne písomné potvrdenie o prevzatí veci.

Vrátenie veci

§ 88

(1) Len čo nie je vec na ďalšie konanie potrebná, vráti sa tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá, pokiaľ na ňu neuplatňuje právo iná osoba, alebo tomu, právo koho na vec je nepochybné. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak je nebezpečenstvo, že sa vec vzatá do úschovy, ktorá sa nemohla vrátiť podľa odseku 1, skazí, vec sa predá a suma za ňu utŕžená sa uloží do úschovy na štátnom notárstve alebo na súde. Na predaj veci sa primerane použijú predpisy o súdnom predaji zexekvovaných hnuteľných vecí.

(3) O vrátení a predaji veci rozhoduje predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

§ 89

(1) Ak bola obvineným vydaná alebo mu odňatá vec, ktorú pravdepodobne získal trestným činom, a buď nie je známe, komu vec patrí, alebo nie je známy pobyt poškodeného, vyhlási sa verejne opis veci. Vyhlásenie sa urobí spôsobom pre vypátranie poškodeného najúčelnejším, a to spolu s vyzvaním, aby sa poškodený prihlásil do roka od vyhlásenia.

(2) Ak neuplatní okrem obvineného nikto v lehote uvedenej v odseku 1 právo k veci, vydá sa vec alebo suma za ňu utŕžená obvinenému na jeho žiadosť. Ak o to obvinený nežiada alebo ak mu vec zrejme nepatrí, vec sa predá a suma za ňu utŕžená sa uloží do úschovy na štátnom notárstve alebo na súde. Proti týmto rozhodnutiam je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Opatrenia a rozhodnutia uvedené v odseku 1 a 2 robí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(4) Ak vec, o ktorej sa nevie, komu patrí, je bezcenná, zničí sa, a ak má cenu len nepatrnú, predá sa a suma za ňu utŕžená sa uloží do úschovy na štátnom notárstve alebo na súde.

§ 90
Zápisnica

Zápisnica o vydaní a odňatí veci musí obsahovať tiež opis vydanej alebo odňatej veci.

Štvrtý oddiel
Prehľadanie domu a osoby

§ 91
Dôvody prehľadania domu a osoby

(1) Prehľadanie domu možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte, inej miestnosti alebo priestore k nim patriacom je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam ukrýva osoba podozrivá zo spáchania trestného činu.

(2) Prehľadanie osoby možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že niekto má u seba vec dôležitú pre trestné konanie; u osoby zatknutej alebo vzatej do predbežnej väzby možno vykonať prehľadanie osoby tiež vtedy, ak je tu podozrenie, že má u seba zbraň alebo inú vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie bezpečnostného orgánu alebo inej osoby alebo ktorá by mohla slúžiť na spáchanie samovraždy.

§ 92
Rozkaz na prehľadanie

(1) Ak nevykoná predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovací orgán prehľadanie domu alebo osoby sám, vykoná ju na jeho rozkaz bezpečnostný orgán. Rozkaz na prehľadanie domu musí byť vydaný písomne a musí obsahovať odôvodnenie; rozkaz sa doručí osobe, u ktorej sa prehľadanie vykonáva, pri prehľadaní, a ak to nie je možné, najneskoršie do 48 hodín po nej. Vyšetrovací orgán potrebuje na výkon prehľadania domu a osoby a na vydanie rozkazu naň predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Bez rozkazu uvedeného v odseku 1 môžu bezpečnostné orgány vykonať prehľadanie domu alebo osoby len vtedy, ak rozkaz nemožno vopred zaobstarať a vec nepripúšťa odklad, alebo ak ide o osobu pristihnutú pri čine alebo o osobu, na ktorú je vydaný rozkaz na zatknutie.

§ 93
Predchádzajúci výsluch

Prehľadanie domu alebo osoby možno vykonať len po predchádzajúcom výsluchu toho, u koho alebo na kom sa má vykonať, a to len vtedy, ak sa výsluchom nedosiahlo ani dobrovoľné vydanie hľadanej veci, ani odstránenie iných dôvodov, ktoré viedli k prehľadaniu. Taký výsluch nie je potrebný, ak vec nepripúšťa odklad a výsluch nemožno okamžite vykonať.

§ 94
Výkon prehľadania

(1) Orgán vykonávajúci prehľadanie domu je povinný umožniť, aby sa ho zúčastnila osoba, u ktorej sa vykonáva, alebo niektorý dospelý člen jej domácnosti. O tomto práve je povinný tieto osoby poučiť.

(2) K výkonu prehľadania domu a osoby sa priberie osoba, ktorá nie je na veci zúčastnená.

(3) Orgán vykonávajúci prehľadanie sa preukáže svojím oprávnením.

(4) Osobe, u ktorej bolo prehľadanie vykonané, vydá orgán vykonávajúci prehľadanie ihneď, a ak to nie je možné, najneskoršie do 48 hodín po ňom písomné potvrdenie o dôvodoch prehľadania a o jeho výsledku, ako aj o veci pri ňom vydanej alebo odňatej.

§ 95
Zápisnica

V zápisnici o prehľadaní musí sa uviesť tiež, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcom výsluchu (§ 93) a o vydaní potvrdenia (§ 94 ods. 4), prípadne dôvody, prečo tieto ustanovenia dodržané neboli.

Piaty oddiel
Zadržanie a otvorenie zásielok

§ 96
Zadržanie zásielok

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné stíhanie treba zistiť obsah nedoručených telegramov, listov alebo iných zásielok, ktoré pochádzajú od obvineného alebo sú jemu určené, nariadi predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovací orgán, aby mu ich podnik vykonávajúci ich prepravu, vydal; vyšetrovací orgán potrebuje na toto opatrenie predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Bez nariadenia uvedeného v odseku 1 môže sa preprava zásielky zadržať na rozkaz bezpečnostných orgánov, ale len vtedy, ak nemožno toto nariadenie vopred dosiahnuť a vec nepripúšťa odklad. Ak však nedôjde podniku vykonávajúcemu prepravu zásielok v takom prípade do troch dní nariadenie predsedu senátu, prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu, aby sa mu zásielky vydali, nesmie podnik prepravu zásielok ďalej zdržovať.

§ 97
Otvorenie zásielok

(1) Zásielku vydanú podľa § 96 ods. 1 smie otvoriť len predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo vyšetrovací orgán; tento orgán potrebuje na otvorenie predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Otvorená zásielka sa odovzdá adresátovi, a ak nie je jeho pobyt známy, niektorému z jeho rodinných príslušníkov; ináč sa zásielka vráti odosielateľovi. Ak je však obava, že by odovzdanie zásielky malo škodlivý vplyv na trestné stíhanie, pripojí sa k spisu; ak je to vhodné, oznámi sa adresátovi obsah listu alebo telegramu a ak nie je jeho pobyt známy, urobí sa oznámenie niektorému z jeho rodinných príslušníkov.

(3) Zásielka, ktorej otvorenie sa neuznalo za potrebné, odovzdá sa ihneď adresátovi alebo sa vráti podniku, ktorý ju vydal.

Šiesty oddiel
Zaistenie osôb a vecí bezpečnostnými orgánmi

§ 98

(1) Ak sa objaví už pred začatím vyšetrovania, že je nevyhnutne potrebné vziať osobu podozrivú zo spáchania trestného činu do predbežnej väzby (§ 77), odňať vec (§§ 86 a nasl.) alebo vykonať prehľadanie osoby alebo domu (§§ 91 až 95), vyžiada si na to bezpečnostný orgán predchádzajúci súhlas prokurátora; bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora môže taký úkon vykonať len vtedy, ak súhlas nemôže vopred dosiahnuť a vec nepripúšťa odklad. V takom prípade je povinný vyžiadať si najneskoršie do 48 hodín dodatočný súhlas prokurátora, a ak ide o vzatie do predbežnej väzby, odovzdať najneskoršie do 48 hodín takú osobu prokurátorovi alebo ju prepustiť na slobodu.

(2) Pri vykonávaní úkonov uvedených v odseku 1 postupujú bezpečnostné orgány podľa ustanovení tohto zákona. Zákonnosť a neodkladnosť takýchto úkonov je prokurátor povinný preveriť.

PIATA HLAVA
DOKAZOVANIE

§ 99
Všeobecné ustanovenie

Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na objasnenie veci, najmä výpovede obvineného a svedkov, znalecké posudky, veci a listiny dôležité pre trestné konanie a ohliadka.

Prvý oddiel
Výpoveď obvineného

§ 100
Predvolanie a predvedenie

(1) Ak sa obvinený, ktorý bol riadne predvolaný, na výsluch bez dostatočného ospravedlnenia neustanoví, môže byť predvedený; na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 74) musí byť v predvolaní upozornený.

(2) Obvineného možno predviesť aj bez predchádzajúceho predvolania, ak je to potrebné na úspešné vykonanie trestného konania, najmä ak sa skrýva alebo ak nemá stále bydlisko.

(3) Vyslúchajúci požiada o predvedenie kompetentný orgán verejnej bezpečnosti; ak však ide o mladistvého, možno tak urobiť, len ak nemožno predvedenie vykonať zamestnancom súdu, prokuratúry alebo orgánu povereného starostlivosťou o mládež. O predvedenie príslušníka ozbrojených sborov v činnej službe požiada vyslúchajúci jeho náčelníka.

Výsluch obvineného

§ 101

(1) Ak je viac obvinených, vyslúchajú sa oddelene; pritom treba urobiť opatrenie, aby sa tí, ktorí sú obvinení v tej istej veci, nemohli navzájom dorozumievať.

(2) Vyslúchajúci je povinný pred prvým výsluchom obvineného zistiť jeho totožnosť, osobné, rodinné, majetkové a zárobkové pomery a predchádzajúce tresty, objasniť mu podstatu vzneseného obvinenia a poučiť ho o jeho právach; obsah poučenia sa poznamená v zápisnici. Potom ho vyslúchajúci vyzve, aby sa na obvinenie podrobne vyjadril, najmä aby súvisle opísal skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, aby uviedol okolnosti, ktoré obvinenie zoslabujú alebo vyvracajú, a aby ponúkol o nich dôkazy. Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapíše v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

(3) Otázky, ktoré sa obvinenému kladú na doplnenie výpovede alebo na odstránenie neúplnosti, nejasnosti a rozporov, a ním dané odpovede sa podľa potreby poznamenajú v zápisnici o výsluchu. Vyslúchajúci musí klásť otázky jasne a zrozumiteľne, bez predstierania klamlivých a nepravdivých okolností; nesmú obsahovať pokyn, ako na ne odpovedať.

(4) Obvinenému možno dovoliť, aby skôr, než dá odpoveď, nazrel do písomných poznámok, ktoré však musí vyslúchajúcemu, ak o to požiada, predložiť na nazretie; táto okolnosť musí sa v zápisnici poznamenať.

(5) Obvinenému možno tiež dovoliť, ak o to požiada, spísať vlastnoručne svoju výpoveď.

§ 102

(1) Výsluch obvineného sa koná tak, aby podal pokiaľ možno úplný a jasný obraz skutočností závažných pre trestné konanie; na výpoveď alebo na doznanie nesmie byť obvinený žiadnym spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba brať ohľad na jeho osobnosť.

(2) Doznanie obvineného neoslobodzuje vyslúchajúceho od povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi overiť všetky okolnosti prípadu.

(3) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve vyslúchajúci obvineného, aby ju opísal; len potom sa mu má ukázať osoba alebo vec, a to spravidla medzi niekoľkými osobami alebo niekoľkými vecami toho istého druhu.

(4) Ak treba zistiť pravosť rukopisu obvineného, môže ho vyslúchajúci vyzvať, aby napísal potrebný počet slov; na to však obvinený nesmie byť žiadnym spôsobom donucovaný. Vždy však je povinný trpieť úkony potrebné na zistenie jeho totožnosti.

§ 103

Ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou svedka alebo spoluobvineného a rozpor nemožno vysvetliť ináč, môže vyslúchajúci postaviť obvineného týmto osobám tvárou v tvár.

§ 104

Ak nejde o zápisnicu o hlavnom alebo odvolacom pojednávaní alebo o verejnom zasadaní, musí sa zápisnica po skončení výsluchu obvinenému predložiť na prečítanie, alebo, ak o to žiada, prečítať; obvinený má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súhlase s jeho výpoveďou. O tomto práve treba obvineného poučiť.

Druhý oddiel
Svedkovia

§ 105
Povinnosť svedčiť

Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchateľovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

§ 106
Predvolanie a predvedenie

Ak sa svedok, hoci bol riadne predvolaný, neustanoví bez dostatočného ospravedlnenia, môže byť predvedený. Na to a na iné následky neustanovenia sa (§ 74) musí sa svedok v predvolaní upozorniť. Ak sa neustanoví príslušník ozbrojených sborov v činnej službe, treba požiadať náčelníka časti, u ktorej koná službu, alebo správcu posádky o oznámenie dôvodov, prípadne o jeho predvedenie.

§ 107
Zákaz výsluchu

(1) Svedok nesmie byť vyslúchnutý o okolnostiach, ktoré tvoria štátne alebo hospodárske tajomstvo, ktoré je povinný zachovať v tajnosti, okrem ak bol od tejto povinnosti kompetentným orgánom oslobodený; oslobodenie možno odoprieť len vtedy, ak by výpoveď spôsobila štátu vážnu škodu.

(2) Svedok nesmie byť vyslúchaný tiež vtedy, pokiaľ by svojou výpoveďou porušil štátom výslovne uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, iba ak bol od tejto povinnosti kompetentným orgánom alebo tým, v záujme koho túto povinnosť má, oslobodený.

(3) Zákaz výsluchu podľa odseku 2 sa nevzťahuje na svedeckú výpoveď týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť oznámiť podľa § 165 ods. 2 tr. zák.

§ 108
Právo odoprieť výpoveď

(1) Právo odoprieť vypovedať ako svedok má príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh; ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má svedok právo odoprieť výpoveď o iných obvinených len vtedy, ak nemožno odlúčiť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, ku ktorému je svedok v tomto pomere.

(2) Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, pokiaľ by spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom pokolení, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi alebo iným osobám v pomere rodinnom alebo obdobnom, ktorých ujmu by právom pociťoval ako ujmu vlastnú.

(3) Odoprieť výpoveď ako svedok nemôže však ten, kto má povinnosť podľa § 165 ods. 2 tr. zák. oznámiť trestný čin, ktorého sa svedecká výpoveď týka.

(4) Svedok, ktorý oprávnene odoprie výpoveď, nesmie byť vyslúchnutý a nesmie byť vykonaný dôkaz ani prečítaním zápisnice o jeho skoršej výpovedi.

Výsluch svedka

§ 109

(1) Svedkovia sa vyslúchajú jednotlivo a spravidla v neprítomnosti iných svedkov.

(2) Po zistení totožnosti svedka a jeho pomeru k obvinenému poučí ho vyslúchajúci o práve odoprieť výpoveď, a ak je potrebné, tiež o zákaze výsluchu, ako aj o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčať. Ďalej ho poučí o význame svedeckej výpovede z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede.

(3) Pred začiatkom výsluchu sa vyslúchajúci opýta svedka na jeho pomer k prejednávanej veci a k stranám a podľa potreby tiež na iné okolnosti významné pre zistenie jeho hodnovernosti.

§ 110

(1) Výsluch svedka sa začína výzvou vyslúchajúceho, aby svedok súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie a odkiaľ sa dozvedel o okolnostiach ním uvádzaných. Výpoveď svedka sa do zápisnice zapíše v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

(2) Ak je vyslúchajúci toho názoru, že výpoveď svedka nie je celkom jasná a úplná alebo že sú jeho údaje v rozpore, dá mu otázky smerujúce k ich overeniu, doplneniu a objasneniu. Svedkovi sa nesmú klásť otázky, v ktorých by boli obsiahnuté okolnosti, ktoré sa majú zistiť ešte len z jeho výpovede. Ak je to potrebné, otázky a odpovede na ne sa zapíšu do zápisnice doslova.

(3) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve vyslúchajúci svedka, aby ju opísal; len potom sa mu má osoba alebo vec ukázať, a to spravidla medzi niekoľkými osobami alebo niekoľkými vecami toho istého druhu.

(4) Ak treba zistiť pravosť rukopisu svedka, môže ho vyslúchajúci vyzvať, aby napísal potrebný počet slov.

(5) Svedkovi možno dovoliť, aby skôr než dá odpoveď, nazrel do písomných poznámok, ktoré však musí vyslúchajúcemu, ak o to požiada, dať na nazretie; táto okolnosť sa musí v zápisnici poznamenať.

§ 111

Ak výpoveď svedka v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďami iných svedkov alebo obvineného a rozpor nemožno vysvetliť ináč, môže ich vyslúchajúci postaviť tvárou v tvár.

§ 112

Ak nejde o zápisnicu o hlavnom alebo odvolacom pojednávaní alebo o verejnom zasadaní, musí sa zápisnica po skončenom výsluchu svedkovi predložiť na prečítanie, alebo ak o to žiada, prečítať; svedok má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby v nej boli vykonané opravy v súhlase s jeho výpoveďou. O tomto práve treba svedka poučiť.

§ 113
Svedočné

(1) Svedok má nárok na náhradu nutných výdavkov a ušlej odmeny za prácu (svedočné). Nárok zaniká, ak ho svedok neuplatní do troch dní po svojom výsluchu alebo odo dňa, keď mu bolo oznámené, že k výsluchu nedôjde; na to musí byť svedok upozornený.

(2) Výšku svedočného určí ten, kto svedka predvolal, a v konaní pred súdom predseda senátu.

Tretí oddiel
Znalci

Pribranie znalca

§ 114

(1) Ak sú na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, priberú sa znalci, a to spravidla dvaja. Ak ide o objasnenie menej dôležitých skutočností alebo ak vec nepripúšťa odklad, stačí pribrať jedného znalca. To určuje orgán, ktorý znalca predvoláva.

(2) Namiesto pribrania znalca z odboru lekárstva možno sa spokojiť s lekárskym potvrdením, o správnosti ktorého nie sú pochybnosti.

§ 115

(1) Ako znalci sa spravidla priberú osoby trvale ustanovené pre odbor, o ktorý ide, a v odbore vojenského súdnictva príslušníci ozbrojených sborov v činnej službe. Ak niet takých znalcov alebo

ak vec nepripúšťa odklad alebo ak prípad vyžaduje zvláštne odborné znalosti, možno pribrať iných znalcov.

(2) Ako znalec je povinný byť činný len ten, kto je trvale ustanovený za znalca pre odbor, ktorého znalosť je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie potrebná, a ten, kto taký odbor vykonáva ako svoje povolanie.

§ 116

(1) Ustanovenie § 25 ods. 1 sa použije primerane aj na znalca.

(2) K ohliadke a pitve mŕtvoly nemožno pribrať ako znalca lekára, ktorý ošetroval zomrelého priamo pred smrťou.

§ 117

Znalec musí sa v predvolaní upozorniť na následky neustanovenia sa (§ 74) a na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by bol vo veci vylúčený alebo ktoré mu ináč bránia, aby bol vo veci činný ako znalec.

§ 118
Poučenie znalca

Vyslúchajúci poučí znalca o tom, že je povinný podať nestranný posudok podľa svojich odborných znalostí a zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa ako znalec dozvedel. Ďalej ho poučí o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede.

§ 119
Príprava posudku

(1) Znalcovi sa na jeho žiadosť poskytnú potrebné vysvetlenia. Ak je to potrebné na podanie posudku, môže sa znalcovi dovoliť nazrieť do spisov alebo mu možno spisy požičať a môže byť prítomný pri výsluchu obvineného a svedkov a dávať im otázky, ktoré sa vzťahujú na predmet znaleckého vyšetrenia. Znalec môže tiež navrhnúť, aby boli vyšetrené okolnosti potrebné na podanie posudku.

(2) Ak na podanie posudku je potrebná krvná skúška alebo iný podobný úkon, je obvinený a svedok povinný strpieť, aby znalec lekár na ňom taký úkon vykonal, pokiaľ nie je spojený s nebezpečenstvom pre jeho zdravie. O tejto povinnosti musia byť obvinený a svedok poučení s upozornením na následky nevyhovenia (§ 74).

(3) Znalcovi sa spravidla uloží, aby posudok podal písomne.

§ 120
Výsluch

(1) Pred začiatkom výsluchu sa vyslúchajúci opýta znalca na okolnosti, pre ktoré by nesmel byť pribratý. Ak predložil znalec posudok písomne, vyzve ho vyslúchajúci, aby posudok potvrdil; táto okolnosť sa poznamená v zápisnici. Ak nepredložil znalec posudok písomne, nadiktuje ho do zápisnice.

(2) Ak má podať posudok niekoľko znalcov, musí sa im na ich žiadosť dať možnosť, aby sa medzi sebou dorozumeli. Ak znalci dospeli k súhlasnému záveru, môže posudok podať len jeden zo

znalcov, a to podľa voľby znalcov samých; ak sa názory znalcov rozchádzajú, musí každý z nich podať svoj posudok osobitne.

§ 121
Vady posudku

Ak je pochybnosť o správnosti posudku alebo ak je posudok nejasný alebo neúplný, treba požiadať znalca o vysvetlenie; keby to neviedlo k výsledku, priberú sa noví znalci.

§ 122
Posudok ústavu

Namiesto pribrania znalcov možno požiadať o znalecký posudok štátny ústav alebo iný orgán, pokiaľ plní úlohy štátnej správy; tie podajú posudok písomne. V takom posudku treba uviesť osobu, ktorá posudok vypracovala a ktorú by podľa potreby bolo možno vyslúchnuť ako znalca.

§ 123
Znalečné

(1) Znalec má nárok na náhradu nutných výdavkov a primeranú odmenu (znalečné).

(2) Výšku znalečného určí ten, kto znalca pribral, a v konaní na súde predseda senátu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý oddiel
Vecné a listinné dôkazy

§ 124

(1) Vecnými dôkazmi sú predmety, ktorými alebo na ktorých bol trestný čin spáchaný, iné predmety, ktoré preukazujú dokazovanú skutočnosť a môžu byť prostriedkom na odhalenie a zistenie trestného činu a jeho páchateľa, ako aj stopy trestného činu.

(2) Listinnými dôkazmi sú listiny, ktoré potvrdzujú alebo vyvracajú preukazovanú skutočnosť vzťahujúcu sa na trestný čin alebo na obvineného.

§ 125

Ak o to orgán činný v trestnom konaní požiada, je každý povinný predložiť alebo vydať listiny, poprípade ich úradne overený odpis alebo iné predmety vhodné na dôkaz, ktoré má vo svojej moci. Táto povinnosť sa nevzťahuje na listinu, pokiaľ sa jej obsah týka okolnosti, o ktorej by platil zákaz výsluchu, iba ak by tu došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti (§ 107).

§ 126

Listiny spísané v cudzom jazyku treba preložiť.

Piaty oddiel
Ohliadka

§ 127
Účel ohliadky

Ohliadka sa koná, ak sa majú priamym pozorovaním objasniť skutočnosti významné pre trestné konanie; k ohliadke sa spravidla priberú znalci.

§ 128
Ohliadka tela

Ohliadke tela je každý povinný sa podrobiť len vtedy, ak je nevyhnutne potrebné zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ohliadku tela, ak ju nevykonáva lekár, môžu vykonať len osoby toho istého pohlavia.

§ 129
Pitva a exhumácia

(1) Ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestným činom, musí sa mŕtvola ohliadnuť a pitvať. Pochovať mŕtvolu možno v takých prípadoch len so súhlasom prokurátora. O tom rozhodne prokurátor s najväčším urýchlením.

(2) Exhumáciu mŕtvoly môže nariadiť prokurátor a v konaní na súde predseda senátu.

Vyšetrenie duševného stavu

§ 130

(1) Ak treba vyšetriť duševný stav obvineného, priberú sa k tomu vždy dvaja znalci z odboru psychiatrie.

(2) Ak nemožno duševný stav vyšetriť ináč, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor nariadiť, aby osoba obvinená z trestného činu bola pozorovaná vo verejnom zdravotníckom ústave, ktorý určí predseda senátu alebo prokurátor, alebo ak je obvinený vo väzbe, tiež v osobitnom pozorovacom oddelení väzenského ústavu; v takom prípade musí obvinený mať obhajcu (§ 35). Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Pozorovanie duševného stavu nemá trvať dlhšie ako dva mesiace; do toho času treba podať posudok. Na odôvodnenú žiadosť znalcov môže súd a v prípravnom konaní prokurátor túto lehotu predĺžiť, nie však o viac ako o jeden mesiac. Proti predĺženiu lehoty je prípustná sťažnosť.

(4) Ak zistia znalci u obvineného príznaky svedčiace o jeho nepríčetnosti alebo zmenšenej príčetnosti, vyslovia sa zároveň o tom, či jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný.

(5) Ustanovenie odseku 2 sa nepoužije, ak sa vedie trestné stíhanie len pre priestupok.

§ 131

Ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, treba vyšetriť duševný stav svedka znalcami psychiatrami. Pozorovanie duševného stavu svedka podľa § 130 ods. 2 nie je prípustné.

§ 132
Zápisnica

Zápisnica o ohliadke musí poskytovať tiež úplný a verný obraz predmetu ohliadky; majú sa preto k nej pripojiť fotografie, náčrty a iné pomôcky.

ŠIESTA HLAVA
ROZHODNUTIA

§ 133
Spôsob rozhodovania

(1) Ak zákon výslovne neustanovuje, že súd rozhoduje rozsudkom, rozhoduje uznesením.

(2) Iné orgány činné v trestnom konaní rozhodujú, pokiaľ zákon neustanovuje niečo iné, uznesením.

Prvý oddiel
Rozsudok

Obsah rozsudku

§ 134

Rozsudok musí po úvodných slovách „V mene republiky“ obsahovať:

a) označenie súdu, mená a priezviská sudcov,

b) deň a miesto vyhlásenia rozsudku,

c) meno a priezvisko obžalovaného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko, poprípade iné údaje potrebné na to, aby obžalovaný nemohol byť zamenený s inou osobou, a ak ide o osobu podliehajúcu vojenskej súdnej právomoci, tiež údaj o hodnosti obžalovaného a o útvare, ktorého je príslušníkom,

d) výrok o tom, či sa obžalovaný uznáva vinným a či sa zpod obžaloby oslobodzuje, a to s presným označením trestného činu, ktorého sa tento výrok týka,

e) odôvodnenie rozsudku,

f) poučenie o odvolaní.

§ 135

(1) Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať tiež výrok o treste s uvedením všetkých zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest vymeraný alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené. Výrok o treste musí byť tak určitý, aby nevznikli pri jeho výkone pochybnosti.

(2) Ak bol uložený trest, ktorého výkon možno podmienečne odložiť, musí rozsudok obsahovať tiež výrok o tom, či bol podmienečný odklad výkonu trestu povolený a poprípade, na aké podmienky je viazaný.

§ 136

Vo výroku oslobodzujúceho rozsudku musí sa uviesť, o ktorý z dôvodov uvedených v § 242 sa oslobodenie zpod obžaloby opiera.

§ 137

(1) Ak sa skončilo hlavné pojednávanie vyhlásením rozsudku, pojme sa do rozsudku tiež výrok

a) o nároku poškodeného na náhradu škody, ak ho poškodený včas uplatnil,

b) o ochrannom opatrení, ak o ňom bolo na hlavnom pojednávaní rozhodnuté,

c) o ručení zúčastnenej osoby, ak o ňom bolo na hlavnom pojednávaní rozhodnuté.

(2) Vojenský súd pojme do rozsudku tiež výrok o tom, či dôstojník ozbrojených sborov zažalovaným skutkom ohrozil vážnosť a česť hodnosti dôstojníka ozbrojeného sboru, ku ktorému patrí; tento výrok vojenský súd nevysloví, ak ukladá obžalovanému trest straty vojenskej hodnosti.

§ 138

(1) Trestný čin, ktorého sa týka výrok o vine, treba označiť nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade aj uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov včítane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

(2) V odôvodnení vždy treba stručne, ale jasne vyložiť, ktoré skutočnosti vzal súd za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenie oprel, existenciu ktorých skutočností pokladá so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo za pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Z odôvodnenia musí byť ďalej zjavné, aké stanovisko súd zaujal k obhajobe a s akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona, či už v otázke viny a trestu alebo poprípade tiež v otázkach iných, ak boli do rozsudku pojaté ďalšie výroky.

Porada a hlasovanie o rozsudku

§ 139

Pri porade o rozsudku senát posúdi najmä

a) či sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,

b) či tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu,

c) či tento skutok spáchal práve obžalovaný,

d) či je obžalovaný za tento skutok trestne zodpovedný,

e) či trestnosť skutku nezanikla,

f) či a aký trest sa má obžalovanému uložiť,

g) či a v akom rozsahu sa má poškodenému priznať nárok na náhradu škody,

h) či a aké ochranné opatrenie sa má vysloviť.

§ 140

(1) Na porade a pri hlasovaní senátu nesmie byť prítomný okrem sudcov a sudcov z ľudu, ktorí sa zúčastnili na pojednávaní rozsudku bezprostredne predchádzajúcom, a okrem zapisovateľa, nikto iný. O obsahu porady treba zachovávať mlčanlivosť.

(2) Pre rozsudok musí byť väčšina hlasov. Ak sa nedosiahne väčšina ani rozdelením otázok, pripočítavajú sa hlasy obžalovanému najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho,

až sa dosiahne väčšina. Ak je sporné, ktorý z hlasov je pre obžalovaného priaznivejší, rozhodne sa o tom hlasovaním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovať, i keď bol v niektorej predchádzajúcej otázke prehlasovaný. Pri hlasovaní o treste sa však môžu tí, čo hlasovali pre oslobodenie zpod obžaloby, zdržať hlasovania; ich hlasy sa potom pripočítajú k hlasu pre obžalovaného najpriaznivejšiemu.

(4) Mladší sudcovia hlasujú vždy pred staršími a na vojenských súdoch a u vojenského kolégia Najvyššieho súdu hodnosťou mladší pred hodnosťou staršími; pritom sudcovia z ľudu hlasujú pred ostatnými sudcami. Predseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica (§ 58).

§ 141
Vyhlasovanie rozsudku

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť; vyhlasuje ho predseda senátu v mene republiky.

(2) Vyhlasuje sa úplné znenie výroku a podstatná časť odôvodnenia, ako aj poučenie o odvolaní. Vyhlásenie musí byť v úplnej zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol odhlasovaný.

(3) Vyhlásenie sa má stať spravidla ihneď po skončení pojednávania, ktoré mu predchádzalo; ak to nie je možné, možno na vyhlásenie rozsudku odročiť pojednávanie na čas najviac troch dní.

§ 142
Vyhotovenie rozsudku

(1) Každý rozsudok treba písomne vyhotoviť. Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol vyhlásený.

(2) Pokiaľ rozsudok nebol písomne vyhotovený už na porade, vyhotoví ho spravidla do piatich dní po jeho vyhlásení predseda senátu; môže však jeho vyhotovením poveriť niektorého sudcu, ktorý bol členom senátu.

(3) Ak nemôže predseda senátu ani iný člen senátu vyhlásený rozsudok písomne vyhotoviť pre prekážku dlhšieho trvania, vyhotoví ho na rozkaz predsedu súdu iný sudca, ktorý nebol členom senátu.

(4) Vyhotovenie rozsudku podpíše predseda senátu a ten, kto ho vypracoval. Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše ho za neho iný člen senátu; dôvod prekážky sa na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 143
Doručovanie rozsudku

(1) Odpis rozsudku sa doručí vždy obžalovanému, prokurátorovi, zúčastnenej osobe a poškodenému, a to aj keď boli pri vyhlásení rozsudku prítomní.

(2) Ak má obžalovaný obhajcu a zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku vždy tiež týmto osobám.

(3) Ak majú zúčastnená osoba alebo poškodený zákonného zástupcu, doručí sa odpis rozsudku len zákonnému zástupcovi, a ak majú splnomocnenca, doručí sa len splnomocnencovi, i keď majú tiež zákonného zástupcu.

§ 144
Oprava vyhotovenia rozsudku

(1) Predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť chyby v písaní a počtoch, ako aj iné nesprávnosti vo vyhotovení rozsudku, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, tak ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť tiež súd vyššej stolice.

(2) Odpis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený odpis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutiu o oprave podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Po právoplatnosti rozhodnutia o oprave sa vykoná oprava ako na vyhotovení rozsudku, tak aj na odpisoch rozsudku, ktoré sa od osôb, ktorým boli doručené, vyžiadajú za tým účelom späť; po vykonaní opravy musí zostať pôvodné znenie čitateľné.

§ 145
Oprava odpisu rozsudku

(1) Nesprávnosti v odpisoch rozsudku opraví predseda senátu osobitným uznesením tak, aby odpisy rozsudku boli v úplnej zhode s vyhotovením rozsudku.

(2) Odpis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený odpis rozsudku.

(3) Oprava sa vykoná na všetkých odpisoch rozsudku, ktoré sa od osôb, ktorým boli doručené, vyžiadajú za tým účelom späť. Po vykonaní opravy musí zostať pôvodné znenie čitateľné.

§ 146
Účinky opravy

Ak sa oprava vyhotovenia rozsudku alebo oprava odpisu rozsudku týka podstaty niektorého z výrokov rozsudku, plynie prokurátorovi a osobe opraveným výrokom priamo dotknutej lehota na odvolanie od doručenia odpisu uznesenia o oprave, a ak bola proti uzneseniu o oprave podaná sťažnosť, odo dňa doručenia rozhodnutia o tejto sťažnosti.

Druhý oddiel
Uznesenie

§ 147
Obsah uznesenia

Uznesenie musí obsahovať:

a) označenie orgánu, o rozhodnutie ktorého ide,

b) deň a miesto rozhodovania,

c) výrok s uvedením zákonných ustanovení, ktoré sa použili,

d) odôvodnenie, a to spravidla s uvedením skutočností, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazov, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, a úvah týkajúcich sa hodnotenia vykonaných dôkazov a ďalej právnych úvah, ktorými sa orgán spravoval pri posudzovaní dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona,

e) poučenie o sťažnosti.

§ 148
Vyhlasovanie uznesenia

(1) Uznesenie vyhlasuje predseda senátu, prokurátor alebo vyšetrovací orgán.

(2) Vyhlasuje sa úplné znenie výroku a podstatná časť odôvodnenia, ako aj poučenie o sťažnosti. Vyhlásenie súdneho uznesenia musí byť v úplnej zhode s obsahom uznesenia, tak ako bolo odhlasované.

(3) Vyhlásenie sa stane ihneď po skončení prejednávania, ktoré mu predchádzalo.

§ 149
Vyhotovenie uznesenia

(1) Vyhlásené uznesenie musí sa vyhotoviť spravidla do troch dní.

(2) Netreba vyhotovovať uznesenia, ktorými sa upravuje priebeh konania alebo spôsob vykonania dôkazov alebo nariaďuje alebo pripravuje prejednávanie súdu.

§ 150
Oznamovanie uznesenia

(1) Uznesenie sa oznamuje osobe, ktorej sa priamo dotýka, a osobe, ktorá svojím návrhom dala naň podnet; v konaní na súde tiež prokurátorovi. Oznámenie sa deje vyhlásením uznesenia alebo doručením jeho odpisu.

(2) Ak má osoba, ktorej sa uznesenie oznamuje, obhajcu alebo splnomocnenca, postačí, ak bolo uznesenie vyhlásené buď v prítomnosti tejto osoby, alebo ak nie je svojprávna, v prítomnosti jej zákonného zástupcu, alebo v prítomnosti jej obhajcu alebo splnomocnenca. Ak nebolo uznesenie vyhlásené alebo ak nebola pri jeho vyhlásení žiadna z uvedených osôb prítomná, doručí sa odpis uznesenia obhajcovi alebo splnomocnencovi, a ak ide o nesvojprávnu osobu, ktorá nemá obhajcu alebo splnomocnenca, jej zákonnému zástupcovi.

(3) Ak sa však oznamuje obvinenému, ktorý nie je svojprávny, uznesenie, proti ktorému má sťažnosť, treba ho oznámiť ako jemu, tak aj jeho obhajcovi a jeho zákonnému zástupcovi. Ak je obvinený vo väzbe, treba také uznesenie oznámiť ako obvinenému, tak aj jeho obhajcovi i vtedy, ak je obvinený svojprávny.

(4) Prokurátorovi sa uznesenie oznamuje vyhlásením, alebo ak nebol pri vyhlásení prítomný, doručením odpisu uznesenia.

(5) Odpis rozhodnutia o opravnom prostriedku sa prokurátorovi a osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo dotýka, a taktiež osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet, doručí vždy.

§ 151
Podporné použitie ustanovení o rozsudku

Na uznesenie sa ináč primerane použijú ustanovenia prvého oddielu.

Tretí oddiel
Vykonateľnosť rozhodnutí

§ 152
Vykonateľnosť rozsudku

(1) Rozsudok je vykonateľný, ak

a) lehota na podanie odvolania márne uplynula,

b) oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne vzali späť,

c) podané odvolanie bolo zamietnuté, alebo

d) proti nemu nie je odvolanie prípustné.

(2) Odvolanie podané len zúčastnenou osobou nebráni tomu, aby ostatné časti rozsudku boli vykonané. Taktiež odvolanie týkajúce sa len niektorého z viac obžalovaných nebráni tomu, aby rozsudok, pokiaľ ide o ostatných obžalovaných, bol vykonaný.

(3) Ak bola lehota na podanie odvolania zameškaná, avšak oprávnená osoba podala žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno rozsudok vykonať až do právoplatného rozhodnutia o tejto žiadosti.

§ 153
Vykonateľnosť uznesenia

(1) Uznesenie je vykonateľné, ak

a) zákon proti nemu sťažnosť nepripúšťa, alebo

b) zákon proti nemu síce sťažnosť pripúšťa, avšak neustanovuje, že sťažnosť má odkladný účinok.

(2) Uznesenie, proti ktorému zákon pripúšťa sťažnosť, ktorá má odkladný účinok, je vykonateľné, ak

a) lehota na podanie sťažnosti márne uplynula,

b) oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo

c) podaná sťažnosť bola zamietnutá.

(3) Sťažnosť, ktorá má odkladný účinok a týka sa len niektorej z viac osôb alebo len niektorej z viac vecí, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým uznesením, nebráni tomu, aby uznesenie v ostatných častiach, ak ich možno oddeliť, bolo vykonané.

(4) Ak bola lehota na podanie sťažnosti, ktorá má odkladný účinok, zameškaná, avšak oprávnená osoba podala žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno uznesenie vykonať až do právoplatného rozhodnutia o tejto žiadosti.

SIEDMA HLAVA
SŤAŽNOSŤ A KONANIE O NEJ

§ 154
Prípustnosť sťažnosti a jej účinok

(1) Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

(2) Sťažnosťou možno odporovať každému uzneseniu vyšetrovacieho orgánu. Uzneseniu súdu a prokurátora možno sťažnosťou odporovať len v prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa, a pokiaľ

rozhodujú vo veci v prvej stolici. Proti uzneseniu generálneho prokurátora nie je sťažnosť prípustná.

(3) Sťažnosť má odkladný účinok, len kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 155
Osoby oprávnené na podanie sťažnosti

(1) Ak zákon neustanovuje niečo iné, môže podať sťažnosť osoba, ktorej sa uznesenie priamo dotýka alebo ktorá na uznesenie dala svojím návrhom podnet; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť tiež prokurátor, a to aj v prospech obvineného.

(2) Proti uzneseniu o väzbe a o ochrannom liečení môžu podať sťažnosť v prospech obvineného tiež osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

§ 156
Lehota a miesto na podanie sťažnosti

(1) Sťažnosť sa podáva u orgánu, proti uzneseniu ktorého smeruje, a to do troch dní (§§ 61 a 62) od vyhlásenia uznesenia, a ak je predpísané doručenie odpisu uznesenia, od jeho doručenia; ak sa uznesenie oznamuje ako osobe, ktorej sa priamo dotýka, tak aj jej zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(2) Osobám, ktoré podľa ustanovenia § 155 ods. 2 môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie vždy lehota samostatne.

§ 157
Vzdanie sa a vzatie sťažnosti späť

(1) Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

(2) Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, a to najneskoršie do vyhlásenia rozhodnutia o sťažnosti. Sťažnosť podanú prokurátorom môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

(3) Sťažnosť podanú v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo namiesto obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom možno vziať späť len s výslovným súhlasom obvineného.

(4) Vzatie sťažnosti späť vezme uznesením na vedomie orgán povolaný na rozhodnutie o sťažnosti a ak nebola vec dosiaľ tomuto orgánu predložená, orgán, proti rozhodnutiu ktorého sťažnosť smeruje; v konaní na súde rozhoduje o tom predseda senátu.

§ 158
Sťažnostné dôvody

(1) Sťažnosťou možno odporovať uzneseniu

a) pre nesprávnosť niektorého jeho výroku, alebo

b) pre porušenie ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, pokiaľ toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

(2) Sťažnosť možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 159
Konanie o sťažnosti pred orgánom, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje

(1) Vyšetrovací orgán, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, môže sťažnosti sám vyhovieť, ak nie sú zmenou pôvodného uznesenia dotknuté práva inej osoby. Ak bol na pôvodné uznesenie vyšetrovacieho orgánu potrebný predchádzajúci súhlas prokurátora, je potrebné, aby tiež na vyhovenie sťažnosti bol vopred daný tento súhlas.

(2) Prokurátor a súd, proti uzneseniu ktorých sťažnosť smeruje, môžu sťažnosti sami vyhovieť, ak nie sú zmenou pôvodného uznesenia dotknuté práva inej osoby.

(3) Ak lehota na podanie sťažnosti uplynula už všetkým oprávneným osobám a sťažnosti nebolo vyhovené podľa odseku 1 alebo 2, predloží vec na rozhodnutie

a) vyšetrovací orgán prokurátorovi, ktorý vykonáva nad vyšetrovaním dozor, a ak ide o sťažnosť proti uzneseniu, ku ktorému tento prokurátor vopred dal súhlas, prokurátorovi, ktorý je tomuto prokurátorovi nadriadený,

b) prokurátor nadriadenému prokurátorovi,

c) predseda senátu nadriadenému súdu; predseda senátu doručí, ak to pokladá za potrebné, prokurátorovi a osobe, ktorá by mohla byť rozhodnutím o sťažnosti priamo dotknutá, ak nie sú sťažovateľmi, zároveň odpis sťažnosti.

Rozhodnutie nadriadeného orgánu o sťažnosti

§ 160

(1) Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť,

b) konanie, ktoré predchádza napadnutému uzneseniu.

(2) Ak sa týka sťažnosť len niektorej z viac osôb alebo len niektorej z viac vecí, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým uznesením, preskúma nadriadený orgán len správnosť výrokov, ktoré sa týkajú tejto osoby alebo tejto veci a konania, ktoré predchádza onej časti uznesenia.

§ 161

(1) Nadriadený orgán, ktorý rozhoduje o sťažnosti, nemôže na jej podnet zmeniť uznesenie v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podala alebo v prospech ktorej bola sťažnosť podaná.

(2) Ak zmení nadriadený orgán uznesenie v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech tiež spoluobvinenému, zmení uznesenie aj v prospech tohto spoluobvineného.

§ 162

(1) Nadriadený orgán zamietne sťažnosť,

a) ak nie je prípustná,

b) ak bola podaná oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo znova podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) ak nie je dôvodná.

(2) Ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala neskoro len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, daným jej pri oznámení uznesenia.

§ 163

(1) Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie a

a) rozhodne sám vo veci, alebo

b) nariadi vyšetrovaciemu orgánu alebo prokurátorovi, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, alebo súdu, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje, alebo inému súdu toho istého druhu tej istej stolice svojho obvodu, aby vec znovu prejednal a rozhodol; pri novom rozhodovaní je tento vyšetrovací orgán, prokurátor alebo súd viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán. Ustanovenie § 161 ods. 1 sa tu použije primerane.

(2) Ak je vadná len časť napadnutého uznesenia alebo konania, ktoré jej predchádza a možno ju oddeliť od ostatných častí, alebo ak sa sťažnosť týka len časti uznesenia (§ 160 ods. 2) alebo konania, ktoré jej predchádza, nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 obmedzí na túto časť.

ÔSMA HLAVA
TROVY TRESTNÉHO KONANIA

§ 164
Trovy trestného konania preddavkované štátom

Trovy nutné na vykonanie trestného konania včítane vykonávacieho konania preddavkuje štát; nepreddavkuje však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného a výdavky spôsobené pribraním obhajcu a splnomocnenca.

Povinnosť na náhradu trov trestného konania preddavkovaných štátom

§ 165

(1) Ak bol obžalovaný právoplatne uznaný vinným, je povinný nahradiť štátu

a) trovy spojené s výkonom väzby,

b) trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody,

c) ostatné štátom preddavkované trovy paušálnou sumou.

(2) Dennú sadzbu pripadajúcu na trovy spojené s výkonom väzby a s výkonom trestu odňatia slobody vyhlási minister vnútra v Úradnom liste Československej republiky.

(3) Paušálnu sumu uvedenú v odseku 1 písm. c) vyhlási minister spravodlivosti v Úradnom liste Československej republiky.

§ 166

(1) Kto podal celkom bezvýsledný návrh na obnovu konania, je povinný nahradiť štátu štátom preddavkované trovy paušálnou sumou (§ 165 ods. 3).

(2) Povinnosť na náhradu podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora a orgán verejnej starostlivosti o mládež.

§ 167
Povinnosť na náhradu trov poškodeného

Ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný na žiadosť poškodeného nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku na náhradu škody v trestnom konaní včítane trov vzniknutých pribratím splnomocnenca.

Rozhodovanie o povinnosti na náhradu trov trestného konania a o ich výške

§ 168

(1) O povinnosti na náhradu trov poškodeného a o ich výške (§ 167) a o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom väzby [§ 165 ods. 1 písm. a)] rozhodne po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvej stolice.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 169

Ak trovy určené paušálnou sumou [§ 165 ods. 1 písm. c), § 166 ods. 1] neboli zaplatené kolkovými známkami, rozhodne o povinnosti na ich náhradu predseda senátu súdu prvej stolice.

§ 170

(1) O povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom trestu odňatia slobody a o ich výške [§ 165 ods. 1 písm. b)], ako aj o výške trov spojených s výkonom väzby, rozhoduje správa nápravného zariadenia, v ktorom odsúdený odpykáva trest odňatia slobody alebo v ktorom bola vykonávaná väzba; na konanie sa použijú všeobecné predpisy o konaní vo veciach správnych.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 je vykonateľné správnou i súdnou exekúciou.

§ 171

Rozhodnutie o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom trestu odňatia slobody a o ich výške vydá správa nápravného zariadenia len za čas, v ktorom väzeň svojím zavinením spôsobil, že trovy výkonu trestu sa nemohli uhradiť z jeho pracovnej odmeny. O také zavinenie ide vtedy, keď je potrebné také stráženie väzňa, že sa mu nemôže poskytnúť pracovná príležitosť alebo keď väzeň bezdôvodne odopiera pracovať.

DRUHÁ ČASŤ
PRÍPRAVNÉ KONANIE

DEVIATA HLAVA
VYŠETROVANIE

Prvý oddiel
Vyšetrovacie orgány

§ 172

(1) Vyšetrovanie vykonávajú vyšetrovatelia prokuratúry a vyšetrovatelia Ministerstva vnútra.

(2) Za účelom čo najobjektívnejšieho preverenia vykonávajú vyšetrovatelia prokuratúry na rozkaz prokurátora vyšetrovania alebo jednotlivé vyšetrovacie úkony, najmä výsluch obvineného, i vo veciach, ktoré vyšetrujú iné vyšetrovacie orgány.

(3) Dozor nad vyšetrovaním vykonáva prokurátor. Pritom je oprávnený

a) dávať vyšetrovacím orgánom záväzné pokyny na vyšetrovanie trestných činov, ako aj na pátranie po páchateľoch, ktorí sú neznámeho pobytu;

b) vyžadovať od vyšetrovacích orgánov za účelom previerky trestné spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činoch;

c) zúčastniť sa vykonávania vyšetrovacích úkonov a osobne vykonať vyšetrovanie hociktorej veci; pritom postupuje podľa ustanovení druhého oddielu tejto hlavy a proti jeho rozhodnutiam je prípustná sťažnosť ako proti rozhodnutiam vyšetrovacích orgánov;

d) vracať vec vyšetrovacím orgánom so svojimi pokynmi na doplnenie vyšetrenia;

e) zrušovať nezákonné a neodôvodnené rozhodnutia a opatrenia vyšetrovacích orgánov;

f) odňať hociktorú vec určitému vyšetrovaciemu orgánu a odovzdať ju inému vyšetrovaciemu orgánu, ak je to potrebné na zabezpečenie čo najúplnejšieho a najobjektívnejšieho vyšetrenia veci;

g) odvolať vyšetrovateľa prokuratúry z ďalšieho vedenia vyšetrovania a urobiť opatrenie na odvolanie iného vyšetrovacieho orgánu z ďalšieho vedenia vyšetrovania, ak sa pri vyšetrovaní dopustili porušenia zákona.

(4) Vyšetrovatelia Ministerstva vnútra vykonávajú vyšetrovanie jednak vo veciach, o ktorých prislúcha konať v prvej stolici krajskému súdu, jednak v ostatných veciach.

(5) Vyšetrovanie vykonávajú tiež velitelia v ozbrojených silách alebo orgány nimi poverené, a to o trestných činoch osôb, ktoré podliehajú ich veliteľskej právomoci, pokiaľ na tieto trestné činy zákon neustanovuje trest prísnejší ako trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje jeden rok.

§ 173

Len prokurátor je oprávnený vykonávať tieto úkony:

a) podať obžalobu, zastaviť alebo prerušiť trestné stíhanie a vec postúpiť alebo odložiť,

b) navrhnúť vydanie rozkazu na zatknutie, vziať do väzby a prepustiť z väzby,

c) nariadiť, aby duševný stav obvineného bol skúmaný vo verejnom zdravotníckom ústave alebo v osobitnom pozorovacom oddelení väzenského ústavu,

d) ustanoviť obhajcu,

e) povoliť navrátenie lehoty,

f) nariadiť zaistenie majetku obvineného,

g) určiť, na ktoré prostriedky a veci sa nevzťahuje zaistenie majetku obvineného,

h) zrušiť zaistenie majetku obvineného,

i) vykonať zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody a obmedziť alebo zrušiť také zabezpečenie,

j) rozhodnúť o vrátení alebo predaji veci vzatej do úschovy,

k) dať súhlas na pochovanie mŕtvoly v prípadoch, kde bola podľa § 129 nariadená pitva, a nariadiť exhumáciu mŕtvoly,

l) navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,

m) vykonať predbežné vyšetrenie v konaní o vydaní do cudziny.

§ 174

Predchádzajúci súhlas prokurátora potrebujú vyšetrovacie orgány

a) na vykonanie prehľadania osoby a domu, na odňatie veci a zadržanie zásielok; bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora môžu tieto úkony vykonať len vtedy, ak súhlas nemožno vopred dostať a vec nepripúšťa odklad, v ktorom prípade sú potom povinné vyžiadať si najneskoršie do 48 hodín dodatočný súhlas,

b) na otvorenie zásielok.

§ 175

Prokurátor je oprávnený uložiť orgánom Ministerstva vnútra vykonanie takých úkonov, ktoré sú tieto orgány oprávnené vykonať a ktoré sú potrebné na objasnenie veci alebo na zistenie páchateľa.

Druhý oddiel
Priebeh vyšetrovania

Začatie vyšetrovania

§ 176

Vyšetrovanie sa začne, ak sa zistia skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin.

§ 177

Vyšetrovanie začína vyšetrovací orgán uznesením; ak sa nezačalo vyšetrovanie na rozkaz prokurátora, doručí sa mu odpis tohto uznesenia najneskoršie do 24 hodín.

Vznesenie obvinenia

§ 178

(1) Len čo je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, vydá vyšetrovací orgán uznesenie, že sa táto osoba stíha ako obvinený.

(2) Obvinenému sa toto uznesenie oznámi do troch dní, najneskoršie však na začiatku jeho prvého výsluchu. Prokurátorovi sa odpis tohto uznesenia doručí najneskoršie do 24 hodín.

§ 179

Uznesenie o vznesení obvinenia musí okrem údajov uvedených v § 147 písm. a) až c) a e) obsahovať tiež uvedenie miesta, času a iných okolností, za ktorých bol čin spáchaný, pokiaľ ich vyšetrovací orgán už pozná, a dôvody stíhania.

§ 180

Podľa ustanovenia § 178 postupuje vyšetrovací orgán tiež vtedy, keď v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že obvinený spáchal ďalší trestný čin alebo že skutok, pre ktorý sa vedie vyšetrovanie, treba posúdiť podľa iného ustanovenia zákona.

§ 181

Ak bolo vznesené obvinenie z trestného činu, na ktorý ustanovuje zákon trest smrti alebo trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, musí mať obvinený obhajcu (§ 35).

§ 182
Postup pri vyšetrovaní

(1) Vyšetrovanie vykonávajú vyšetrovacie orgány osobne. Pri vykonávaní vyšetrovacích úkonov postupujú podľa ustanovení prvej až siedmej hlavy.

(2) Vyšetrovacie orgány postupujú z vlastnej iniciatívy tak, aby čo najrýchlejšie a čo najúplnejšie vyšetrili všetky skutočnosti potrebné na posúdenie prípadu, najmä zbierajú dôkazy bez rozdielu, či svedčia v prospech alebo v neprospech obvineného.

(3) Doznanie obvineného neoslobodzuje vyšetrovacie orgány od povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi overiť všetky okolnosti prípadu. Obvineného nesmú žiadnym spôsobom na výpoveď alebo na doznanie donucovať.

Skončenie vyšetrovania

§ 183

Ak vyšetrovací orgán považuje vyšetrovanie za skončené, oboznámi obvineného s výsledkami vyšetrovania, predloží mu vyšetrovacie spisy na preštudovanie a poučí ho o jeho práve navrhnúť doplnenie vyšetrovania. Ak navrhne obvinený vykonanie nových dôkazov alebo doplnenie dôkazov už vykonaných, vyšetrovací orgán ich vykoná; ak však nepovažuje doplnenie vyšetrovania za potrebné pre rozhodnutie prokurátora alebo súdu, návrh odôvodneným uznesením zamietne.

§ 184

Ak má obvinený obhajcu, treba ho k oboznámeniu obvineného s výsledkami vyšetrovania prizvať a umožniť mu preštudovať spisy a hovoriť s obvineným, ktorý je vo väzbe, bez prítomnosti iných osôb.

§ 185

Vyšetrovanie sa musí skončiť najneskoršie do dvoch mesiacov od jeho začatia. Povoliť predĺženie tejto lehoty o jeden mesiac je oprávnený prokurátor, ktorý vykonáva dozor nad vyšetrovaním; povoliť predĺženie tejto lehoty o ďalší mesiac je oprávnený krajský prokurátor. Povoliť ďalšie predĺženie tejto lehoty je oprávnený len generálny prokurátor.

Sťažnosť proti rozhodnutiu vyšetrovacích orgánov

§ 186

Proti všetkým rozhodnutiam vyšetrovacích orgánov môže obvinený podať sťažnosť (§§ 154 a nasl.). Sťažnosť treba do 24 hodín predložiť prokurátorovi.

§ 187

Obvinený má tiež právo žiadať prokurátora hocikedy v priebehu vyšetrovania, aby sa odstránili prieťahy vo vyšetrovaní alebo závady v postupe vyšetrovacieho orgánu. Žiadosť nie je viazaná lehotou. O tejto žiadosti, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez odkladu rozhodnúť.

§ 188
Predloženie veci prokurátorovi

(1) Po skončení vyšetrovania predloží vyšetrovací orgán spisy s návrhom na konečné opatrenie bez odkladu prokurátorovi.

(2) Ak spozná vyšetrovací orgán, že vo veci, ktorá mu došla, nie je odôvodnené podozrenie z trestného činu ani z priestupku, alebo ak ide o čin, ktorého nebezpečnosť pre spoločnosť je nepatrná, predloží ju so svojím vyjadrením prokurátorovi. Ak nevidí prokurátor v takom prípade dôvod na iné opatrenie, oznámenie odloží; rovnako prokurátor postupuje, ak taká vec došla priamo jemu.

Tretí oddiel
Rozhodnutie prokurátora v prípravnom konaní

Obžaloba

§ 189

Ak výsledky prípravného konania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, podá prokurátor obžalobu.

§ 190

Obžalobu možno podať len pre trestný čin, pre ktorý bolo vznesené obvinenie; ináč musí prokurátor vec vrátiť vyšetrovaciemu orgánu na nové vznesenie obvinenia a na nové skončenie vyšetrovania alebo tieto úkony vykonať sám.

§ 191

(1) Obžaloba musí obsahovať:

a) označenie prokurátora a deň spísania obžaloby,

b) meno a priezvisko obvineného, deň a miesto jeho narodenia, jeho zamestnanie a bydlisko, poprípade iné údaje potrebné na to, aby nemohol byť zamenený s inou osobou, a ak ide o osobu podliehajúcu vojenskej súdnej právomoci, tiež údaj o hodnosti obvineného a o útvare, ktorého je príslušníkom,

c) obžalovaný návrh, v ktorom musí byť presne označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, a to s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade s uvedením iných skutočností, pokiaľ je to potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; musí tu byť ďalej uvedené, aký trestný čin obžaloba v tomto skutku vidí, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia zákona,

d) odôvodnenie obžalobného návrhu, ktoré musí obsahovať opísanie skutkového deja s uvedením dôkazov, o ktoré sa toto opísanie opiera, stanovisko prokurátora k obhajobe obvineného s uvedením skutočností, pre ktoré prokurátor pokladá obhajobu za vyvrátenú alebo za nerozhodnú, ako aj právne úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval pri posudzovaní skutočností podľa príslušných ustanovení zákona.

(2) K obžalobe sa pripojí zoznam dôkazov, ktorých vykonanie sa na hlavnom pojednávaní navrhuje, pokiaľ taký návrh nebol pojatý už do obžaloby, a všetky vyšetrovacie spisy aj ich prílohy.

§ 192
Zastavenie trestného stíhania

(1) Prokurátor zastaví trestné stíhanie,

a) ak je nepochybné, že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, nebol vôbec spáchaný,

b) ak nie je tento skutok trestným činom ani priestupkom,

c) ak nie je podozrenie, že skutok spáchal práve obvinený, dostatočne odôvodnené,

d) ak je trestné stíhanie neprípustné (§ 6),

e) ak nebol obvinený v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, alebo

f) ak zanikla trestnosť činu.

(2) Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie,

a) ak ide o čin, ktorého nebezpečnosť pre spoločnosť je nepatrná,

b) ak je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu vedľa trestu, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo ho podľa očakávania postihne, alebo

c) ak bol obvinený pre ten istý skutok dostatočne potrestaný orgánom národného výboru alebo iným orgánom alebo kázensky, disciplinárne alebo cudzozemským súdom alebo úradom.

(3) Uznesenie o zastavení trestného stíhania musí sa obvinenému a poškodenému vždy doručiť.

§ 193
Prerušenie trestného stíhania

(1) Prokurátor preruší trestné stíhanie,

a) ak nemožno pre neprítomnosť obvineného vec náležite objasniť,

b) ak nemožno obvineného pre ťažkú chorobu postaviť pred súd,

c) ak nie je obvinený pre duševnú poruchu, ktorá nastala až po spáchaní činu, schopný chápať zmysel trestného stíhania,

d) ak je obvinený vydaný do cudziny alebo vyhostený, alebo

e) ak nemohol byť páchateľ činu zistený.

(2) Pred prerušením trestného stíhania urobí prokurátor všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania.

(3) Ak zanikne dôvod prerušenia, prokurátor v trestnom stíhaní pokračuje.

§ 194
Postúpenie veci

Ak je obvinený podozrivý len z priestupku, za ktorý považuje prokurátor za postačujúci trest, aký môže uložiť orgán národného výboru alebo iný orgán oprávnený na stíhanie tohto priestupku, prokurátor mu vec postúpi, pokiaľ nie je dôvod, aby súd vykonal spoločné konanie aj o tomto priestupku; rovnako postupuje, ak ide o čin, ktorý možno vybaviť kázensky a prokurátor považuje toto vybavenie za postačujúce.

§ 195
Návrh na ochranné opatrenie

(1) Ak sú splnené zákonné podmienky, navrhne prokurátor, aby súd nariadil ochranné liečenie alebo ochrannú výchovu alebo vyslovil zhabanie.

(2) Návrh uvedený v odseku 1 môže prokurátor urobiť tiež v obžalobe.

TRETIA ČASŤ
KONANIE NA SÚDE

DESIATA HLAVA
PREDBEŽNÉ PREROKOVANIE OBŽALOBY

§ 196
Veci predbežne prerokované

(1) Podanú obžalobu treba na súde predbežne prerokovať, ak

a) skutok obvineného je v nej označený ako trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti alebo trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje dva roky,

b) obvinený je vo väzbe,

c) ide o konanie proti mladistvému, alebo

d) ide o konanie proti ušlému.

(2) Okrem prípadov uvedených v odseku 1 sa obžaloba na súde predbežne prerokuje len vtedy, ak to nariadi predseda senátu, najmä preto, že je na mieste urobiť niektoré z rozhodnutí uvedených v § 199 ods. 1 písm. a) až d) alebo § 199 ods. 2.

§ 197
Rozsah prieskumnej povinnosti

(1) Pri predbežnom prerokovaní obžaloby preskúma súd na podklade spisu,

a) či je na prejednanie veci kompetentný,

b) či tu nie sú skutočnosti odôvodňujúce zastavenie alebo prerušenie trestného stíhania,

c) či právne posúdenie skutku v obžalobe je správne,

d) či prípravné konanie bolo vykonané podľa zákona, najmä či v ňom neboli porušené procesné predpisy zaručujúce práva obvineného,

e) či je vec dostatočne objasnená a či výsledky prípravného konania odôvodňujú obžalobu.

(2) Pri predbežnom prerokovaní preskúma súd vždy obžalobu v celom rozsahu, i keď dôvod, pre ktorý predbežné prerokovanie bolo nariadené, sa týka iba jej časti.

§ 198
Spôsob prerokovania

(1) Predbežné prerokovanie obžaloby sa koná v neverejnom zasadaní. Predseda senátu podá o veci zprávu zameranú na otázky, ktoré treba riešiť (§ 197).

(2) Pred zasadaním môže predseda senátu pre uľahčenie rozhodnutia vyslúchnuť obvineného a zadovážiť potrebné vysvetlenia.

(3) Dôkazy týkajúce sa podstaty obvinenia sa v tomto období konania nevykonávajú.

Rozhodnutie

§ 199

(1) Po prerokovaní veci súd

a) postúpi vec inému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie kompetentný,

b) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 193 ods. 1 písm. a) až d),

c) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 192 ods. 1,

d) vec vráti prokurátorovi na došetrenie, ak je to potrebné na odstránenie vád prípravného konania alebo na náležité objasnenie veci, alebo

e) obžalobu prijme.

(2) Súd môže trestné stíhanie zastaviť tiež vtedy, ak sú tu okolnosti uvedené v § 192 ods. 2, alebo vec postúpiť, ak sú tu okolnosti uvedené v § 194 a súd považuje také vybavenie za postačujúce.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 písm. a) až d) a odseku 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, pokiaľ nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

§ 200

Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému vec postúpil podľa § 199 ods. 1 písm. a) nadriadený súd, iba že by sa skutkový podklad pre posúdenie kompetencie medzitým podstatne zmenil.

§ 201

Zastaviť trestné stíhanie z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. c) môže súd až vtedy, keď prokurátor, ktorému vec bola podľa § 199 ods. 1 písm. d) vrátená na došetrenie, predloží obžalobu znova, hoci ani po došetrení nie je podozrenie proti obvinenému dostatočne odôvodnené.

§ 202

Ak je súd toho názoru, že pri správnom použití zákona treba skutok, ktorý je predmetom obžaloby, posúdiť podľa iného ustanovenia zákona, než podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, vráti vec prokurátorovi na došetrenie, ak treba vzhľadom na odlišné právne posúdenie vec ešte bližšie objasniť, najmä z hľadiska možnej novej obhajoby. Ak nie je došetrenie veci potrebné, upozorní súd na možnosť odchylného právneho posúdenia skutku v uznesení o prijatí obžaloby.

§ 203

(1) Ak súd vráti vec prokurátorovi na došetrenie, uvedie v uznesení, v ktorých smeroch treba prípravné konanie doplniť a ktoré skutočnosti treba objasniť, prípadne ktoré úkony treba ešte vykonať.

(2) Po právoplatnosti rozhodnutia o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie sa vec vracia do stavu prípravného konania.

(3) Došetrenie treba vykonať v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Predĺžiť túto lehotu môže len nadriadený prokurátor.

§ 204

(1) Ak rozhodne súd, že obžalobu prijíma, prerokuje zároveň opatrenia potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania hlavného pojednávania a rozhodne, či účasť prokurátora na ňom je povinná a či obžalovaný musí mať obhajcu, a či by bolo možno hlavné pojednávanie konať, aj keby sa obžalovaný neustanovil (§ 217 ods. 4).

(2) Ak je to potrebné, rozhodne tiež o vylúčení niektorej veci zo spoločného konania alebo o spojení veci na spoločné konanie, a o rozsahu, v akom sa bude na hlavnom pojednávaní vykonávať dokazovanie.

§ 205

Pri predbežnom prerokúvaní obžaloby rozhodne súd vždy tiež o ďalšom trvaní väzby.

§ 206
Nové predbežné prerokovanie obžaloby

(1) Ak podá prokurátor vo veci, ktorá mu bola súdom vrátená, obžalobu znovu, koná sa o nej za podmienok uvedených v § 196 nové predbežné prerokovanie.

(2) Za týchto podmienok sa obžaloba znova predbežne prerokuje tiež na súde, ktorému bola vec podľa § 199 ods. 1 písm. a) postúpená.

Účinky prijatia obžaloby

§ 207

Len čo je obžaloba súdom prijatá, rozhoduje súd samostatne o všetkých otázkach s ďalším konaním súvisiacich a je povinný z úradnej povinnosti, nevyčkávajúc ďalšie návrhy strán, urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia, ktoré sú potrebné na vybavenie obžaloby, na skončenie veci a na výkon rozhodnutia súdu.

§ 208

(1) Ak vezme prokurátor obžalobu späť skôr, ako bola súdom prijatá, a vo veciach, v ktorých sa nekonalo predbežné prerokovanie obžaloby, prv, ako bolo začaté hlavné pojednávanie (§ 220), vracia sa vec do stavu prípravného konania.

(2) Vyhlásenie prokurátora o vzatí obžaloby späť po prijatí obžaloby súdom a vo veciach, v ktorých sa nekonalo predbežné prerokovanie obžaloby, po začatí hlavného pojednávania (§ 220) je neúčinné a neoslobodzuje súd od povinnosti o obžalobe rozhodnúť.

JEDENÁSTA HLAVA
HLAVNÉ POJEDNÁVANIE

Prvý oddiel
Príprava hlavného pojednávania

§ 209
Doručenie obžaloby

(1) Obžalobu, ktorá bola po predbežnom prerokovaní súdom prijatá alebo ktorú nebolo treba predbežne prerokúvať, doručí predseda senátu obžalovanému a jeho obhajcovi, a ak obžalovaný

nie je svojprávny, tiež jeho zákonnému zástupcovi. Obžalobu, ktorá obsahuje návrh na zhabanie veci patriacej inej osobe ako obžalovanému, doručí predseda senátu tiež tejto osobe. K doručovanej obžalobe sa pripojí zoznam dôkazov, pokiaľ nebol pojatý už do obžaloby. Ak bola obžaloba predbežne prerokovaná, pripojí sa k nej tiež odpis uznesenia o jej prijatí súdom.

(2) Osoby, ktorým sa obžaloba doručuje, treba súčasne vyzvať, aby návrhy na vykonanie ďalších dôkazov na hlavnom pojednávaní súdu včas oznámili s uvedením okolností, ktoré sa majú týmito dôkazmi objasniť.

(3) Obžaloba musí sa doručiť najneskoršie s predvolaním na hlavné pojednávanie alebo s upovedomením o ňom.

§ 210
Zabezpečenie úspešného vykonania hlavného pojednávania

(1) Hlavné pojednávanie pripraví predseda senátu tak, aby ho bolo možno skončiť na jedinom zasadaní.

(2) Ak dôjdu ešte pred hlavným pojednávaním návrhy na vykonanie ďalších dôkazov, urobí predseda senátu potrebné opatrenia, aby dôkazy, s pripustením ktorých možno počítať, boli poruke a bolo ich možno na hlavnom pojednávaní vykonať.

(3) Ak to považuje na prípravu hlavného pojednávania za potrebné, môže predseda senátu vyslúchnuť obžalovaného, najmä o tom, či chce urobiť nové údaje alebo nové návrhy.

§ 211
Náhradný sudca

(1) Ak bude hlavné pojednávanie podľa očakávania trvať dlhší čas, zariadi predseda súdu, aby sa ho zúčastnil jeden alebo dvaja sudcovia náhradní.

(2) Náhradný sudca má na hlavnom pojednávaní postavenie člena senátu. Má najmä právo klásť vyslúchaným osobám otázky a žiadať vysvetlenia. Porady a hlasovania sa však zúčastní len v tom prípade, ak je pribraný namiesto sudcu, ktorému zabránila nejaká prekážka v ďalšej účasti na hlavnom pojednávaní. Sudca, za ktorého nastúpil náhradný sudca, sa hlavného pojednávania ďalej už nezúčastní.

Nariadenie hlavného pojednávania

§ 212

(1) Deň hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania a obhajca od upovedomenia mali aspoň päťdennú lehotu na prípravu a aby táto lehota bola podľa možnosti zachovaná aj u ostatných osôb, ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo sa o ňom upovedomujú (§ 213). Lehotu na prípravu možno u obžalovaného a obhajcu skrátiť len s ich súhlasom, a to nie pod tri dni.

(2) Obžalovaného treba pri predvolaní upozorniť na to, že ak sa neustanoví, môže byť predvedený. Ak prichádza do úvahy možnosť konať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného (§ 217 ods. 4), treba obžalovaného pri predvolaní na túto možnosť upozorniť.

§ 213

Predseda senátu o hlavnom pojednávaní upovedomí prokurátora, zákonného zástupcu obžalovaného, obhajcu, ako aj poškodeného a zúčastnenú osobu alebo ak majú splnomocnenca,

ich splnomocnenca; poškodeného pritom upozorní, že ak sa neustanoví na hlavné pojednávanie, bude o jeho nároku na náhradu škody rozhodované na podklade jeho návrhov, pokiaľ sú obsiahnuté v spise alebo pokiaľ na súd dôjdu do začatia hlavného pojednávania.

Druhý oddiel
Verejnosť hlavného pojednávania

§ 214

(1) Hlavné pojednávanie sa koná verejne.

(2) Prístup naň možno odoprieť iba osobám maloletým, osobám ozbrojeným, pokiaľ povinnosť nosiť zbraň im neukladajú služobné predpisy, a osobám, ktoré sa ustanovili v stave vzbudzujúcom pohoršenie. Verejnosti hlavného pojednávania nie je na prekážku, ak sa urobia nevyhnutné opatrenia proti preplňovaniu pojednávacej siene.

§ 215

(1) Verejnosť možno vylúčiť, len ak by verejné prejednávanie veci pri hlavnom pojednávaní ohrozilo štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo, nerušený priebeh konania alebo mravnosť. Verejnosť možno vylúčiť tiež iba pre časť hlavného pojednávania.

(2) Rozsudok musí sa vyhlásiť vždy verejne.

(3) O vylúčení verejnosti rozhodne súd po vypočutí obžalovaného uznesením, ktoré sa verejne vyhlási.

§ 216

(1) Súd môže z dôležitých dôvodov povoliť jednotlivým osobám na hlavné pojednávanie prístup, i keď verejnosť bola vylúčená.

(2) Na žiadosť obžalovaného musí byť na hlavné pojednávanie povolený prístup dvom jeho dôverníkom. Ak je viac obžalovaných, má právo na voľbu dôverníkov každý z nich. Ak by tak celkový počet dôverníkov vzrástol na viac ako šesť a obžalovaní sa medzi sebou o výbere nedohodnú, vykoná výber súd. Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva, môžu byť za dôverníkov zvolené len také osoby, proti ktorým nemá súd námietky.

(3) Ak bola verejnosť vylúčená pre ohrozenie štátneho, hospodárskeho alebo služobného tajomstva, upozorní predseda senátu prítomných na trestné následky toho, keby nepovolaným osobám prezradili skutočnosti, o ktorých sa na pojednávaní dozvedia; môže tiež zakázať, aby si prítomní robili písomné poznámky.

Tretí oddiel
Otvorenie hlavného pojednávania

§ 217
Prítomnosť pri hlavnom pojednávaní

(1) Hlavné pojednávanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa a spravidla tiež za účasti prokurátora.

(2) Účasť prokurátora na hlavnom pojednávaní je povinná

a) vo väzobných veciach,

b) v konaní proti mladistvému,

c) v konaní proti ušlému,

d) ak tak rozhodne súd pri predbežnom prerokovaní obžaloby.

(3) Ak ide o prípad, keď účasť prokurátora na hlavnom pojednávaní je povinná, musí mať obžalovaný obhajcu, iba že by výslovne vyhlásil, že si obhajcu nepraje. Obžalovaný však musí mať obhajcu vždy, ak sa koná o trestnom čine, na ktorý ustanovuje zákon trest smrti alebo trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, alebo ak to považuje súd za potrebné, najmä preto, že so zreteľom na telesné alebo duševné chyby obžalovaného má pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(4) V neprítomnosti obžalovaného možno, ak nejde o konanie proti ušlému, hlavné pojednávanie vykonať iba výnimočne, a to ak sú tu súčasne tieto podmienky:

a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na hlavné pojednávanie včas a riadne predvolaný,

b) o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, bol obžalovaný už niektorým orgánom činným v trestnom konaní (§ 7 ods. 1) vyslúchnutý a boli dodržané ustanovenia o vznesení obvinenia a o oboznámení obvineného s výsledkami prípravného konania,

c) súd pre malú závažnosť veci a pre jasnosť dôkazného materiálu je toho názoru, že vec možno i bez prítomnosti obžalovaného spoľahlivo rozhodnúť.

Začatie hlavného pojednávania

§ 218

(1) Pred otvorením hlavného pojednávania oznámi predseda senátu vec, ktorá bude prejednávaná, zistí, či sa osoby, ktoré boli na hlavné pojednávanie predvolané alebo o ňom upovedomené, ustanovili, a zistí ich totožnosť, a to spravidla podľa občianskych preukazov. U osôb, pri ktorých treba dodržať lehotu na prípravu, zistí, či táto lehota bola dodržaná.

(2) Ak sa niektorá z predvolaných osôb neustanovila, rozhodne súd po vypočutí prítomných strán, či možno pojednávanie vzdor tomu vykonať alebo či ho treba odročiť. V tom prípade sa súd uznesie tiež na opatreniach, ktoré sú potrebné na to, aby sa účasť neustanovivšej sa osoby na budúcom hlavnom pojednávaní zabezpečila.

§ 219

(1) Osoby, ktoré majú byť vyslúchané ako svedkovia, vyzve predseda senátu, aby sa odobrali do priestoru im vykázaného a bez jeho povolenia sa nevzďaľovali. Podľa potreby môže urobiť opatrenie, aby sa zabránilo dohovorom svedkov medzi sebou a so stranami.

(2) Poškodeného predseda senátu vyzve, aby urobil návrh o svojom nároku na náhradu škody.

(3) Ak niekto uplatňuje nárok, ktorý mu zrejme neprislúcha, alebo nárok, o ktorom nemožno rozhodovať v konaní na súde, vysloví súd uznesením, že ho ako poškodeného na hlavné pojednávanie nepripúšťa. Toto rozhodnutie neviaže súd, pred ktorým by nárok bol uplatnený v konaní o veciach občianskoprávnych.

§ 220
Prednesenie obžaloby

Po vykonaní úkonov uvedených v §§ 218 a 219 vyhlási predseda senátu hlavné pojednávanie za otvorené a vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu; ak sa koná hlavné pojednávanie bez účasti prokurátora, prečíta obžalobu zapisovateľ.

Štvrtý oddiel
Vedenie hlavného pojednávania

§ 221

(1) Hlavné pojednávanie vedie predseda senátu.

(2) Je povinný pritom dbať, aby bola zachovaná dôstojnosť a vážnosť súdneho pojednávania, aby sa hlavné pojednávanie nezdržalo výkladmi, ktoré nemajú vzťah k prejednávanej veci, a zameralo sa čo najúčinnejšie na objasnenie veci.

(3) Kto sa cíti opatrením predsedu senátu na hlavnom pojednávaní ukrátený, môže žiadať, aby rozhodol senát. Takú žiadosť aj rozhodnutie o nej treba zaznamenať v zápisnici.

§ 222

(1) Osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu vykázať z pojednávacej siene.

(2) Obžalovaného možno vykázať iba uznesením senátu po predchádzajúcej výstrahe, a to iba na čas nevyhnutne potrebný. Ak mu bol povolený znovu prístup do pojednávacej siene, oznámi mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania konaného v jeho neprítomnosti, aby sa naň mohol vyjadriť.

Piaty oddiel
Dokazovanie

Výsluch obžalovaného

§ 223

(1) Po prednesení obžaloby sa predseda senátu opýta obžalovaného, či obžalobe porozumel. Ak je to potrebné, vysvetlí obžalovanému spôsobom preň najzrozumiteľnejším podstatu obvinenia.

(2) Obžalovanému treba poskytnúť možnosť, aby súvisle opísal skutkový dej a predniesol svoje vyjadrenia na tvrdenie obžaloby. Iba potom má predseda senátu klásť obžalovanému otázky na odstránenie medzier a na vysvetlenie rozporov v jeho výpovedi.

(3) Zápisnica o predošlej výpovedi obžalovaného môže sa čítať len vtedy, keď sa pojednáva v neprítomnosti obžalovaného, keď obžalovaný odoprie vypovedať alebo keď sa objavia podstatné rozpory medzi jeho predošlou výpoveďou a jeho údajmi na hlavnom pojednávaní. Na tieto rozpory treba obžalovaného upozorniť a opýtať sa ho na ich príčiny.

§ 224

Ak je obžalovaných niekoľko, vykonáva sa ich výsluch v poradí, ktoré určí predseda senátu. Predseda senátu môže urobiť opatrenie, aby obžalovaný bol vyslúchaný v neprítomnosti spoluobžalovaných. Každého obžalovaného však treba vždy oboznámiť s obsahom výpovedí spoluobžalovaných, ktorí boli vyslúchaní v jeho neprítomnosti.

Vykonávanie ďalších dôkazov

§ 225

Predseda senátu má dbať na to, aby svedok ešte nevyslúchnutý nebol prítomný pri výsluchu obžalovaného a iných svedkov. Ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevypovie pravdu, môže predseda senátu nariadiť, aby sa obžalovaný na čas jeho výsluchu vzdialil z pojednávacej siene. Po návrate do pojednávacej siene musí mu však oznámiť obsah svedkovej výpovede, aby sa obžalovaný mohol na ňu vyjadriť.

§ 226

Ak znalec nepodal vo veci ešte písomný posudok alebo sa od neho odchyľuje alebo ho doplňuje, môže mu predseda senátu uložiť, aby posudok, alebo jeho doplnok nadiktoval do zápisnice alebo ho sám napísal.

§ 227

(1) Namiesto výsluchu svedka alebo znalca na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o ich výpovedi iba celkom výnimočne, ak súd tak rozhodne, pretože pre menšiu závažnosť dokazovanej skutočnosti a jasnosť ostatného dôkazného materiálu nepovažuje osobný výsluch za potrebný a súčasne

a) prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia, alebo

b) osobná prítomnosť svedka alebo znalca by bola spojená s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi.

(2) Zápisnicu o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka možno čítať tiež vtedy, ak taká osoba

a) zomrela alebo sa stala duševne chorou alebo nezvestnou, alebo

b) na hlavnom pojednávaní neoprávnene odoprela vypovedať, alebo sa odchyľuje v podstatných bodoch od svojej predošlej výpovede.

§ 228

Posudky a zprávy úradov, štátnych ústavov alebo iných orgánov, ktoré plnia úlohy štátnej správy, sa prečítajú vždy.

§ 229

(1) Listiny, ktorými sa vykonáva dôkaz, na hlavnom pojednávaní sa prečítajú a umožní sa nazrieť do nich stranám, a ak je to potrebné, tiež svedkom a znalcom.

(2) Iné vecné dôkazy sa predložia stranám a ak je to potrebné, tiež svedkom a znalcom.

§ 230

Obžalovaného sa treba opýtať po vykonaní každého dôkazu, či sa naň chce vyjadriť; jeho vyjadrenie sa zapíše do zápisnice.

Súčinnosť strán pri dokazovaní

§ 231

Prokurátor, obžalovaný a jeho obhajca a zákonný zástupca, zúčastnená osoba, poškodený a ich splnomocnenci môžu so súhlasom predsedu senátu klásť vyslúchaným osobám otázky, a to spravidla až vtedy, keď predseda senátu svoje dotazy skončil a keď už nemajú otázky členovia senátu.

§ 232

Po vykonaní všetkých dôkazov sa predseda senátu opýta strán, či majú návrhy na doplnenie dokazovania; rozhodnutie o týchto dôkazných návrhoch prislúcha senátu.

Šiesty oddiel
Záver hlavného pojednávania

Záverečné reči

§ 233

(1) Ak niet ďalších dôkazných návrhov alebo ak bolo rozhodnuté, že ďalšie dôkazy sa nepripúšťajú, vyhlási predseda senátu dokazovanie za skončené a udelí slovo na záverečné reči.

(2) Prokurátor najprv zhrnie a zhodnotí výsledky hlavného pojednávania a vyjadrí sa o nebezpečnosti činu pre spoločnosť a o možnostiach nápravy obžalovaného. Môže hovoriť aj k otázke trestu, nesmie však navrhovať určitú jeho výmeru.

(3) Po reči prokurátora zdôvodní svoje návrhy poškodený, prípadne jeho splnomocnenec.

(4) Na to udelí predseda senátu slovo obhajcovi a obžalovanému, a ak je nesvojprávny, tiež jeho zákonnému zástupcovi. Ak je obžalovaných viac, určí poradie ich reči. Po nich udelí slovo zúčastnenej osobe a jej splnomocnencovi.

(5) Ak sa po reči obhajcu alebo obžalovaného znova ujal slova prokurátor, majú obhajca a obžalovaný právo na to odpovedať.

(6) Záverečné reči môže predseda senátu prerušiť iba vtedy, ak zrejme vybočujú z rámca prejednávanej veci.

§ 234

Po skončení záverečných rečí a pred odchodom na záverečnú poradu udelí predseda senátu obžalovanému posledné slovo. Po čas tohto prejavu nesmú obžalovanému ani súd, ani nikto iný klásť otázky.

§ 235
Doplnenie dokazovania

(1) Ak súd zistí vzhľadom na záverečné reči, na posledné slovo obžalovaného alebo v záverečnej porade, že treba ešte niektorú okolnosť objasniť, uznesie sa, že dokazovanie bude doplnené.

(2) Po doplnení dokazovania treba znovu dať slovo na záverečné reči a posledné slovo, a to i vtedy, keď nebolo treba hlavné pojednávanie na doplnenie dokazovania odročiť.

Siedmy oddiel
Odročenie hlavného pojednávania

§ 236

(1) Súd odročí hlavné pojednávanie, ak

a) nebola dodržaná predpísaná lehota na prípravu (§ 212 ods. 1),

b) obžalovaný nemá obhajcu, hoci ho musí mať,

c) neustanoví sa osoba, ktorej osobná účasť na hlavnom pojednávaní je nutná a ktorej prítomnosť nemožno ináč zabezpečiť,

d) treba vykonať dôkazy, ktoré nemožno ihneď obstarať, alebo

e) objaví sa iná prekážka, pre ktorú nemožno v hlavnom pojednávaní pokračovať.

(2) Skôr než sa hlavné pojednávanie odročí, treba zistiť, či strany nehodlajú navrhnúť ďalšie dôkazy.

(3) Pri pokračovaní v odročenom hlavnom pojednávaní prednesie predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak je to potrebné, najmä preto, že od odročenia hlavného pojednávania uplynul dlhší čas alebo že sa zmenilo zostavenie senátu, musí sa vykonať hlavné pojednávanie vždy znovu.

Ôsmy oddiel
Rozhodnutie súdu na hlavnom pojednávaní

Podklad pre rozhodnutie

§ 237

Pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní prihliadne súd len na tie skutočnosti, ktoré boli na hlavnom pojednávaní prebrané a na tie dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

§ 238

(1) Súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

(2) Ak vyjdú na hlavnom pojednávaní najavo okolnosti ukazujúce na to, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom, zaznamená súd tieto okolnosti v zápisnici a jej odpis zašle prokurátorovi.

(3) Ak však skutok novo najavo vyšlý súvisí úzko so skutkom, ktorý je predmetom prejednávanej obžaloby, a je žiadúce spoločné prejednanie a rozhodnutie, vráti vec súd prokurátorovi na došetrenie, iba ak by prokurátor na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že obžalovaného pre skutok novo najavo vyšlý nestíha.

§ 239

(1) Ak súd spozná na podklade výsledkov hlavného pojednávania, že skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, sa má pri správnom použití zákona posudzovať podľa iného ustanovenia, než podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, a že je potrebné vzhľadom na odchýlne právne posúdenie ešte ďalšie objasnenie veci, najmä z hľadiska možnosti novej obhajoby, vráti vec prokurátorovi na došetrenie. Ak je však vec celkom objasnená, takže došetrenie nie je potrebné, rozhodne, pričom nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe.

(2) Ak by však skutok mal byť posudzovaný podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, než podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, a obžalovaný na možnosť tohto prísnejšieho posúdenia nebol už upozornený podľa § 202, musí ho súd na túto možnosť upozorniť a hlavné pojednávanie na prípravu obhajoby odročiť, iba ak by obžalovaný výslovne žiadal, aby sa v hlavnom pojednávaní bez odročenia pokračovalo. Pri odročení treba dodržať lehotu na prípravu podľa § 212.

§ 240

(1) Vec vrátená prokurátorovi na došetrenie podľa § 238 ods. 3 a podľa § 239 ods. 1 sa vracia do stavu prípravného konania.

(2) Ak vyhlási prokurátor vo veci, ktorá mu bola vrátená podľa § 238 ods. 3, že skutok novo najavo vyšlý nestíha, pokračuje súd v pojednávaní na podklade pôvodnej obžaloby. Obžaloba sa v tomto prípade znova predbežne neprerokúva.

(3) Lehota uvedená v § 203 ods. 3 sa vzťahuje aj na veci vrátené podľa § 238 ods. 3 a § 239 ods. 1.

Rozsudok

§ 241

O tom, či sa obžalovaný uznáva vinným a či sa spod obžaloby oslobodzuje, rozhodne súd rozsudkom.

§ 242

Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby,

a) ak sa nedokázalo, že skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, bol vôbec spáchaný,

b) ak nie je tento skutok trestným činom ani priestupkom,

c) ak sa nedokázalo, že tento skutok spáchal práve obžalovaný,

d) ak nie je obžalovaný pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, alebo

e) ak zanikla trestnosť činu.

§ 243

(1) Ak zistil súd dôvod pre vyslovenie ochranného opatrenia proti obžalovanému, môže ho nariadiť aj bez návrhu prokurátora.

(2) Ak v takom prípade potrebuje súd vykonať ešte ďalšie dôkazy, ktoré nemožno vykonať ihneď, vyhradí rozhodnutie o ochrannom opatrení verejnému zasadaniu.

(3) Postupovať podľa odseku 2 možno aj vtedy, ak prokurátor urobil návrh na zhabanie veci nepatriacej obžalovanému.

§ 244

(1) Ak súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávnych.

(2) Ak súd uzná obžalovaného vinným, prizná poškodenému nárok na náhradu škody proti obžalovanému, ak nárok a jeho výška sú výsledkami trestného konania odôvodnené. Ináč odkáže poškodeného na konanie vo veciach občianskoprávnych.

(3) Ak súd prizná uplatnený nárok, nech už z akéhokoľvek dôvodu, len z čiastky, odkáže poškodeného so zvyškom jeho nároku na konanie vo veciach občianskoprávnych.

(4) Výrok o povinnosti obžalovaného na náhradu škody musí presne označovať osobu oprávneného a nárok, ktorý mu bol prisúdený. Lehota na plnenie je 15 dní. V odôvodnených prípadoch môže súd vysloviť, že záväzok sa má splniť v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti súčasne určí.

(5) Rozhodnutie podľa odsekov 1 až 3 súd neurobí, ak poškodený o priznanie nároku nepožiadal do otvorenia hlavného pojednávania.

§ 245
Zastavenie trestného stíhania

(1) Súd zastaví trestné stíhanie, ak zistí počas hlavného pojednávania, že tu sú okolnosti uvedené v § 6.

(2) Súd môže zastaviť trestné stíhanie tiež vtedy, ak zistí počas hlavného pojednávania, že tu sú dôvody uvedené v § 192 ods. 2.

(3) Rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 sa môže týkať tiež len niektorého zo skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 a 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 246
Prerušenie trestného stíhania

(1) Súd preruší trestné stíhanie, ak zistí počas hlavného pojednávania, že tu sú okolnosti uvedené v § 193 ods. 1 písm. a) až d).

(2) Ak zanikne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým súd trestné stíhanie prerušil, alebo ktorým zamietol návrh na pokračovanie v ňom, môže prokurátor podať sťažnosť.

§ 247
Postúpenie veci

(1) Ak súd zistí, že nie je kompetentný, postúpi vec kompetentnému súdu. Je však povinný vec sám rozhodnúť, ak ide iba o nepríslušnosť a obžalovaný nepríslušnosť nenamietol; rovnako je povinný o veci rozhodnúť, ak by mala byť vec postúpená súdu toho istého druhu, avšak nižšej stolice.

(2) Postúpiť vec inému súdu však nemôže súd, ktorému vec postúpil nadriadený súd, iba že by sa skutkový podklad pre posúdenie kompetencie medzi tým podstatne zmenil.

Deviaty oddiel
Rozhodnutie súdu mimo hlavného pojednávania

§ 248

(1) I vtedy, keď obžalobu súd prijal, súd na neverejnom zasadaní trestné stíhanie

a) zastaví, ak okolnosti uvedené v § 6 nastanú alebo najavo vyjdú mimo hlavného pojednávania,

b) preruší, ak okolnosti uvedené v § 193 ods. 1 písm. a) až d) nastanú alebo najavo vyjdú mimo hlavného pojednávania.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, pokiaľ ide o zastavenie trestného stíhania, odkladný účinok.

DVANÁSTA HLAVA
VEREJNÉ ZASADANIE

§ 249
Príprava verejného zasadania

(1) Verejné zasadanie je predseda senátu povinný pripraviť tak, aby pojednávanie bolo možno skončiť na jedinom zasadaní. Za tým účelom zariadi všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania verejného zasadania, najmä aby dôkazy, s pripustením ktorých možno počítať, boli poruke a bolo ich možno na verejnom zasadaní bezodkladne vykonať.

(2) Na verejné zasadanie predvolá predseda senátu osoby, ktorých osobná účasť na verejnom zasadaní je nutná.

(3) O verejnom zasadaní upovedomí predseda senátu prokurátora, osobu, na podnet ktorej k verejnému zasadaniu dochádza, a osobu, ktorej sa môže rozhodnutie priamo dotýkať, ak neboli predvolané podľa odseku 2, a ďalej ich obhajcu alebo splnomocnenca a zákonného zástupcu; k predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí odpis návrhu, ktorým bol na verejné zasadanie daný podnet.

(4) Deň verejného zasadania určí predseda senátu tak, aby osobe, na podnet ktorej k verejnému zasadaniu dochádza, a osobe, ktorej sa môže rozhodnutie priamo dotýkať, zostávala od doručenia predvolania na verejné zasadanie alebo upovedomenia o ňom aspoň trojdenná lehota na prípravu. Skrátiť túto lehotu možno iba so súhlasom osoby, v záujme ktorej je lehota daná.

§ 250
Prítomnosť na verejnom zasadaní

(1) Verejné zasadanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Ak neustanovuje tento zákon niečo iné, nie je účasť prokurátora a obhajcu na verejnom zasadaní nutná.

§ 251
Priebeh verejného zasadania

(1) Po začatí verejného zasadania prednesie navrhovateľ svoj návrh; ak nie je prítomný, prečíta predseda senátu jeho návrh zo spisov. Ak sa koná verejné zasadanie bez návrhu oprávnenej osoby, oznámi predseda senátu podstatu veci. Nato sa vyjadrí osoba, ktorej sa môže rozhodnutie priamo dotknúť.

(2) Na to sa vykonávajú dôkazy. Na vykonávanie dôkazov sa primerane použijú tiež ustanovenia §§ 223 až 226, 228 až 230.

(3) Po vykonaní dôkazov udelí predseda senátu slovo na konečné návrhy. Ak je osobou, ktorej sa môže priamo dotýkať rozhodnutie, obvinený, udelí mu predseda senátu posledné slovo.

(4) Po konečných návrhoch sa súd odoberie na záverečnú poradu. Ustanovenie § 235 sa tu použije primerane.

(5) Rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási, a to verejne.

§ 252
Podklad pre rozhodnutie

Pri rozhodovaní na verejnom zasadaní prihliadne súd iba na tie dôkazy, ktoré boli vykonané na verejnom zasadaní.

§ 253
Odročenie verejného zasadania

(1) Súd odročí začaté verejné zasadanie z dôležitých dôvodov, najmä vtedy,

a) ak sa neustanoví osoba, ktorej osobná účasť na verejnom zasadaní je nutná a prítomnosť ktorej nemožno ihneď zabezpečiť, alebo,

b) ak sa objaví počas verejného zasadania potreba vykonať dôkazy, ktoré nemožno vykonať ihneď.

(2) V pokračovaní na odročenom verejnom zasadaní prednesie predseda senátu podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak je to potrebné, najmä preto, že od odročenia verejného zasadania uplynul dlhší čas, alebo sa zmenilo zostavenie senátu, musí sa vykonať celé pojednávanie znovu.

§ 254
Podporné použitie ustanovení o hlavnom pojednávaní

Na verejnosť, začatie a na vedenie verejného zasadania sa použijú primerane ustanovenia §§ 214 až 216, 218, 219, 221 a 222.

§ 255
Ochranné liečenie a zhabanie

(1) Ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení alebo o zhabaní vyhradil podľa § 243 ods. 2 alebo 3, môže ho vysloviť na verejnom zasadaní, len ak to navrhne prokurátor.

(2) V konaní o ochrannom liečení musí mať obvinený obhajcu (§ 35).

(3) Proti rozhodnutiu o ochrannom liečení a o zhabaní je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

TRINÁSTA HLAVA
NEVEREJNÉ ZASADANIE

§ 256

Pokiaľ v zákone nie je výslovne ustanovené, že súd rozhoduje na hlavnom alebo odvolacom pojednávaní alebo na verejnom zasadaní, rozhoduje na zasadaní neverejnom.

§ 257

(1) Neverejné zasadanie je predseda senátu povinný pripraviť tak, aby rokovanie bolo možno skončiť na jedinom zasadaní. Za tým účelom zariadi všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania neverejného zasadania, najmä vykoná potrebné dôkazy.

(2) O neverejnom zasadaní upovedomí predseda senátu prokurátora.

§ 258

Neverejné zasadanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa; účasť prokurátora na neverejnom zasadaní nie je potrebná. Iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadaní vylúčené.

§ 259

(1) Ak treba na neverejnom zasadaní vykonať dôkazy, urobí sa tak prečítaním zápisníc a iných písomností.

(2) Skôr než sa súd odoberie na záverečnú poradu, udelí predseda senátu prokurátorovi, ak je prítomný, slovo na konečné vyjadrenie alebo návrh.

(3) Rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási.

§ 260

Neverejné zasadanie odročí súd len z dôležitých dôvodov.

ŠTRNÁSTA HLAVA
ODVOLANIE A KONANIE O ŇOM

§ 261
Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvej stolice je odvolanie.

(2) Odvolanie má odkladný účinok.

Oprávnené osoby

§ 262

(1) Rozsudok môže odvolaním napadnúť

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek z výrokov,

b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka,

c) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku, ktorý sa jej priamo dotýka.

(2) Osoba oprávnená napadnúť rozsudok pre nesprávnosť niektorého jeho výroku môže ho napadnúť tiež pre porušenie ustanovení o konaní predchádzajúcom rozsudku, pokiaľ toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť výroku.

§ 263

(1) V neprospech obžalovaného môže podať odvolanie len prokurátor.

(2) V prospech obžalovaného môžu podať odvolanie tiež prokurátor, príbuzní obžalovaného v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť aj proti vôli obžalovaného.

§ 264
Lehota

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti rozsudku ktorého smeruje, a to do ôsmich dní (§§ 61 a 62) od doručenia odpisu rozsudku.

(2) Ak sa rozsudok doručuje ako obžalovanému, tak aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi (§ 143), plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(3) Osobám uvedeným v § 263, s výnimkou prokurátora, sa končí lehota na podanie odvolania tým istým dňom ako obžalovanému.

§ 265
Obsah odvolania

(1) Odvolanie prokurátora a odvolanie, ktoré podáva namiesto obžalovaného jeho obhajca, musí byť v lehote uvedenej v § 264 tiež odôvodnené tak, aby z neho bolo zjavné, v ktorej časti je rozsudok napadnutý a aké vady sú vytýkané rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

(2) Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

§ 266
Vzdanie sa odvolania

Oprávnená osoba sa môže odvolania výslovne vzdať. Neúčinné je však vyhlásenie, ktorým sa oprávnená osoba odvolania vzdala skôr, ako bol vyhlásený rozsudok, ktorého sa také vyhlásenie týka.

§ 267
Vzatie odvolania späť

(1) Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až do času, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu.

(2) Odvolanie prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

(3) Odvolanie, ktoré podal namiesto obžalovaného jeho obhajca alebo jeho zákonný zástupca, a odvolanie, ktoré podala v prospech obžalovaného iná oprávnená osoba, možno vziať späť len s výslovným súhlasom obžalovaného.

(4) Vzatie odvolania späť vezme uznesením na vedomie predseda senátu odvolacieho súdu, a ak bolo odvolanie vzaté späť skôr, ako bola vec odvolaciemu súdu predložená, predseda senátu súdu prvej stolice.

§ 268
Konanie na súde prvej stolice

(1) Predseda senátu doručí odpis odvolania, prípadne aj odpis podania, ktorým bolo odvolanie odôvodnené, ostatným stranám. Upozorní ich pritom, že sa môžu na odvolanie vyjadriť. Ak dôjde ich vyjadrenie, doručí jeho odpis odvolateľovi.

(2) Len čo lehota na podanie odvolania všetkým oprávneným osobám uplynula, predloží predseda senátu spisy odvolaciemu súdu.

§ 269
Odvolací súd

O odvolaní proti rozsudku ľudového súdu rozhoduje nadriadený krajský súd. O odvolaní proti rozsudku krajského súdu ako súdu prvej stolice rozhoduje Najvyšší súd.

Rozhodnutie na neverejnom zasadaní

§ 270

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie na neverejnom zasadaní, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

(2) Ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala neskoro len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením súdu.

§ 271

Odvolací súd zruší na neverejnom zasadaní napadnutý rozsudok a zastaví trestné stíhanie, ak spozná, že sú tu okolnosti, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania už súdom prvej stolice (§ 245 ods. 1 a 2).

§ 272

(1) Odvolací súd preruší na neverejnom zasadaní trestné stíhanie, ak nastanú alebo ak vyjdú najavo až po vyhlásení napadnutého rozsudku okolnosti uvedené v § 193 ods. 1 písm. a) až d).

(2) Odvolací súd zruší na neverejnom zasadaní napadnutý rozsudok a preruší trestné stíhanie, ak mal tak urobiť už súd prvej stolice (§ 246).

§ 273

Odvolací súd zruší na neverejnom zasadaní napadnutý rozsudok a postúpi vec kompetentnému súdu, ak tak mal urobiť už súd prvej stolice (§ 247).

§ 274

(1) Odvolací súd zruší na neverejnom zasadaní napadnutý rozsudok a vráti vec na nové prejednanie v prvej stolici, ak zistí, že na hlavnom pojednávaní, ktoré predchádzalo rozsudku,

a) súd nebol riadne obsadený,

b) rozhodovania sa zúčastnil vylúčený sudca,

c) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad, keď ho mať musí, alebo

d) bolo pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli zákonné predpoklady.

(2) Rovnako postupuje odvolací súd, ak zistí, že obžalovanému nebola poskytnutá lehota na prípravu obhajoby (§ 212 ods. 1).

§ 275

(1) Odvolací súd zruší na neverejnom zasadaní napadnutý rozsudok a vráti vec na nové prejednanie v prvej stolici tiež vtedy, ak to považuje za potrebné

a) pre vady konania rozsudku predchádzajúceho, najmä preto, že v tomto konaní boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť náležité objasnenie veci a práva obhajoby,

b) pre vady rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť skutkových zistení, alebo

c) pretože o podstatných okolnostiach prípadu by v odvolacom konaní bolo treba vykonávať obsiahle dokazovanie.

(2) Ak to považuje pre náležité objasnenie veci odvolací súd za potrebné, môže pri zrušení rozsudku tiež vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie. Také rozhodnutie má účinky uvedené v §§ 203 a 206.

Odvolacie pojednávanie

§ 276

(1) Ak nebolo odvolanie celkom vybavené už na neverejnom zasadaní, nariadi predseda senátu odvolacie pojednávanie.

(2) Na nariadenie odvolacieho pojednávania, na verejnosť, vedenie a odročenie odvolacieho pojednávania, na vykonávanie dôkazov na ňom, a na prítomnosť súdnych osôb na odvolacom pojednávaní sa použijú ustanovenia platné pre hlavné pojednávanie. Účasť prokurátora na odvolacom pojednávaní je povinná. Obžalovaný musí mať na odvolacom pojednávaní obhajcu vo všetkých prípadoch, keď ho musel mať na hlavnom pojednávaní.

(3) V neprítomnosti obžalovaného, ktorý je vo väzbe, možno odvolacie pojednávanie konať len vtedy, ak výslovne vyhlási, že sa účasti na odvolacom pojednávaní vzdáva. V neprítomnosti obžalovaného, ktorý je na slobode, možno odvolacie pojednávanie konať len vtedy, ak bol na odvolacie pojednávanie včas a riadne predvolaný.

§ 277

(1) Po otvorení odvolacieho pojednávania prednesie predseda senátu alebo ním určený člen senátu napadnutý rozsudok, oznámi podstatný obsah doterajšieho konania a uvedie, ktoré vady rozsudku alebo konania jemu predchádzajúceho sú v odvolaní vytýkané.

(2) Po tomto prednese vyzve strany, aby sa na vec vyjadrili. Strana, ktorá podala odvolanie, dostane slovo najprv.

(3) Ak strany nie sú prítomné alebo ak o to žiadajú, prečíta sa ich odvolanie alebo vyjadrenie naň zo spisu.

§ 278

Ak to považuje odvolací súd na odstránenie pochybností o správnosti a úplnosti skutkových zistení, o ktoré súd prvej stolice svoje rozhodnutie oprel, alebo na náležité objasnenie veci za potrebné, môže opakovať na odvolacom pojednávaní dôkazy vykonané súdom prvej stolice a môže vykonať i ďalšie dôkazy.

§ 279

Po skončení dokazovania dá predseda senátu slovo stranám na záverečné reči. Obhajca a obžalovaný majú právo hovoriť poslední.

Rozhodnutie na odvolacom pojednávaní

§ 280

Odvolací súd urobí na odvolacom pojednávaní niektoré z rozhodnutí uvedených v §§ 270 až 275, ak spozná až na odvolacom pojednávaní, že tu sú okolnosti odôvodňujúce také rozhodnutie.

§ 281

Odvolací súd na odvolacom pojednávaní odvolanie zamietne, ak spozná, že nie je dôvodné.

§ 282

(1) Odvolací súd môže napadnutý rozsudok zrušiť a sám ihneď vo veci rozsudkom rozhodnúť iba vtedy, ak svoje rozhodnutie opiera

a) o skutkový stav, ktorý súd prvej stolice v napadnutom rozsudku správne zistil, alebo

b) o skutkový stav, ktorý zistil sám na podklade dôkazov vykonaných na odvolacom pojednávaní.

(2) Odvolací súd však nemože sám

a) uznať obžalovaného vinným skutkom, pre ktorý ho súd prvej stolice spod obžaloby oslobodil,

b) uznať obžalovaného vinným ťažším trestným činom, než akým ho mohol uznať vinným súd prvej stolice (§ 239),

c) uložiť obžalovanému trest smrti, ak mu ho neuložil už súd prvej stolice.

(3) Ak nerozhodne odvolací súd podľa odseku 1 alebo ak nemôže sám rozhodnúť vo veci z niektorého z dôvodov uvedených v odseku 2, zruší napadnutý rozsudok a vec vráti na nové prejednanie v prvej stolici.

Spoločné ustanovenia o rozhodovaní odvolacieho súdu

§ 283

Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 270, je povinný preskúmať správnosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i k vadám, ktoré neboli odvolaním vytýkané.

§ 284

Ak bola odvolaním napadnutá len časť rozsudku týkajúca sa niektorej z viac osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd len správnosť výrokov týkajúcich sa tejto osoby a správnosť konania predchádzajúceho onej časti rozsudku.

§ 285

Ak je vadná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší hoc aj len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj výroky o nároku poškodeného na náhradu škody a o tom, či obžalovaný zažalovaným skutkom ohrozil vážnosť a česť hodnosti dôstojníka ozbrojeného sboru, pokiaľ v zrušenom výroku o vine majú podklad.

§ 286

Ak bol rozsudok súdu prvej stolice zrušený iba v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže odvolací súd uložiť obžalovanému ťažší trest, než aký mu bol uložený napadnutým rozsudkom.

§ 287

Ak je dôvod, na základe ktorého rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech tiež ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, rozhodne odvolací súd vždy tiež v prospech tohto spoluobžalovaného alebo v prospech zúčastnenej osoby. Rovnako rozhodne v prospech obžalovaného, ktorému je na prospech dôvod, na základe ktorého rozhodol v prospech zúčastnenej osoby.

§ 288

Ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie v prvej stolici, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu, alebo aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu tej istej stolice v jeho obvode.

Konanie na súde prvej stolice po zrušení rozsudku

§ 289

Súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie v prvej stolici, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať procesné úkony, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

§ 290

Ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže byť obžalovanému v novom konaní uložený ťažší trest, než aký mu bol uložený napadnutým rozsudkom.

PÄTNÁSTA HLAVA
SŤAŽNOSŤ PRE PORUŠENIE ZÁKONA A KONANIE O NEJ

§ 291

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, ako aj proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktoré bolo urobené na základe vadného postupu konania, môže generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu podať na Najvyššom súde sťažnosť pre porušenie zákona; generálny prokurátor ju môže podať i proti takému rozhodnutiu prokurátora.

(2) Pokiaľ ide o trest, možno sťažnosť pre porušenie zákona podať iba vtedy, ak trest je v očividnom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť.

(3) Ak sa rozhodnutie uvedené v odseku 1 týka viac osôb, možno podať sťažnosť pre porušenie zákona tiež len proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka niektorej z týchto osôb.

§ 292

(1) O sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje Najvyšší súd na verejnom zasadaní za účasti generálneho prokurátora.

(2) Ak sťažnosť pre porušenie zákona smeruje proti rozhodnutiu senátu alebo predsedu senátu Najvyššieho súdu, rozhoduje o nej plénum Najvyššieho súdu, pokiaľ si rozhodnutie nevyhradilo prezídium Najvyššieho súdu. Prezídium a plénum Najvyššieho súdu rozhodujú v týchto prípadoch na neverejnom zasadaní za účasti generálneho prokurátora.

(3) Proti rozhodnutiu o sťažnosti pre porušenie zákona nie je sťažnosť pre porušenie zákona prípustná.

§ 293

(1) Najvyšší súd preskúma správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádza.

(2) Ak bola sťažnosť pre porušenie zákona obmedzená podľa § 291 ods. 3, preskúma správnosť len tých výrokov napadnutého rozhodnutia, ktoré sa týkajú osoby, ktorej sa sťažnosť pre porušenie zákona dotýka, ako aj konania, ktoré tejto časti napadnutého rozhodnutia predchádza.

§ 294

Ak Najvyšší súd zistí, že zákon porušený nebol, sťažnosť pre porušenie zákona uznesením zamietne.

§ 295

Ak Najvyšší súd zistí, že zákon bol porušený, vysloví rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím, prípadne jeho časťou (§ 291 ods. 3), alebo v konaní takémuto rozhodnutiu predchádzajúcom bol porušený zákon.

§ 296

(1) Výrok podľa § 295 sa nedotýka právoplatnosti rozhodnutia, o ktoré ide.

(2) Ak však bol porušený zákon v neprospech obvineného, zruší Najvyšší súd zároveň s výrokom uvedeným v § 295 napadnuté rozhodnutie (jeho časť), prípadne tiež vadné konanie mu predchádzajúce, ako aj rozhodnutia na zrušené rozhodnutie (jeho časť) obsahove naväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, nemôžu v ňom mať naďalej podklad. Ak zruší výrok o vine, zruší tiež celý výrok o treste, ako aj výroky o nároku poškodeného na náhradu škody a o tom, či obžalovaný zažalovaným skutkom ohrozil vážnosť a česť hodnosti dôstojníka ozbrojeného sboru, pokiaľ v zrušenom výroku o vine majú podklad. Ustanovenia § 287 sa použijú obdobne.

(3) Aj keď porušenie zákona sa nestalo v neprospech obvineného, môže postupovať Najvyšší súd podľa odseku 2, ak taký postup navrhne generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu v sťažnosti pre porušenie zákona podanej do 3 mesiacov po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (jeho časti), a ak ide o rozhodnutie súdu druhej stolice, do 3 mesiacov po doručení tohto rozhodnutia prokurátorovi, a ak Najvyšší súd rozhodne o sťažnosti pre porušenie zákona, najneskoršie do 3 mesiacov od jej podania.

(4) Ak je to podľa povahy veci potrebné, Najvyšší súd

a) nariadi súdu alebo prokurátorovi, o rozhodnutie ktorého ide, alebo inému súdu alebo prokurátorovi, aby vec znovu prejednal a rozhodol; pri novom rozhodovaní je súd alebo prokurátor viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil Najvyšší súd, alebo

b) rozhodne sám vo veci.

(5) Ak však bol rozsudok zrušený, nemôže Najvyšší súd sám

a) uznať obžalovaného vinným skutkom, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom spod obžaloby oslobodený alebo pre ktorý bolo trestné stíhanie zastavené,

b) uznať obžalovaného vinným ťažším trestným činom, než akým mohol byť uznaný vinným napadnutým rozsudkom,

c) uložiť obžalovanému trest smrti.

(6) Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia (jeho časti) a možno ho oddeliť od ostatných, obmedzí Najvyšší súd svoje rozhodnutie podľa odseku 2 až 5 iba na tento výrok.

§ 297

Ak spočíva porušenie zákona v tom, že v napadnutom rozhodnutí niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže Najvyšší súd za podmienok uvedených v § 296 ods. 2 alebo 3 nariadiť v rozsudku súdu alebo prokurátorovi, o rozhodnutie ktorého ide, alebo inému súdu alebo prokurátorovi príslušné doplnenia; pri doplnení je súd alebo prokurátor viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil Najvyšší súd.

§ 298

(1) Ak bol zákon porušený len v neprospech obvineného, nemôže novým rozhodnutím dôjsť k zmene v neprospech obvineného.

(2) Ak bol porušený zákon v neprospech obvineného, neprekáža jeho smrť vykonaniu konania podľa predchádzajúcich ustanovení; trestné stíhanie tu nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel.

§ 299

Ak bola podaná sťažnosť pre porušenie zákona proti rozhodnutiu, ktorým bol porušený zákon v neprospech obvineného, môže predseda Najvyššieho súdu odložiť alebo prerušiť výkon trestu; ak bol napadnutým rozsudkom uložený trest smrti, odloží predseda Najvyššieho súdu jeho výkon vždy.

ŠESTNÁSTA HLAVA
OBNOVA KONANIA

Podmienky

§ 300

(1) Ak sa skončilo trestné stíhanie právoplatným rozsudkom alebo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, možno v trestnom stíhaní pre ten istý skutok pokračovať len vtedy, ak bola povolená obnova tohto konania.

(2) Obnova konania uvedeného v odseku 1 sa povolí,

a) ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody alebo o tom, či zažalovaným skutkom bola ohrozená vážnosť a česť hodnosti dôstojníka ozbrojeného sboru, alebo ak by vzhľadom na ne pôvodne uložený trest bol v očividnom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť,

b) ak vyjde akokoľvek najavo, že prokurátor alebo sudca v pôvodnom konaní porušil trestným činom svoje úradné povinnosti.

(3) Obnova v neprospech obvineného je vylúčená, ak

a) trestnosť skutku zanikla premlčaním trestného stíhania,

b) na skutok sa vzťahuje rozhodnutie prezidenta republiky, ktorým nariadil, aby sa v trestnom stíhaní nepokračovalo, alebo

c) obvinený zomrel.

(4) Obnova je vylúčená tiež vtedy, ak návrh na povolenie obnovy smerujúci proti výroku o nároku poškodeného na náhradu škody nebol podaný do piatich rokov po právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku.

§ 301

(1) Ak bolo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe zastavené uznesením prokurátora, možno v trestnom stíhaní proti tejto osobe pre ten istý skutok pokračovať len vtedy, ak bola povolená obnova tohto konania.

(2) Obnova konania uvedeného v odseku 1 sa povolí,

a) ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy prokurátorovi skôr neznáme, ktoré by mohli odôvodniť podanie obžaloby, alebo

b) ak vyjde akokoľvek najavo, že prokurátor v pôvodnom konaní porušil trestným činom svoje úradné povinnosti.

(3) Obnova konania uvedeného v odseku 1 v neprospech obvineného je vylúčená, ak sú tu okolnosti uvedené v § 300 ods. 3.

§ 302
Osoby oprávnené na návrh na povolenie obnovy

(1) Obnovu možno povoliť len na návrh oprávnenej osoby.

(2) Návrh v neprospech obvineného môže podať len prokurátor.

(3) Návrh v prospech obvineného môžu okrem obvineného podať tiež osoby, ktoré by mohli podať odvolanie v jeho prospech; môžu tak urobiť aj po smrti obvineného. Prokurátor a iné osoby, ktoré by mohli podať odvolanie v prospech obvineného i proti jeho vôli, môžu i proti jeho vôli podať tiež návrh na povolenie obnovy v jeho prospech.

(4) Ak sa dozvie súd, úrad alebo iný štátny orgán o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy, je povinný oznámiť ju prokurátorovi. Ak ide o okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy v prospech obvineného, a prokurátor takýto návrh nepodá sám, je povinný bez odkladu o nej upovedomiť obvineného, alebo ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú na podanie návrhu.

§ 303
Kompetencia súdu

(1) O návrhu na povolenie obnovy smerujúcom len proti výroku o nároku poškodeného na náhradu škody rozhoduje ľudový súd s právomocou vo veciach občianskoprávnych, v obvode ktorého má poškodený bydlisko, a ak nemá bydlisko, ľudový súd, v obvode ktorého má poškodený pobyt.

(2) V ostatných prípadoch rozhoduje o návrhu na povolenie obnovy súd, ktorý vo veci rozhodol v prvej stolici, a v prípade, keď trestné stíhanie bolo zastavené uznesením prokurátora, súd, ktorý by bol kompetentný rozhodovať o obžalobe. Hoci v prvej stolici rozhodol ľudový súd, rozhoduje o návrhu na povolenie obnovy krajský súd, ak to navrhuje krajský prokurátor s odôvodnením, že vzhľadom na skutočnosti alebo dôkazy najavo vyšlé ide o trestný čin patriaci do pôsobnosti krajského súdu.

Konanie o návrhu na povolenie obnovy

§ 304

(1) O návrhu na povolenie obnovy smerujúcom len proti výroku o nároku poškodeného na náhradu škody rozhoduje ľudový súd primerane podľa predpisov o konaní vo veciach občianskoprávnych.

(2) V ostatných prípadoch rozhoduje o návrhu na povolenie obnovy súd na verejnom zasadaní. Ak zistí, že návrh na povolenie obnovy nie je dôvodný alebo že bol podaný neoprávnenou osobou, že smeruje len proti rozhodnutiu (jeho časti), pri ktorom obnova nie je prípustná, alebo že obnova je vylúčená (§§ 300 a 301), návrh zamietne. Ináč obnovu povolí a zruší pôvodné rozhodnutie, avšak len potiaľ, pokiaľ je návrh na povolenie obnovy dôvodný; ak zruší, hoc aj len sčasti, výrok o vine, zruší celý výrok o treste, ako aj výroky o nároku poškodeného na náhradu škody a o tom, či zažalovaným skutkom bola ohrozená vážnosť a česť hodnosti dôstojníka ozbrojeného sboru, pokiaľ majú v ňom podklad. Zároveň zruší rozhodnutia naväzujúce obsahove na napadnuté rozhodnutie, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, nemôžu v ňom mať naďalej podklad. Ak súd povolí obnovu, pokiaľ ide o výrok o vine, a ak to považuje na objasnenie veci za potrebné, môže spolu so zrušením pôvodného rozhodnutia vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie. Také rozhodnutie má účinky uvedené v §§ 203 a 206.

(3) Zamietnuť návrhy na povolenie obnovy v prípade, že návrh bol podaný neoprávnenou osobou, že smeruje len proti rozhodnutiu (jeho časti), pri ktorom obnova nie je prípustná alebo že obnova je vylúčená (§§ 300 a 301), môže súd tiež na neverejnom zasadaní.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 305

Ak povolí súd obnovu v prospech obvineného z dôvodu, ktorý je na prospech tiež niektorému spoluobvinenému alebo zúčastnenej osobe, povolí súčasne obnovu tiež v prospech tohto spoluobvineného alebo zúčastnenej osoby a zruší pôvodné rozhodnutie a rozhodnutia naň naväzujúce v rozsahu uvedenom v § 304 ods. 2, tiež pokiaľ sa týka tohto spoluobvineného alebo zúčastnenej osoby.

§ 306

(1) Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy v prospech odsúdeného, odloží súd výkon trestu smrti až do rozhodnutia o tomto návrhu; rovnako môže na ten istý čas odložiť alebo prerušiť tiež výkon iných trestov.

(2) Ak sa vykonáva na odsúdenom v čase rozhodovania o návrhu na povolenie obnovy trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom, rozhodne súd po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa spolu s povolením obnovy zruší výrok o treste obsiahnutý v pôvodnom rozsudku, bezodkladne o väzbe obvineného.

Konanie po povolení obnovy

§ 307

(1) Ak bola právoplatne povolená obnova týkajúca sa iba výroku o nároku poškodeného na náhradu škody a konanie vo veci samej nebolo spojené už s konaním o návrhu na obnovu, vykonáva nové konanie o tomto nároku ľudový súd, ktorý povolil obnovu, a to podľa predpisu o konaní vo veciach občianskoprávnych.

(2) Ak bola právoplatne povolená obnova konania skončeného uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, v prípravnom konaní sa pokračuje.

(3) V ostatných prípadoch koná po právoplatnom povolení obnovy nové hlavné pojednávanie na podklade pôvodnej obžaloby súd, ktorý o povolení obnovy rozhodol v prvej stolici, okrem prípadu, ak bolo vyslovené, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie (§ 304 ods. 2). Ak bola povolená obnova, len pokiaľ ide o niektorý z viac zbiehajúcich sa trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný trest alebo viac trestov, ktoré sú navzájom v pomere naznačenom v § 22 ods. 2 tr. zák., a súd vyslovil, že sa vec vracia prokurátorovi na došetrenie, určí súd po právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu na verejnom zasadaní primeraný trest za zvyšujúce trestné činy; proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 308

Ak bola povolená obnova len v prospech obvineného,

a) doba od právoplatnosti pôvodného rozsudku do právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu sa do premlčacej doby nezapočítava,

b) nesmie mu byť novým rozsudkom uložený trest prísnejší, než aký mu bol uložený pôvodným rozsudkom, a ak mu bol v pôvodnom konaní uložený trest úhrnný alebo viac trestov, ktoré sú navzájom v pomere naznačenom v § 22 ods. 2 tr. zák., nesmie primeraný trest určený podľa § 307 ods. 3 spolu s trestom, ktorý bude prípadne uložený za trestný čin, ktorého sa týkalo povolenie obnovy, prevyšovať trest uložený v pôvodnom konaní,

c) neprekáža jeho smrť vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel.

SEDEMNÁSTA HLAVA
OSOBITNÉ SPÔSOBY KONANIA

§ 309
Všeobecné ustanovenie

Ak nevyplýva z ustanovení tejto hlavy niečo iné, použijú sa pre osobitné spôsoby konania príslušné ustanovenia tohto zákona.

Prvý oddiel
Konanie proti mladistvým

§ 310
Kompetencia

(1) Ak to vyžaduje prospech mladistvého, postúpi kompetentný súd vec súdu, v obvode ktorého je bydlisko mladistvého, alebo na ktorom je z iných dôvodov vykonávanie trestného konania so zreteľom na záujem mladistvého najúčelnejšie.

(2) Proti mladistvému a osobe staršej ako 18 rokov sa vykonáva spoločné konanie iba vtedy, ak sú pre to dôležité dôvody. Pokiaľ ide o mladistvého, použijú sa i v tomto spoločnom konaní ustanovenia tohto oddielu.

(3) Prejednávanie veci proti mladistvým vykonáva, pokiaľ možno, senát zložený zo sudcov, ktorí majú skúsenosti vo výchove mládeže.

§ 311
Zistenie pomerov mladistvého

V konaní proti mladistvému treba čo najdôkladnejšie zistiť tiež stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, minulosť, pomery i prostredie, v ktorom žil a bol vychovávaný, jeho správanie sa po spáchaní trestného činu a okolnosti rozhodné pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu, najmä na posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého. Zistenie pomerov mladistvého sa spravidla uloží orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 312
Väzba

Do väzby smie byť mladistvý vzatý jedine vtedy, ak nemožno účelu väzby dosiahnuť ináč.

§ 313
Povinné obhajovanie

(1) Po čas vyšetrovania musí mať mladistvý obhajcu (§ 35) tiež, ak je vo väzbe.

(2) Na hlavnom pojednávaní, v odvolacom konaní a na verejnom zasadaní musí mladistvý mať obhajcu (§ 35) vždy; vyhlásenie, že si obhajcu nepraje (§ 217 ods. 2) je neúčinné.

§ 314
Zastavenie trestného stíhania

Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie i vtedy, ak je tu niektorý z dôvodov, pre ktoré by súd mohol upustiť od potrestania.

§ 315
Predbežné prerokovanie obžaloby

(1) V konaní proti mladistvému sa vykonáva predbežné prerokovanie obžaloby vždy.

(2) Ak prijme súd obžalobu proti mladistvému, doručí ju predseda senátu tiež orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

§ 316
Hlavné a odvolacie pojednávanie a verejné zasadanie

(1) Hlavné pojednávanie nemožno konať v neprítomnosti mladistvého.

(2) O hlavnom a odvolacom pojednávaní a verejnom zasadaní upovedomí predseda senátu tiež orgán poverený starostlivosťou o mládež.

(3) Na hlavnom pojednávaní, odvolacom pojednávaní a na verejnom zasadaní proti mladistvému

a) musí byť prítomný prokurátor,

b) súd smie vylúčiť verejnosť tiež vtedy, ak je to na prospech mladistvého,

c) zástupca orgánu povereného starostlivosťou o mládež má právo robiť návrhy a dávať vyslúchaným osobám otázky; slovo na záverečnú reč mu prislúcha po mladistvom,

d) predseda senátu môže mladistvému rozkázať, aby sa pri niektorej časti hlavného alebo odvolacieho pojednávania alebo verejného zasadania vzdialil z pojednávacej siene, ak je obava, že by táto časť pojednávania mohla na jeho mravný vývoj pôsobiť nepriaznivo; po návrate mladistvého do pojednávacej siene mu predseda senátu oznámi podstatný obsah pojednávania konaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol naň vyjadriť.

§ 317
Oznamovanie rozhodnutí

(1) Odpis rozsudku sa doručí vždy tiež orgánu poverenému starostlivosťou o mládež.

(2) Ak nebol orgán poverený starostlivosťou o mládež prítomný pri vyhlasovaní uznesenia súdu, prokurátora alebo vyšetrovacieho orgánu, doručí sa odpis uznesenia tiež jemu, ak ide o uznesenie, proti ktorému je prípustná sťažnosť alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené alebo prerušené alebo vec postúpená.

§ 318
Osoby oprávnené podať opravné prostriedky

(1) Opravné prostriedky v prospech mladistvého môže podať, a to i proti jeho vôli, tiež orgán poverený starostlivosťou o mládež; lehota na podanie opravného prostriedku mu plynie samostatne.

(2) Sťažnosť v prospech mladistvého môžu podať tiež jeho príbuzní v pokolení priamom, jeho súrodenec, osvojiteľ, manžel a druh; lehota na podanie sťažnosti sa im končí tým istým dňom ako mladistvému.

§ 319
Nariadenie ochrannej výchovy

(1) Ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannej výchove vyhradil podľa § 243 ods. 2, môže ho vysloviť na verejnom zasadaní, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochrannej výchove je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 320
Spoločné ustanovenia

(1) Ustanovenia tohto oddielu sa nepoužijú

a) v konaní o trestných činoch, ktoré obvinený spáchal jednak pred dovŕšením osemnásteho roku, jednak po ňom, ak zákon na čin spáchaný po dovŕšení osemnásteho roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší, alebo

b) ak dôjde k vzneseniu obvinenia až po dovŕšení devätnásteho roku obvineného.

(2) Ustanovenia § 310 ods. 1, § 315 ods. 2, § 316 ods. 3 písm. c), § 317 a § 318 ods. 1 sa nepoužijú v odbore vojenského súdnictva.

Druhý oddiel
Konanie proti ušlému

§ 321

(1) Ak osoba, proti ktorej sa má viesť trestné stíhanie, sa vyhýba trestnému stíhaniu buď pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva, možno proti nej vykonávať konanie proti ušlému.

(2) Konanie proti ušlému nemožno vykonávať proti mladistvému.

§ 322

V konaní proti ušlému musí mať obvinený obhajcu (§ 35), ktorý má rovnaké práva ako obvinený.

§ 323

V konaní proti ušlému možno vzniesť obvinenie (§§ 178, 180) len na rozkaz prokurátora.

§ 324

Na súde možno konanie proti ušlému vykonávať len na návrh prokurátora; návrh možno pojať tiež do obžaloby. Obžalobu treba vždy predbežne prerokovať.

§ 325

Všetky písomnosti určené pre obvineného sa doručia iba obhajcovi. Predvolanie na hlavné a odvolacie pojednávanie sa mimo toho vhodným spôsobom uverejní.

Tretí oddiel
Konanie počas stanného práva

§ 326
Vyhlásenie stanného práva

(1) Vláda môže vyhlásiť stanné právo, keď sa mierou obzvlášť nebezpečnou rozmáha niektorý z týchto trestných činov: teror (§ 80a tr. zák.), záškodníctvo (§ 84 tr. zák.), sabotáž (§ 85 tr. zák.), nedovolené ozbrojovanie (§§ 120 a 121 tr. zák.), násilie na verejných sboroch (§ 154 tr. zák.), násilie na verejnom činiteľovi (§ 177 tr. zák.), všeobecné ohrozenie (§§ 190, 191 tr. zák.), vražda (§ 216 tr. zák.), lúpež (§ 232 tr. zák.), rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve (§ 245 tr. zák.), poškodzovanie majetku v socialistickom vlastníctve (§ 245a tr. zák.), zbehnutie (§§ 273 a 274 tr. zák.), vzbura (§ 276 tr. zák.) alebo násilie proti obyvateľstvu (§ 299 tr. zák.). Ak treba zabrániť iba určitému spôsobu páchania týchto trestných činov, obmedzí sa stanné právo iba na tieto prípady.

(2) Stanné právo sa obmedzí na územie alebo na útvary ozbrojených sborov, pre ktoré je potrebné.

(3) Stanné právo sa vyhlási vo všetkých obciach a vo všetkých útvaroch, pre ktoré je nariadené, a to takým spôsobom, aby sa dostalo čo najskôr na všeobecnú známosť. Vo vyhláške sa uvedú trestné činy, ktorých sa stanné právo týka, a územia a útvary, na ktoré sa vzťahuje. Pripojí sa pohrozenie, že každý, kto po vyhlásení spácha taký trestný čin, bude súdený v stannom konaní a potrestaný smrťou.

(4) Za okolností uvedených v § 38 ústavy môže vláda ustanoviť obmedzenia slobody pobytu, slobody domovej a listového tajomstva a zakázať zdržovať sa alebo zhromažďovať sa na verejných miestach.

§ 327
Účinky stanného práva

(1) Kto po vyhlásení stanného práva spácha trestný čin, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, bude potrestaný smrťou. Ak bola výkonom trestu smrti na jednom alebo na niekoľko odsúdených daná výstraha dostačujúca na obnovenie poriadku, môže súd pre závažné poľahčujúce okolnosti miesto trestu smrti uložiť trest odňatia slobody na 15 až 25 rokov.

(2) Ak spácha po vyhlásení stanného práva trestný čin, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, mladistvý, bude potrestaný odňatím slobody na 5 až 20 rokov.

Stanné konanie

§ 328

(1) V stannom konaní sa prejednajú len tie trestné činy, pre ktoré bolo stanné právo vyhlásené, a to len pokiaľ boli spáchané po vyhlásení stanného práva a na území alebo v útvare, pre ktoré bolo vyhlásené.

(2) Stanné konanie nemožno vykonávať proti osobe, ktorá nebola pristihnutá pri čine samom, alebo ktorú nemožno bez prieťahov usvedčiť, alebo ktorá je ťažko chorá alebo tehotná; v takom prípade sa vykoná konanie podľa všeobecných predpisov.

§ 329

(1) Stanné konanie sa otvorí na návrh okresného prokurátora. Tento návrh nahradzuje obžalobu.

(2) Stanné konanie sa vykonáva na ľudovom súde na spôsob hlavného pojednávania. Predbežné prerokovanie obžaloby sa nekoná. Celé konanie sa musí skončiť najneskoršie do 72 hodín od toho času, čo bol obžalovaný postavený pred súd.

(3) V stannom konaní musí mať obžalovaný obhajcu (§ 35).

§ 330

Ak sa vykonáva spoločné konanie proti niekoľko obžalovaným, nesmie sa konanie proti jednému z obžalovaných zdržovať pátraním po ostatných.

§ 331

(1) Súd môže obžalovaného uznať vinným len vtedy, ak pre to hlasujú všetci členovia senátu. Ak nemožno konanie skončiť do 72 hodín od toho času, čo bol obžalovaný postavený pred súd alebo ak nebude uznaný vinným pre trestný čin, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, postúpi súd vec kompetentnému prokurátorovi na konanie podľa všeobecných predpisov.

(2) Proti rozsudku niet odvolania.

§ 332

(1) Trest smrti vyhlásený v stannom konaní sa vykoná spravidla 3 až 12 hodín po vyhlásení rozsudku.

(2) Ustanovenia §§ 335 a 336 sa nepoužijú.

§ 333
Zrušenie stanného práva

(1) Ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo stanné právo vyhlásené, vláda stanné právo zruší a verejne to vyhlási.

(2) Všetky veci, v ktorých v čase, keď sa súd dozvedel, že bolo stanné právo zrušené, ešte nebol vyhlásený rozsudok, ako aj tie, v ktorých trest smrti ešte nebol vykonaný, postúpi súd kompetentnému prokurátorovi na konanie podľa všeobecných predpisov. Nevykonaný rozsudok, ktorým bol uložený trest smrti, stráca platnosť.

OSEMNÁSTA HLAVA
VYKONÁVACIE KONANIE

§ 334
Spoločné ustanovenia

(1) Rozhodnutia vyšetrovacieho orgánu a prokurátora vykonáva vyšetrovací orgán alebo prokurátor, ktorý rozhodnutie urobil.

(2) Rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, súd, ktorý vo veci rozhodol v prvej stolici.

(3) Opatrenia potrebné na výkon trestov a ochranných opatrení a na vymáhanie trov trestného konania, najmä upovedomovania iných orgánov a osôb, ktorým prislúcha spolupôsobenie pri výkone uvedených rozhodnutí, robí, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvej stolici.

(4) Výkon iných rozhodnutí súdu zariaďuje, ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, predseda senátu tohto súdu.

Prvý oddiel
Výkon trestu smrti

§ 335

(1) Ak nadobudol rozsudok, ktorým bol uložený trest smrti, právoplatnosť, predloží predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvej stolici, bezodkladne spisy Najvyššiemu súdu.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 preskúma Najvyšší súd zákonnosť rozsudku a konania mu predchádzajúceho, a ak zistí, že došlo k takému porušeniu zákona, ktoré by mohlo mať vplyv na uloženie trestu smrti, postupuje, ako by bola podaná sťažnosť pre porušenie zákona; ináč predloží spisy Ministerstvu spravodlivosti.

§ 336

Trest smrti smie sa vykonať až vtedy, ak Ministerstvo spravodlivosti súdu oznámi, že rozsudok po preskúmaní Najvyšším súdom zostal nedotknutý a že nebola podaná žiadosť o milosť, prípadne že žiadosť o milosť bola zamietnutá.

§ 337

(1) Ak už nič neprekáža výkonu trestu smrti, oznámi sudca bezprostredne pred výkonom trestu odsúdenému, že trest bude vykonaný, a prečíta mu rozsudok bez odôvodnenia a zamietavé rozhodnutie o žiadosti o milosť, ak bola podaná.

(2) Na tehotnej žene sa trest smrti vykonať nesmie.

§ 338

(1) Pri výkone trestu smrti musia byť prítomní sudca, prokurátor, náčelník väzenského ústavu a lekár.

(2) O výkone trestu smrti spíše prítomný sudca zápisnicu, ktorá musí obsahovať tiež údaje o tom, kedy podľa zistenia lekára nastala smrť. Zápisnicu podpíšu osoby uvedené v odseku 1.

Druhý oddiel
Výkon trestu odňatia slobody

§ 339
Miesto a spôsob výkonu trestu

(1) Trest odňatia slobody sa vykonáva v ústavoch Ministerstva vnútra; ak ide o vojaka v základnej vojenskej službe, môže sa trest odňatia slobody neprevyšujúci dva roky vykonať tiež vo vojenskom kárnom útvare.

(2) Predpisy o tom, ako sa vykonáva trest v ústavoch Ministerstva vnútra, vydá minister vnútra po dohode s ministrom spravodlivosti; predpisy o výkone trestu vo vojenských kárnych útvaroch alebo na vojakoch, ktorí neboli odsúdení na stratu vojenskej hodnosti, vydá minister národnej obrany po dohode s ministrom spravodlivosti a vnútra.

(3) Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva trest odňatia slobody, dozerá na jeho výkon. Správa miesta, v ktorom sa trest odňatia slobody vykonáva, je povinná vykonať rozkazy prokurátora, týkajúce sa zachovávania predpisov platných pre výkon trestu odňatia slobody.

Nariadenie výkonu trestu

§ 340

Ak je odsúdený vo väzbe alebo ak si odpykáva trest uložený mu iným rozsudkom, nariadi predseda senátu väzenskému ústavu, v ktorom je odsúdený vo väzbe alebo odpykáva trest, aby sa trest odňatia slobody vykonal.

§ 341

(1) Ak odsúdený nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu predseda senátu poskytnúť primeranú lehotu na nastúpenie trestu, aby si mohol predtým obstarať svoje záležitosti. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako tridsať dní.

(2) Ak nenastúpi odsúdený trest v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je dôvodná obava, že ujde, nariadi predseda senátu jeho predvedenie do väzenského ústavu.

§ 342
Započítanie väzby a trestu

(1) O započítaní väzby a trestu (§ 23 tr. zák.) rozhodne predseda senátu uznesením, a to spravidla zároveň s nariadením výkonu trestu. Väzba sa započítava od času, keď bol obvinený zadržaný, zatknutý alebo vzatý do väzby alebo predbežnej väzby.

(2) Proti uzneseniu uvedenému v odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 343
Čas strávený v liečebnom ústave

Ak odsúdený, ktorý si odpykáva trest odňatia slobody, bol umiestnený v liečebnom ústave pre duševnú alebo inú chorobu, počíta sa čas strávený odsúdeným v liečebnom ústave do trestu.

Odklad výkonu trestu

§ 344

(1) Predseda senátu odloží na potrebný čas výkon trestu odňatia slobody, ak by jeho výkonom bol ohrozený život alebo zdravie odsúdeného.

(2) Trest odňatia slobody sa môže na tehotnej žene vykonať len vtedy, ak trest je tak krátkeho trvania, že pôrod počas výkonu trestu pravdepodobne nenastane a výkonom trestu nebude ohrozené zdravie tehotnej ženy alebo zdravie očakávaného dieťaťa. Ináč predseda senátu výkon trestu na tehotnej žene odloží, a to až na šesť mesiacov po pôrode.

(3) Ak by výkonom trestu na matke bol ohrozený život alebo zdravie jej novorodeného dieťaťa, predseda senátu výkon trestu odloží, najdlhšie však na jeden rok po pôrode.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 345

(1) Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže predseda senátu na žiadosť odsúdeného, ktorý je na slobode, z dôležitých dôvodov odložiť na čas najviac troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Ak je obava, že odsúdený ujde alebo odklad výkonu trestu ináč zneužije, predseda senátu odklad odvolá.

(2) Ďalší odklad výkonu trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže súd povoliť z obzvlášť dôležitých dôvodov, najmä ak by výkon trestu mohol mať pre odsúdeného alebo jeho rodinu mimoriadne ťažké následky, a to najdlhšie na čas ďalších troch mesiacov. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

§ 346
Prerušenie výkonu trestu

(1) Ak je odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, postihnutý ťažkou chorobou, môže predseda senátu výkon trestu na potrebný čas prerušiť; predseda senátu preruší výkon trestu vždy, ak ide o tehotnú ženu a výkonom trestu by bolo ohrozené jej zdravie alebo zdravie jej očakávaného alebo novorodeného dieťaťa.

(2) Predseda senátu môže na žiadosť odsúdeného pre naliehavé rodinné dôvody alebo na návrh náčelníka väzenského ústavu alebo prokurátora ako odmenu za dobrý pracovný výkon a vzorné chovanie výkon trestu prerušiť najdlhšie na pätnásť dní, a to aj opätovne; tento čas sa započítava do trestu.

(3) Rozhodnutia uvedené v odseku 1 a 2 robí predseda senátu ľudového súdu, v obvode ktorého sa vykonáva trest. Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 347
Upustenie od výkonu trestu

(1) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak odsúdený bol alebo má byť vydaný alebo vyhostený.

(2) Ak nedôjde k vykonaniu vydania alebo vyhostenia alebo ak sa vráti vydaný alebo vyhostený, trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok sa vykoná.

(3) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo od jeho zvyšku tiež vtedy, ak zistí, že odsúdený ochorel nevyliečiteľnou životu nebezpečnou chorobou alebo nevyliečiteľnou duševnou chorobou.

(4) Proti rozhodnutiu uvedenému v odseku 1 a 3 je prípustná sťažnosť.

§ 348
Odklad a prerušenie výkonu trestu a upustenie od jeho výkonu u vojakov

(1) Predseda senátu odloží alebo preruší výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho šesť mesiacov, ak je odsúdený povolaný na výkon základnej vojenskej služby. Ak odsúdený vo výkone tejto služby nespáchal trestný čin a vykonával riadne vojenskú službu, upustí súd od výkonu trestu alebo jeho zvyšku; v takom prípade sa trest pokladá za vykonaný dňom, keď bol jeho výkon odložený alebo prerušený.

(2) O prerušení výkonu trestu podľa odseku 1 rozhoduje predseda senátu ľudového súdu, v obvode ktorého sa trest vykonáva. Proti rozhodnutiu o upustení od výkonu trestu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 349
Odklad a prerušenie výkonu trestu za zvýšeného ohrozenia vlasti

Za zvýšeného ohrozenia vlasti môže predseda senátu na návrh prokurátora odložiť alebo predseda senátu krajského súdu, v obvode ktorého sa vykonáva trest, na návrh náčelníka väzenského ústavu alebo prokurátora prerušiť výkon trestu odňatia slobody; predseda senátu krajského súdu rozhoduje o prerušení výkonu trestu aj vtedy, ak ide o trest uložený vojenským súdom.

§ 350
Podmienečné odsúdenie

(1) Súd rozhodne na verejnom zasadaní o tom, či má byť nariadený výkon trestu podmienečne odloženého alebo či sa podmienečne odsúdený osvedčil; ak vysloví súd, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, rozhodne zároveň, či sa vykoná zvyšok neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu (§ 27 ods. 1 tr. zák.). Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie, že sa podmienečne odsúdený osvedčil a že sa zvyšok neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu nevykoná, môže súd urobiť so súhlasom prokurátora tiež na neverejnom zasadaní.

§ 351
Podmienečné prepustenie

(1) O podmienečnom prepustení a o tom, že sa na podmienečne prepustenom vykoná zvyšok trestu, rozhoduje súd na verejnom zasadaní na návrh prokurátora alebo náčelníka väzenského ústavu, na žiadosť odsúdeného alebo aj bez takej žiadosti; ak bola žiadosť o podmienečné prepustenie zamietnutá, môže sa opakovať iba po uplynutí jedného roku od zamietavého rozhodnutia, iba že by žiadosť bola zamietnutá len pre to, že dosiaľ neuplynula doba určená v zákone pre podmienečné prepustenie.

(2) Konanie podľa odseku 1 vykonáva krajský súd a v odbore vojenského súdnictva vojenský obvodový súd, v obvode ktorého sa vykonáva trest odňatia slobody.

(3) Pred rozhodnutím o podmienečnom prepustení alebo o tom, že sa na podmienečne prepustenom vykoná zvyšok trestu, musí byť odsúdený vypočutý.

§ 352
Výkon trestu odňatia slobody uloženého za priestupok

Pre výkon trestu odňatia slobody uloženého za priestupok sa primerane použijú ustanovenia tohto oddielu.

§ 353
Občianska kontrola výkonu trestu

Občiansku kontrolu nad výkonom trestu odňatia slobody na miestach, kde sa tento trest vykonáva, vykonávajú komisie zložené z poslancov Národného zhromaždenia. Členovia týchto komisií sú oprávnení kedykoľvek vstupovať do všetkých miest, kde sa vykonáva trest odňatia slobody, a hovoriť tam s odsúdenými bez prítomnosti dozorných orgánov.

Tretí oddiel
Výkon nápravného opatrenia

§ 354
Nariadenie výkonu trestu

(1) O rozhodnutí súdu, že nápravné opatrenie bude vykonané bez zmeny zamestnania odsúdeného, upovedomí predseda senátu zamestnávateľa odsúdeného a oznámi mu skutočnosti potrebné pre výkon tohto trestu.

(2) Ak nariadi súd zmenu doterajšieho zamestnania odsúdeného, určí nové zamestnanie predseda senátu po dohode s kompetentným orgánom štátnej správy podľa zásad vyslovených v rozsudku; predseda senátu oznámi novému zamestnávateľovi skutočnosti potrebné pre výkon nápravného opatrenia a súčasne upovedomí doterajšieho zamestnávateľa odsúdeného. Podobne postupuje predseda senátu, ak bolo nápravné opatrenie uložené osobe, ktorá v zamestnaneckom pomere nie je.

§ 355
Povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ odsúdeného je povinný bezodkladne oznámiť súdu všetky skutočnosti rozhodné pre premenu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody; je ďalej povinný tie sumy odmeny náležiace odsúdenému za prácu, ktoré prepadajú štátu, vyúčtovať a odvádzať súdu.

§ 356
Odklad a prerušenie výkonu trestu

(1) Ak je odsúdený postihnutý chorobou, ktorá mu znemožňuje výkon určeného zamestnania alebo ak ide o tehotnú ženu alebo ak sú tu iné dôležité dôvody, môže predseda senátu výkon nápravného opatrenia na potrebný čas odložiť alebo prerušiť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Predseda senátu môže v takom prípade tiež po dohode s kompetentným orgánom štátnej správy určiť odsúdenému iné zamestnanie.

(2) Na odklad a prerušenie výkonu trestu nápravného opatrenia a na upustenie od jeho výkonu v prípade, že bol odsúdený povolaný na výkon základnej vojenskej služby, použije sa obdobne ustanovenie § 348.

§ 357
Upustenie od výkonu nápravného opatrenia

(1) Ak sa stane osoba odsúdená na nápravné opatrenie trvale práce neschopnou, prv než bolo nápravné opatrenie vykonané, upustí súd od výkonu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku; rovnako súd postupuje, ak sa stane odsúdený vojakom z povolania. Proti týmto rozhodnutiam je prípustná sťažnosť.

(2) Ak bolo upustené od výkonu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku podľa odseku 1, pokladá sa trest nápravného opatrenia za vykonaný dňom, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bolo od výkonu nápravného opatrenia alebo jeho zvyšku upustené.

§ 358
Premena nápravného opatrenia

(1) O premene nápravného opatrenia uloženého súdom alebo výkonným orgánom národného výboru alebo o premene jeho zvyšku na trest odňatia slobody rozhodne súd na verejnom zasadaní. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak sa uložilo nápravné opatrenie výkonným orgánom národného výboru, rozhoduje o premene podľa odseku 1 ľudový súd, v obvode ktorého je národný výbor, ktorého výkonný orgán nápravné opatrenie uložil.

Štvrtý oddiel
Výkon niektorých vedľajších trestov

Výkon trestu prepadnutia majetku

§ 359

Ak nadobudol rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia celého majetku alebo jeho časti, právoplatnosť, zašle predseda senátu kompetentnému orgánu štátnej správy odpis rozsudku bez odôvodnenia na vykonanie trestu.

§ 360

(1) Ak vzniknú pri výkone trestu prepadnutia majetku pochybnosti, či na určité prostriedky alebo veci sa prepadnutie majetku vzťahuje (§ 47 ods. 2 tr. zák.), rozhodne o tom predseda senátu na návrh kompetentného orgánu štátnej správy, ktorý vykonáva trest prepadnutia majetku, alebo na žiadosť odsúdeného alebo osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať. Odsúdený alebo taká osoba môžu žiadosť podať najneskoršie do troch mesiacov po právoplatnosti rozsudku.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Odpis právoplatného uznesenia uvedeného v odseku 1 zašle predseda senátu kompetentnému orgánu štátnej správy.

Zaistenie výkonu trestu prepadnutia majetku

§ 361

(1) Ak je obvinený dôvodne podozrivý z trestného činu, na ktorý možno vzhľadom na povahu a závažnosť činu a pomery obvineného očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, a je obava, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže prokurátor a v konaní na súde súd zaistiť majetok obvineného. Súd zaistí majetok obvineného vždy, ak vyslovil prepadnutie majetku rozsudkom, ktorý sa dosiaľ nestal právoplatným.

(2) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť.

§ 362

(1) Zaistenie postihuje všetok majetok obvineného, prírastok a výťažky, ktoré zo zaisteného majetku plynú, a majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení. Nevzťahuje sa však na prostriedky a veci, na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku (§ 47 ods. 2 tr. zák.).

(2) Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor rozhodne na návrh kompetentného orgánu štátnej správy, ktorý vykonáva rozhodnutie o zaistení, alebo na žiadosť obvineného alebo osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je obvinený podľa zákona povinný sa starať, či na určité prostriedky alebo veci sa zaistenie majetku nevzťahuje preto, že sú nevyhnutne potrebné na ukojenie životných potrieb obvineného alebo takej osoby. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(3) Pokiaľ trvá zaistenie, sú neúčinné všetky právne úkony obvineného, ktoré sa týkajú zaisteného majetku, vyjmúc úkony smerujúce na odvrátenie bezprostredne hroziacej škody.

(4) Kto má vo svojej moci veci, ktoré patria do zaisteného majetku, je povinný, akonáhle sa o zaistení dozvie, oznámiť to prokurátorovi alebo súdu, ktorý majetok zaistil; ináč zodpovedá za škodu spôsobenú opomenutím oznámenia.

§ 363

Prokurátor a v konaní na súde súd zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bol majetok zaistený.

Výkon peňažného trestu

§ 364

Akonáhle sa stane právoplatným rozsudok, ktorým bol uložený peňažný trest, vyzve predseda senátu odsúdeného, aby ho zaplatil do pätnásť dní, a upozorní ho, že ináč sa zaplatenie bude vymáhať exekúciou.

§ 365

(1) Na žiadosť odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov

a) odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, alebo

b) povoliť splácanie peňažného trestu po čiastkach tak, aby bol najneskoršie do jedného roka od právoplatnosti rozsudku celý zaplatený.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré bol povolený odklad výkonu peňažného trestu, alebo ak nezaplatí odsúdený bez závažného dôvodu dve za sebou idúce splátky, môže predseda senátu povolenie odkladu výkonu peňažného trestu alebo povolenie splácať ho po čiastkach odvolať.

§ 366

(1) Predseda senátu nariadi, aby peňažný trest bol vymáhaný exekúciou, ak ho nezaplatí odsúdený

a) do pätnásť dní od vyzvania na zaplatenie,

b) do pätnásť dní od oznámenia rozhodnutia, ktorým povolený odklad alebo povolené splácanie boli odvolané, alebo

c) do uplynutia času, na ktorý bol výkon trestu odložený.

(2) Peňažný trest smie sa vymáhať, len pokiaľ tým uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody, tým istým rozsudkom priznaného nebude zmarené.

§ 367

(1) Predseda senátu upustí od exekučného vymáhania peňažného trestu, ak je zjavné, že by nemalo výsledok alebo že by výkonom trestu bola vážne ohrozená výživa alebo výchova osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Predseda senátu môže až do rozhodnutia o žiadosti odsúdeného za odklad výkonu peňažného trestu alebo za povolenie splácať ho s exekučným vymáhaním trestu počkať alebo môže na exekučnom súde navrhnúť odklad už vedenej exekúcie.

§ 368

Na zúčastnenej osobe smie byť peňažný trest alebo jeho zvyšok vymáhaný, len pokiaľ zostala exekúcia proti odsúdenému bez výsledku alebo len pokiaľ predseda senátu upustil od exekučného vymáhania. Ináč sa na vymáhanie peňažného trestu na zúčastnenej osobe primerane použijú ustanovenia §§ 364 až 367.

Nariadenie výkonu náhradného trestu

§ 369

(1) Ak je peňažný trest na odsúdenom nevymožiteľný alebo ak bolo upustené od exekučného vymáhania peňažného trestu, nariadi predseda senátu výkon náhradného trestu odňatia slobody; ak je nevymožiteľná len časť peňažného trestu alebo ak bolo upustené od vymáhania zvyšku peňažného trestu, nariadi výkon iba pomernej časti náhradného trestu. Ak však bolo uložené ručenie za nevymožiteľný peňažný trest, urobí tak až vtedy, ak peňažný trest alebo jeho zvyšok nemožno vymôcť na žiadnej zo zúčastnených osôb alebo ak bolo upustené od exekučného vymáhania na všetkých týchto osobách.

(2) Odsúdený môže kedykoľvek odvrátiť výkon náhradného trestu alebo jeho pomernej časti tým, že peňažný trest alebo jeho pomernú časť zaplatí. O tom, akú časť náhradného trestu treba odpykať, rozhodne predseda senátu.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 370

(1) Ak bol povolený podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody, nariadi sa výkon náhradného trestu len vtedy, keď bol nariadený výkon hlavného trestu odňatia slobody.

(2) Ak bol odsúdený podmienečne prepustený, vykoná sa náhradný trest len vtedy, ak sa rozhodne, že sa zvyšok hlavného trestu odňatia slobody vykoná.

§ 371
Výkon trestu zákazu pobytu

O zákaze pobytu upovedomí predseda senátu výkonný orgán národného výboru a orgán verejnej bezpečnosti, na obvod ktorých sa zákaz vzťahuje. Ak je odsúdený zamestnaný v obvode, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu, oznámi predseda senátu kompetentnému orgánu štátnej správy, ako aj zamestnávateľovi odsúdeného, že treba pracovný pomer rozviazať, ak nemôže byť odsúdený zamestnaný na pracovisku toho istého zamestnávateľa ležiacom mimo obvodu zakázaného pobytu.

§ 372
Výkon trestu uverejnenia rozsudku

(1) Ak bol uložený trest uverejnenia rozsudku, určí predseda senátu, či sa rozsudok uverejní bez odôvodnenia, či a v akom rozsahu sa uverejní tiež odôvodnenie rozsudku.

(2) Predseda senátu určí spôsob, akým bude rozsudok uverejnený; môže sa tak stať najviac v troch časopisoch alebo vyvesením na mieste určenom pre úradné vyhlášky v obci, kde má odsúdený bydlisko alebo kde trestný čin spáchal, a to najdlhšie na čas pätnásť dní, alebo nejakým iným zverejnením v obidvoch týchto obciach alebo v niektorej z nich alebo na pracovisku odsúdeného.

Piaty oddiel
Výkon ochranného liečenia a ochrannej výchovy

§ 373
Nariadenie výkonu ochranného liečenia

(1) Ak je pobyt na slobode u osoby, u ktorej ochranné liečenie bolo vyslovené, nebezpečný pre jej okolie, zariadi predseda senátu bezodkladne jej dodanie do liečebného ústavu; ináč môže poskytnúť osobe, ktorej ochranné liečenie bolo nariadené, primeranú lehotu na obstaranie jej záležitostí.

(2) Ak ide o príslušníka ozbrojených sborov v činnej službe, požiada predseda senátu náčelníka útvaru, u ktorého príslušník koná činnú službu, aby zariadil jeho prepravenie do liečebného ústavu.

(3) Predseda senátu požiada liečebný ústav, aby súdu, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie, podal bezodkladne zprávu, ak dôvody pre ďalšie trvanie ochranného liečenia zaniknú.

§ 374
Upustenie od ochranného liečenia

O upustení od ochranného liečenia pred začatím jeho výkonu rozhodne súd, ktorý ho nariadil, na verejnom zasadaní na návrh prokurátora, obvineného alebo aj bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 375
Prepustenie z ochranného liečenia

O prepustení z ochranného liečenia rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného ústavu alebo aj bez takého návrhu na verejnom zasadaní súd, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 376
Nariadenie výkonu ochrannej výchovy

(1) Výkon ochrannej výchovy nariadi predseda senátu výchovnému zariadeniu, v ktorom má byť s výkonom začaté.

(2) Ak mladistvý nie je vo väzbe a nie je obava, že ujde, môže mu predseda senátu poskytnúť primeranú lehotu na obstaranie jeho záležitostí.

§ 377
Upustenie od ochrannej výchovy

O upustení od ochrannej výchovy pred začatím jej výkonu rozhodne súd, ktorý ju nariadil, na verejnom zasadaní na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo mladistvého alebo aj bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 378
Prepustenie z ochrannej výchovy

(1) O prepustení z ochrannej výchovy pred dovŕšením osemnásteho roku, a ak bola ochranná výchova predĺžená, pred dovŕšením devätnásteho roku, rozhoduje na verejnom zasadaní súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež, mladistvého alebo výchovného zariadenia alebo aj bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nepodalo výchovné zariadenie, treba pred rozhodnutím vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

§ 379
Predĺženie ochrannej výchovy

(1) O predĺžení ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadaní súd, v obvode ktorého sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu povereného starostlivosťou o mládež alebo výchovného zariadenia alebo aj bez takého návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nepodalo výchovné zariadenie, treba pred rozhodnutím vypočuť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Predĺžiť ochrannú výchovu možno len vtedy, ak bolo s jej výkonom už začaté.

§ 380
Dozor prokurátora

Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva ochranné liečenie alebo ochranná výchova, dozerá na ich výkon. Správa miesta, v ktorom sa ochranné liečenie alebo ochranná výchova vykonávajú, je povinná vykonať rozkazy prokurátora, týkajúce sa dodržiavania predpisov platných pre výkon ochrannej výchovy alebo ochranného liečenia.

Šiesty oddiel
Výkon niektorých iných rozhodnutí

§ 381
Výkon väzby

(1) Väzba sa vykonáva v ústavoch Ministerstva vnútra. Väzba nariadená vojenským prokurátorom sa môže vykonávať na čas najnutnejšej potreby tiež v útvare.

(2) Vo väzbe je obvinený podrobený len tým obmedzeniam, ktoré sú potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného konania.

(3) Z dôvodov osobitného zreteľa hodných môže prokurátor a v konaní na súde predseda senátu povoliť, aby väzba bola vykonávaná za náležitého dohľadu v liečebnom ústave.

(4) Prokurátor, v obvode ktorého sa vykonáva väzba, dozerá na jej výkon. Správa miesta, v ktorom sa väzba vykonáva, je povinná vykonať rozkazy prokurátora, týkajúce sa zachovávania predpisov platných pre výkon väzby.

§ 382
Vymáhanie poriadkovej pokuty a trov trestného konania

(1) Akonáhle sa stane právoplatným uznesenie, ktorým bola uložená poriadková pokuta (§ 74), vyzve vyšetrovací orgán, prokurátor alebo predseda senátu, ktorý pokutu uložil, osobu, ktorej bola uložená, aby pokutu zaplatila do pätnásť dní, a upozorní ju, že ináč bude zaplatenie vymáhané exekúciou.

(2) Pri vymáhaní trov trestného konania preddavkovaných štátom a určených paušálnou sumou [§ 165 ods. 1 písm. c)] sa postupuje podľa predpisov o vymáhaní pohľadávok justičnej správy.

§ 383
Vymáhanie trov spojených s výkonom trestu odňatia slobody a s výkonom väzby

Trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody a s výkonom väzby určené podľa § 170 vymáha správa nápravného zariadenia.

DEVÄTNÁSTA HLAVA
ZAHLADENIE ODSÚDENIA

§ 384

O zahladení odsúdenia (§ 67 tr. z.) rozhoduje súd na návrh odsúdeného alebo osôb, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

§ 385

(1) O zahladení rozhoduje ľudový súd, v obvode ktorého odsúdený v čase podania návrhu má alebo naposledy mal bydlisko, a to aj vtedy, ak ide o odsúdenie vojenským súdom.

(2) Ak je však odsúdený príslušníkom ozbrojených sborov z povolania v činnej službe, rozhoduje o zahladení odsúdenia vojenský obvodový súd, v obvode ktorého odsúdený v čase podania návrhu konal službu, a to aj vtedy, ak nejde o odsúdenie vojenským súdom.

(3) Proti rozhodnutiu o zahladení odsúdenia je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 386

(1) Akonáhle rozhodnutie o zahladení odsúdenia sa stalo právoplatným, upovedomí predseda senátu odsúdeného, navrhovateľa a orgán, ktorý vedie register trestov; zahladené odsúdenie nesmie byť vo výpise z registra trestov vykazované.

(2) Ak bol návrh na zahladenie odsúdenia zamietnutý, môže byť znovu podaný len po uplynutí jedného roka, iba ak by návrh bol zamietnutý len preto, že dosiaľ neuplynula doba zákonom určená pre zahladenie.

§ 387

Proti rozhodnutiu súdu, ktorým bolo zrušené právoplatné zahladenie odsúdenia (§ 68 ods. 2 tr. zák.), je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

DVADSIATA HLAVA
UDELENIE MILOSTI

Konanie o žiadosti o milosť

§ 388

(1) Konanie o žiadosti o milosť vykonáva v prípravnom konaní generálny prokurátor.

(2) Ak generálny prokurátor spozná, že žiadosť o milosť nie je dôvodná, zamietne ju.

(3) Ak to nariadi prezident republiky, nesmie sa žiadosť o milosť zamietnuť a musí sa s návrhom predložiť.

(4) Ak to nariadi prezident republiky alebo generálny prokurátor, trestné stíhanie sa zatiaľ nezačne alebo sa v začatom trestnom stíhaní nepokračuje a obvinený sa prepustí z väzby.

§ 389

(1) Konanie o žiadosti o milosť vykonáva po podaní obžaloby Ministerstvo spravodlivosti.

(2) Ak spozná minister spravodlivosti, že žiadosť o milosť nie je dôvodná, zamietne ju.

(3) Ak to nariadi prezident republiky, nesmie sa žiadosť o milosť zamietnuť a musí sa s návrhom predložiť.

(4) Ak to nariadi prezident republiky alebo minister spravodlivosti, v začatom trestnom stíhaní sa zatiaľ nepokračuje a obvinený sa prepustí z väzby alebo výkon trestu sa odloží alebo preruší.

§ 390

Ak rozsudkom, ktorý sa stal právoplatným, bol uložený trest smrti a bola podaná žiadosť o milosť, orgán, ktorému taká žiadosť o milosť došla, upovedomí o nej telegraficky alebo ďalekopisom Ministerstvo spravodlivosti.

§ 391
Rozhodnutie o použití amnestie

(1) Rozhodnutie o tom, do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, robí súd, ktorý rozhodol v prvej stolici. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Ak sa vzťahuje amnestia súčasne na niekoľko trestov uložených tomu istému obžalovanému rôznymi súdmi, je na rozhodnutie podľa odseku 1 kompetentný ten súd, ktorý uložil trest za najťažší trestný čin, a ak nemožno takto kompetenciu určiť, súd, ktorý rozhodoval naposledy.

§ 392
Zmena výmery trestu

(1) Ak bol amnestiou celkom alebo sčasti odpustený trest len za niektorý z trestných činov, za ktoré bol uložený trest úhrnný alebo viac trestov, ktoré sú k sebe v pomere naznačenom v § 22 ods. 2 tr. zák. a doteraz neboli celkom vykonané, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy amnestiou nedotknuté. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 robí na verejnom zasadaní súd, ktorý rozhodol v prvej stolici; ak je tak kompetentných niekoľko súdov, rozhodne súd, ktorý uložil trest za najťažší trestný čin, ináč súd, ktorý rozhodoval naposledy.

DVADSIATAPRVÁ HLAVA

ODŠKODNENIE ZA VÄZBU A TREST

§ 393

(1) Kto utrpel majetkovú škodu väzbou, a to začínajúc od zadržania, zatknutia alebo vzatia do väzby alebo do predbežnej väzby až do prepustenia na slobodu, môže žiadať, aby mu ju štát nahradil, ak bol oslobodený spod obžaloby alebo ak bolo trestné stíhanie zastavené.

(2) Právo žiadať náhradu škody neprináleží však tomu,

a) kto si väzbu zavinil sám, najmä tým, že pokusom o útek alebo iným svojím konaním dal príčinu k obavám, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia, alebo

b) kto bol spod obžaloby oslobodený alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené preto, že nie je trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť alebo trestný čin bol amnestovaný.

(3) Obvinený môže však aj v prípadoch uvedených v odseku 2 žiadať náhradu škody za čas, o ktorý bola väzba nesprávnym postupom vyšetrovacieho orgánu, prokurátora alebo súdu alebo inak proti zákonu predĺžená.

(4) Za väzbu nariadenú v konaní o vydaní do cudziny (§ 401) neprislúcha právo žiadať náhradu škody.

§ 394

(1) Kto utrpel majetkovú škodu tým, že na ňom bol celkom alebo sčasti vykonaný trest odňatia slobody, nápravné opatrenie, prepadnutie majetku alebo veci, peňažný trest alebo pokuta, môže žiadať, aby mu ju štát nahradil, ak bol v neskoršom konaní spod obžaloby oslobodený, alebo ak bolo neskoršie trestné stíhanie zastavené.

(2) Náhradu škody za trest môže žiadať i ten, kto bol v neskoršom konaní odsúdený na miernejší trest, než na aký bol odsúdený zrušeným rozsudkom, a ten, na kom bol vykonaný trest odňatia slobody dlhšieho trvania, než ktorý mu bol uložený.

(3) Právo žiadať náhradu škody za trest neprislúcha však tomu,

a) kto si privodil svoje odsúdenie úmyselne,

b) proti komu bolo neskoršie trestné stíhanie zastavené preto, že mu bola udelená milosť alebo že po právoplatnosti pôvodného rozsudku bola udelená amnestia vzťahujúca sa na čin, za ktorý bol trest uložený.

§ 395

Právo žiadať náhradu škody za väzbu a trest prechádza na dedičov oprávneného, len pokiaľ boli jeho väzbou alebo trestom ukrátení na svojej výžive alebo výchove, ktorú im bol podľa zákona povinný poskytovať.

§ 396

(1) Nárok na náhradu škody za väzbu alebo za trest zaniká, ak nepožiada oprávnená osoba najneskoršie do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré je základom nároku, Ministerstvo spravodlivosti, aby jej priznalo náhradu.

(2) Ak Ministerstvo spravodlivosti nepriznú náhradu do troch mesiacov od uplatnenia nároku alebo ak nie je oprávnená osoba s priznanou výškou náhrady spokojná, môže svoj nárok uplatniť v konaní vo veciach občianskoprávnych.

DVADSIATADRUHÁ HLAVA
PRÁVNY STYK S CUDZINOU

Prvý oddiel
Vyžiadanie z cudziny

§ 397

(1) Ak sa zdržuje obvinený v cudzine, vydá proti nemu predseda senátu zatýkací rozkaz a na jeho základe požiada Ministerstvo spravodlivosti o ďalšie opatrenie.

(2) Ak vec nepripúšťa odklad, požiada predseda senátu Ministerstvo spravodlivosti o zariadenie predbežného zatknutia obvineného; zatýkací rozkaz zašle Ministerstvu spravodlivosti dodatočne.

(3) V podrobnostiach postupuje súd podľa zmlúv o právnej pomoci vo veciach trestných a predpisov vydaných o tom Ministerstvom spravodlivosti.

(4) Zatýkací rozkaz musí obsahovať

a) meno a priezvisko obvineného, jeho osobné dáta a štátne občianstvo, prípadne jeho opis, ak je známy, s pripojením fotografie, ak je poruke,

b) zákonné pomenovanie trestných činov s uvedením príslušných zákonných ustanovení a opísanie skutkového deja presným vyznačením času, miesta a spôsobu spáchania,

c) doslovné znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých boli trestné činy posudzované, s uvedením trestných sadzieb, ktoré sú v zákone na ne stanovené,

d) ak ide o vyžiadanie odsúdeného na výkon trestu, tiež údaj, ktorým súdom a na aký trest bol odsúdený, s pripojením odpisu rozsudku s doložkou o právoplatnosti.

§ 398

(1) Ak bol obvinený vydaný s výhradou, treba výhrade urobenej vydávajúcim štátom vyhovieť.

(2) Ak bol obvinený vyžiadaný alebo vydaný len pre niektorý z trestných činov, pre ktoré bolo zavedené trestné stíhanie, môže byť obvinený stíhaný len pre tieto trestné činy, iba ak bol daný dodatočný súhlas na trestné stíhanie i pre ďalšie trestné činy.

(3) Ak bol obvinený z cudziny vyžiadaný alebo vydaný na výkon trestu len pre niektorý z trestných činov, za ktoré mu bol skôr uložený úhrnný trest, určí súd na verejnom zasadaní primeraný trest za trestné činy, na ktoré sa vydanie vzťahuje; toto ustanovenie sa použije primerane aj na trest dodatkový. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Druhý oddiel
Vydanie do cudziny

§ 399
Predbežné vyšetrenie

(1) Prokurátor, ktorému Ministerstvo spravodlivosti zaslalo žiadosť cudzieho štátu o vydanie alebo ktorý sa dozvedel o trestnom čine, pre ktorý by cudzí štát mohol žiadať o vydanie, vykoná predbežné vyšetrenie. Účelom predbežného vyšetrenia je zistiť, či sú tu podmienky pre vydanie, najmä že ide o trestný čin podľa práva obidvoch štátov, pre ktorý je vydanie prípustné a ktorého trestnosť nezanikla, a že nejde o československého občana.

(2) V konaní o vydaní musí mať obvinený obhajcu.

(3) Prokurátor vyslúchne obvineného o obsahu žiadosti o vydanie. Ak obvinený uvádza okolnosti vyvracajúce podozrenie a ponúka o nich dôkazy, ktoré môžu byť bez značných prieťahov vykonané, vzťahuje sa predbežné vyšetrenie aj na ne.

§ 400
Rozhodnutie súdu

(1) Po skončení predbežného vyšetrenia rozhodne krajský súd, v obvode ktorého má obvinený pobyt alebo bol zastihnutý, na návrh prokurátora, či je vydanie prípustné, a predloží vec Ministerstvu spravodlivosti.

(2) Ak má minister spravodlivosti pochybnosti o správnosti rozhodnutia krajského súdu, môže vec predložiť Najvyššiemu súdu na preskúmanie tohto rozhodnutia.

§ 401
Zatknutie a väzba

(1) Ak bolo rozhodnuté, že vydanie do cudziny je prípustné, alebo ak je to potrebné na zamedzenie úteku obvineného, vydá predseda senátu rozkaz na zatknutie.

(2) Predseda senátu prepustí ihneď obvineného z väzby, ak rozhodne Najvyšší súd, že vydanie nie je prípustné, alebo ak to nariadi minister spravodlivosti.

§ 402
Povolenie a vykonanie vydania

(1) Vydanie do cudziny povoľuje minister spravodlivosti, a to len vtedy, ak krajský súd alebo Najvyšší súd (§ 400 ods. 2) rozhodol, že vydanie je prípustné.

(2) Povolené vydanie zariadi predseda senátu krajského súdu.

§ 403
Rozšírenie vydania na iný trestný čin

Ak žiada štát, ktorému bol obvinený vydaný, aby ho mohol stíhať pre iný trestný čin, alebo aby mohol byť na ňom vykonaný trest uložený za iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, použijú sa primerane ustanovenia §§ 399, 400 a 402.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 404

(1) Odo dňa, keď tento zákon nadobudne účinnosť, možno doterajšie predpisy o trestnom konaní použiť len v medziach ustanovení tejto hlavy.

(2) Ustanovenie § 165 o uhradzovaní štátom preddavkovaných trov paušálnou sumou sa nevzťahuje na trovy konania vo veciach právoplatne skončených predo dňom účinnosti tohto zákona.

§ 405

Predbežné prerokovanie obžaloby podanej predo dňom účinnosti tohto zákona sa nekoná.

§ 406

Doterajšie predpisy o trestnom konaní sa použijú len

a) na konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu, ktoré bolo vydané pred začiatkom účinnosti tohto zákona; na trovy opravného konania i konania jemu predchádzajúceho sa však použijú ustanovenia tohto zákona;

b) na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona podanej pred začiatkom účinnosti tohto zákona.

§ 407

Lehota na návrh podľa § 218 ods. 2 zákona č. 87/1950 Zb., ktorá začala plynúť pred 1. januárom 1957, sa skončí najneskoršie 31. marcom 1957.

§ 408

(1) Na konanie o obnove trestného stíhania, ktoré bolo právoplatne skončené pred začiatkom účinnosti tohto zákona, sa použijú ustanovenia tohto zákona. Podmienky pre povolenie obnovy sa však v takom prípade posudzujú podľa zákona, ktorý je pre obvineného priaznivejší.

(2) Ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu, vydal v prvej stolici súd už nejestvujúci, rozhoduje o návrhu na obnovu ten všeobecný (vojenský) súd, do pôsobnosti ktorého vec patrí a v obvode ktorého bolo sídlo takého súdu; ak však rozhodoval v prvej stolici bývalý Štátny súd, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) súd, ktorý by bol podľa tohto zákona príslušný (§§ 14 a 15).

§ 409

Do pôsobnosti krajského súdu patrí konať v prvej stolici tiež o trestných činoch podľa predpisov prv účinných, ktoré svojou povahou a závažnosťou zodpovedajú trestným činom naznačeným v § 13 ods. 1.

§ 410

(1) Rozhodnutie podľa článku VII zákona č. 63/1956 Zb., ktorým sa mení a doplňuje trestný zákon č. 86/1950 Zb., robí na verejnom zasadaní súd, ktorý v poslednej veci rozhodol ako súd prvej stolice. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Pri trestoch prepadnutia majetku právoplatne uložených pred začiatkom účinnosti tohto zákona, pokiaľ sa ešte nevykonali, vypustí predseda senátu z prepadnutia prostriedky alebo veci,

ktoré sú nevyhnutne potrebné na ukojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o výživu alebo výchovu ktorých je odsúdený podľa zákona povinný sa starať. Predseda senátu o tom rozhodne na návrh orgánu, ktorý trest prepadnutia majetku vykonáva alebo na žiadosť odsúdeného alebo osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

§ 411

Opatrenia a rozhodnutia týkajúce sa výkonu rozsudkov vyhlásených Najvyšším súdom ako súdom prvej stolice robí Krajský súd v Prahe a v odbore vojenského súdnictva Vyšší vojenský súd v Prahe.

§ 412

(1) Vo veciach právoplatne skončených pred začiatkom účinnosti tohto zákona, v ktorých bol uložený

a) trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok,

b) nápravné opatrenie, alebo

c) pokuta,

robí rozhodnutia a opatrenia súvisiace s výkonom všetkých uložených trestov a ochranných opatrení a s určením a vymáhaním trov trestného konania prokurátor, ktorý by bol kompetentný podľa doterajších predpisov; postupuje však pritom primerane podľa ustanovení tohto zákona.

(2) Ak však bol v prípade uvedenom v odseku 1 trest odňatia slobody uložený podmienečne, urobí prokurátor len rozhodnutie a opatrenie súvisiace s výkonom bezpodmienečne uložených vedľajších trestov a s určením a vymáhaním trov trestného konania vzniknutých pred 1. januárom 1957.

§ 413

Zrušujú sa:

1. zákon č. 87/1950 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok), s výnimkou ustanovení §§ 306, 308, 309 a 314,
2. zákon č. 67/1952 Zb., ktorým sa mení a doplňuje trestný poriadok,
3. ustanovenia §§ 5 až 13 zákona č. 102/1953 Zb., ktorým sa menia a doplňujú niektoré ustanovenia trestného práva správneho,
4. ustanovenie § 30 zákona č. 114/1951 Zb. o advokácii,
5. ustanovenie § 2 zákona č. 85/1950 Zb. o opatreniach súvisiacich s úpravou disciplinárneho práva príslušníkov ozbrojených sborov.

§ 414

(1) Minister spravodlivosti, minister vnútra a minister národnej obrany sa splnomocňujú, aby na vykonanie tohto zákona vydali nariadenie.

(2) Minister spravodlivosti môže tiež určiť, ktoré jednoduché úkony, zverené podľa tohto zákona predsedovi senátu, môže vykonávať iný pracovník súdu.

§ 415

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1957; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Generál plukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.